

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ Μ. Ε.
ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ
ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΙ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Θ Ε Ω Ρ Ι Α

ΜΕΛΩΔΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

1952

42937
21-6-2007

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ Μ. Ε.
ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ
ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

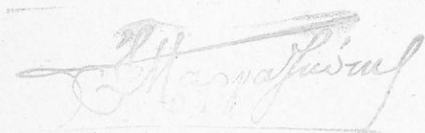
Θ Ε Ω Ρ Ι Α
ΜΕΛΩΔΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
Τ Ρ Α Γ Ο Υ Δ Ι Α

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

Τών Γυμνασίων, Παρθεναγωγείων, Παιδαγωγικών Ἀκαδημιῶν
καί τών ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν
μετεκπαιδευομένων Δημοδιδασκάλων.

ΑΘΗΝΑΙ
1952

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν
τοῦ συγγραφέως.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ ἀνά χεῖρας ἔργον περιλαμβάνει τὴν διδακτέαν ὕλην τῆς εἰς τὰ σχολεῖα συμφώνως πρὸς τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διδασκομένης μουσικῆς, κατανεμομένην εἰς τρία μέρη.

Εἰς τὸ α' μέρος ἐκτίθενται μὲ πᾶσαν δυνατὴν συντομίαν καὶ ἀπλότητα τὰ σπουδαιότερα ζητήματα τὰ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὴν θεωρίαν τῆς μουσικῆς. Εἰς αὐτὰ ὁ ἐνδιαφερόμενος θὰ κατατοπισθῇ εἰς τὴν ἐρμηνείαν καὶ κατανόησιν ὅλων τῶν σπουδαιότερων θεωρητικῶν ἐννοιῶν.

Εἰς τὸ β' μέρος περιελήφθησαν μελωδικαὶ ἀσκήσεις, αἵτινες εἶναι ἀπαραίτητοι πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ μέρει ἐκτιθεμένων θεωρητικῶν ἐννοιῶν. Αἱ ἀσκήσεις αὗται, δεδομένου ὅτι ἀπευθύνονται πρὸς μαθητὰς σχολείων καὶ οὐχὶ Ὁδείου, εἶναι ἀπλάι, σύντομοι καὶ οὐχὶ πολλοί, ἀλλ' αἱ ἀπαραίτητοι, εἰς τρόπον ὥστε οἱ μαθηταὶ νὰ εἰσάγονται μεθοδικῶς καὶ εὐκόλως εἰς τὴν μουσικὴν ἀνάγνωσιν.

— Εἰς τὸ γ' μέρος περιλαμβάνονται ὠρισμένα τραγούδια, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκμανθάνωνται εἰς τὸν κατάλληλον ἐκάστοτε χρόνον, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῷ α' καὶ β' μέρει διδασκομένων.

Τὰ τραγούδια αὐτὰ εἶναι ποικίλου περιεχομένου ἀναφερόμενα εἰς τὴν θρησκείαν, τὴν πατρίδα, τὴν οἰκογένειαν, τὴν ζωὴν καὶ τὴν φύσιν, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἰκανοποιούνται ὅλαι αἱ ἐκάστοτε ἀνάγκαι τοῦ σχολείου, θὰ κατανέμονται δὲ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διδάσκοντος εἰς τὰς διαφόρους τάξεις, κατωτέρας καὶ ἀνωτέρας, ἀναλόγως τῆς διανοητικῆς ὀριμότητος τῶν μαθητῶν καὶ τῆς μουσικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως καὶ ἰκανότητος.

Ἡ διδασκαλία τῶν τριῶν μερῶν θὰ γίνεται παραλλήλως. Μετὰ τὴν ἐκμάθησιν δηλαδὴ ἐκάστης θεωρητικῆς ἐννοίας, θὰ ἐπακολουθῇ ἄμεσος ἐφαρμογὴ εἰς τὰς ἀντιστοίχους μελωδικὰς ἀσκήσεις. Μετὰ δὲ τὴν κατανόησιν ὠρισμένου ὀνθυμικῶν σχημάτων καὶ τὴν μελωδικὴν αὐτῶν ἐπεξεργασίαν θὰ ἐπακολουθῇ ἡ διδασκαλία τῶν ἀναλογούντων εἰς αὐτὰ τραγουδιῶν.

Εἰς τὴν κατὰ τοιοῦτον τρόπον διαμόρφωσιν καὶ διάταξιν τῆς ὕλης προέβην, διότι τὸ βιβλίον τοῦτο προορίζεται, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων Μ. Ἐκπαιδεύσεως (δι' ὅλας τὰς τάξεις), ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τοὺς μετεκπαιδευόμενους Δημ/λους ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, οἵτινες ἰδιαιτέρως παρεκάλεσαν καὶ παρεκίνησαν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος.

Καὶ διὰ τοὺς μὲν καὶ διὰ τοὺς δέ, ἡ μουσικὴ μόρφωσις ἔχει σπουδαιοτάτην σημασίαν. Καὶ εἰδικώτερον:

α') Διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τῆς θεωρητικῆς μουσικῆς θέτει τέρμα εἰς τὴν πρακτικὴν διδασκαλίαν τῶν τραγουδιῶν.

Ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια εἶναι σπουδαιοτάτη, καθόσον ὁ μαθητὴς ἐκμανθάνων τὸ τραγούδι διὰ τῆς μουσικῆς, ἐκτελεῖ τοῦτο πιστῶς καὶ ἐνσυνειδήτως, ἐμβαθύνει εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν του ἀξίαν, αἰσθάνεται πραγματικὴν ψυχικὴν ἀπόλαυσιν καὶ ἐκτιμᾷ, ὅσον ἀξίζει, τὴν θεῖαν τέχνην.

Ἐξυψοῦται οὕτω τὸ γόητρον τοῦ μαθήματος ἀφ' ἑνός, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἱκανοποιεῖται τὸ διαφέρον τοῦ διανοητικῶς ὄριμου μαθητοῦ καὶ ἐξυπηρετεῖται γενικώτερον ὁ καλλιτεχνικὸς καὶ παιδευτικὸς σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῆς Ὠδίκης, εἰς τὰ παιδαγωγούντα σχολεῖα.

β') Διὰ τοὺς δημοδιδασκάλους ἀφ' ἑτέρου, ἡ μουσικὴ μόρφωσις εἶναι ἀπαραίτητος, διότι ἀποτελεῖ πολῦτιμον ἐφόδιον διὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἔργου αὐτῶν. Πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐπιλαμβάνονται κάθε εὐκαιρίας παρεχομένης εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὡς ἄνω μορφώσεως.

Μοναδικὴ πρὸς τοῦτο εὐκαιρία παρέχεται εἰς τοὺς ἐκ τούτων μετεκπαιδευμένους, οἱ ὁποῖοι δύνανται κατὰ τὰς διετεῖς τῶν σπουδᾶς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἀφ' ἑνός μὲν νὰ συμπληρώσουν τὴν εἰς τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας καὶ τὰ Διδασκαλεῖα κτηθεῖσαν μουσικὴν μόρφωσιν καὶ ἐπαιξήσουν οὕτω τὴν μουσικὴν αὐτῶν κατάρτισιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐφοδιασθοῦν μὲ πλοῦτον τραγουδιῶν καὶ δὴ νεωτέρων, ἵνα ἐν καιρῷ μεταδώσουν αὐτὰ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν.

Ἰδιαιτέραν μάλιστα βοήθειαν θὰ ἔχουν οἱ ἐξ αὐτῶν ἀνήκοντες εἰς τὸν «Κύκλον τῶν Τεχνικῶν».

Οὔτοι κατὰ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις τῶν θὰ ἔχουν πρὸ αὐτῶν συγκεντρωμένην ἅπασαν τὴν θεωρητικὴν ὕλην τῆς μουσικῆς καὶ δὲν θὰ εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ ἀνατρέχουν εἰς διαφόρους πηγὰς διὰ τὴν ἀναγκαίαν αὐτῶν προπαρασκευήν, ἀπαλασσόμενοι οὕτω ἀπὸ τὰς σχετικὰς δυσχερείας.

Κατὰ τὴν συγγραφὴν τοῦ παρόντος ἐβασίσθη ἐν εἰς διδάγματα καὶ παρατηρήσεις πολυετοῦς διδακτικῆς πείρας εἰς τὴν Βαρβάκειον Πρωτότυπον Σχολὴν τοῦ Διδασκαλείου Μέσης Ἐκπαιδύσεως, τὸ Ὠδεῖον Ἀθηνῶν, τὸ Μαράσειον, τὸ Ἀμαλείον καὶ τὴν Μετεκπαιδεύσιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Μεταξὺ τῶν τραγουδιῶν περιέλαβον καὶ συνθέσεις ἐκλεκτῶν συναδέλφων καὶ σχολικῶν μουσικοσυνθετῶν, οἵτινες λίαν προθύμως καὶ εὐγενῶς παρεχώρησαν αὐτάς, ὅπως καταχωρισθοῦν εἰς τὸ παρὸν ἔργον.

Ἡ Μουσικὴ τοῦ Σχολείου προσθέτουσα ἔν ἀκόμῃ μουσικοπαιδαγωγικὸν ἔργον εἰς τὴν μουσικὴν βιβλιοθήκην τῶν σχολείων μας, κολακεύομαι νὰ ἐλπίζω, ὅτι θέλει βοηθήσει καὶ συντελέσει, παραλλήλως καὶ μὲ τὴν ἐργασίαν ἄλλων συναδέλφων, εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων, ἀποτελοῦσαν σπουδαῖον στοιχεῖον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐν ἐκ τῶν μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ γενικοῦ σκοποῦ τῆς ἀγωγῆς.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗΣ

Κ Α Θ Η Γ Η Τ Η Σ

ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ Μ. Ε

ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

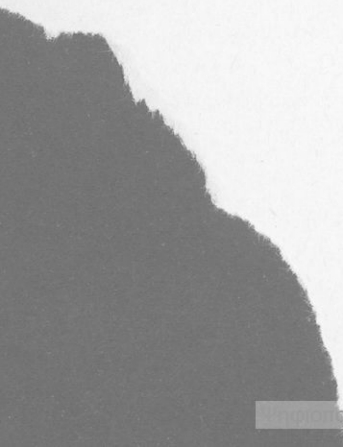
ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῳ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀθῆναι, Σεπτέμβριος 1952.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΘΕΩΡΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ἡ Μουσική εἶναι τέχνη καὶ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται μὲ τοὺς φθόγγους.

ΦΘΟΓΓΟΙ

Φθόγγοι εἶναι οἱ ἤχοι, οἱ ὁποῖοι παράγονται ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην φωνὴν ἢ ἀπὸ τὰ διάφορα μουσικὰ ὄργανα καὶ ἔχουν ὠρισμένην ὀξύτητα (φωνητικὸν ὕψος).

Οἱ φθόγγοι τῆς μουσικῆς εἶναι ἑπτὰ, οἱ ἐξῆς :

ντο ρε μι φα σολ λα σι

ΦΘΟΓΓΟΣΗΜΑ

Φθογγόσημα ὀνομάζονται τὰ σημεῖα μὲ τὰ ὁποῖα γράφομεν τοὺς φθόγγους. Εἶναι ἓν ὄλῳ ἑπτὰ, τὰ ἐξῆς :

	ὀλόκληρον
	ἥμισυ
	τέταρτον
	ὄγδοον
	δέκατον ἕκτον
	τριακοστὸν δεύτερον
	ἑξηκοστὸν τέταρτον

Ἄξια καὶ σχέσεις τῶν φθογγοσήμων

Ἐκαστον φθογγόσημον ἔχει ὠρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἡ ὁποία ὀνομάζεται ἀξία.

Τὴν μεγαλυτέραν ἀξίαν ἔχει τὸ ὀλόκληρον, ἐξ αὐτοῦ δὲ προκύπτουν ὅλα τὰ ἄλλα διὰ τῆς ὑποδιαιρέσεως, ὡς ἐξῆς :

	=		+				=		+	
	=		+				=		+	
	=		+				=		+	

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑποδιαίρεσως τῶν φθογγοσῆμων προκύπτει ἡ ἐξῆς σχέσηις :

1. Ἐκαστον φθογγόσημον διαίρεται εἰς δύο τῆς ἀμέσως ἐπομένης τάξεως.
2. Ἐκαστον φθογγόσημον εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς ἀμέσως προηγουμένης τάξεως.

ΠΕΝΤΑΓΡΑΜΜΟΝ

Τὰ φθογγόσημα γράφονται εἰς τὸ πεντάγραμμον.

Πεντάγραμμον εἶναι τὸ σχῆμα, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ 5 γραμμὰς παραλλήλους καὶ 4 διαστήματα (ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν γραμμῶν).

Τὰς γραμμὰς καὶ τὰ διαστήματα μετροῦμεν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω.

5 ^η γραμμὴ	-----	
4 ^η γραμμὴ	-----	4 ^{ον} διάστημα
3 ^η γραμμὴ	-----	3 ^{ον} διάστημα
2 ^η γραμμὴ	-----	2 ^{ον} διάστημα
1 ^η γραμμὴ	-----	1 ^{ον} διάστημα

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου πενταγράμμου γράφεται ἀπαραιτήτως ἓνα σημεῖον, πού ὀνομάζεται Γνώμων ἢ κλειδί τοῦ σολ. Τοποθετεῖται οὕτως, ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ τὴν δευτέραν γραμμὴν, ἥτις λαμβάνει διὰ τοῦτο τὸ ὄνομα σολ.

Τοποθέτησις φθογγοσῆμων

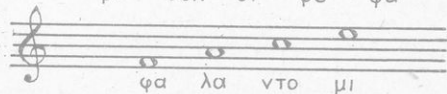
Τὰ φθογγόσημα τοποθετοῦνται ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ πενταγράμμου, ἀναλόγως δὲ τῆς θέσεώς των λαμβάνουν ἓνα ὄνομα.

1. Ἐντὸς τοῦ πενταγράμμου : Ἐχομεν 9 θέσεις, πέντε διὰ τὰς 5 γραμμὰς καὶ τέσσαρας διὰ τὰ 4 διαστήματα.

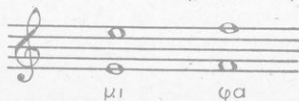
α') Ὄνόματα τῶν 5 γραμμῶν :

β') Ὄνόματα τῶν 4 διαστημάτων :

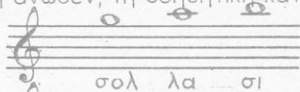

Παρατήρησις : Ἐχομεν δύο μι (εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν καὶ τὸ 4ον διάστημα) καὶ δύο φα (εἰς τὸ 1ον διάστημα καὶ τὴν 5ην γραμμὴν).

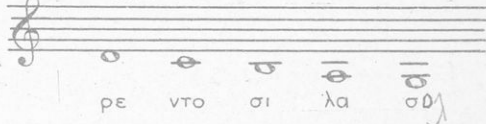
2. Ἐκτός τοῦ πενταγράμμου: Ἐχομεν δέσσεις ἄνωθεν καί κάτωθεν. Χρησιμοποιοῦμεν πρὸς τοῦτο μικράς γραμμάς, αἱ ὅποια ὀνομάζονται **βοηθητικαί** (1η βοηθητικὴ ἄνωθεν, 1η βοηθητικὴ κάτωθεν κ.ο.κ.)

α') ἄνωθεν τοῦ πενταγράμμου:

σολ λα σι

β') κάτωθεν τοῦ πενταγράμμου:

ρε ντο σι λα σολ

Παρατήρησις: Ἐχομεν δύο ρε, δύο ντο, δύο σι, δύο λα, δύο σολ.

ρε ντο σι λα σολ

Σημείωσις: Ἐκ τῆς δέσεως τοῦ φθογγοσήμου εἰς τὸ πεντάγραμμον ἐξαρτάται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκ τοῦ σχήματος δὲ ἡ ἀξία του π. χ.

Ντο ντο ντο
ὀλόκληρον ἥμισυ τέταρτον

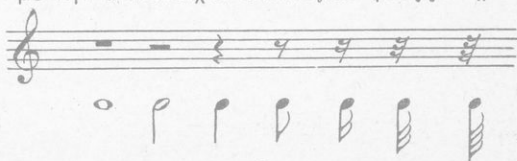
ΠΑΥΣΕΙΣ

Παύσεις ὀνομάζονται τὰ σημεῖα, τὰ ὅποια μᾶς δεικνύουν διακοπὴν τῆς μουσικῆς ἀναγνώσεως.

Αἱ παύσεις ἔχουν ὀρισμένην ἀξίαν, ὅπως καὶ τὰ φθογγόσημα. Εἰς ἕκαστον φθογγόσημον ἀντιστοιχεῖ μία παύσις. Ἐπομένως ἔχομεν ἑπτὰ παύσεις, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἔχουν ὀρισμένην θέσιν, ἡ τοῦ ὀλοκλήρου (μικρὰ παῦλα κάτωθεν τῆς 4ης γραμμῆς) καὶ τοῦ ἡμίσεως (τὸ ἴδιον σχῆμα ἄνωθεν τῆς 3ης γραμμῆς).

Σχήματα τῶν 7 παύσεων

μέ τὴν ἀντίστοιχον ἀναλογίαν φθογγοσῆμων.

Οἱ ἄνωθεν τοῦ πενταγράμμου φθόγγοι δὲν χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ παιδικῶν φωνῶν, ἐπομένως παραλείπονται κατὰ τὴν διδασκαλίαν. Ἐπίσης ὁ ἐπὶ τῆς 2ας βοηθητικῆς γραμμῆς κάτωθεν τοῦ πενταγράμμου φθόγγος λα σπανίως δὲ χρησιμοποιηθῆ καθὼς καὶ ὁ σολ, κάτωθεν τῆς 2ας βοηθητικῆς γραμμῆς.

ΣΤΙΓΜΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Ἡ στιγμή εἶναι μία τελεία • ἡ ὁποία τίθεται δεξιά εἰς τὰ φθογγόσημα καὶ προσδέτει εἰς αὐτὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας των. Τὰ φθογγόσημα τότε ὀνομάζονται **παρεστιγμένα**. Π. χ.

Παρεστιγμένον ὀλόκληρον	$\circ \cdot = \circ + \rho$
» ἥμισυ	$\rho \cdot = \rho + \rho$
» τέταρτον	$\rho \cdot = \rho + \rho$
» ὄγδοον	$\rho \cdot = \rho + \rho$

κ. λ. π.

Ἡ στιγμή δύναται νὰ τεθῆ καὶ δεξιά ὁιασδήποτε παύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δὲ προσδέσει τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τῆς. Π. χ.

Παρεστιγμένη παῦσις ἡμίσεως	$\text{—} \cdot = \text{—} + \xi$
» » τέταρτον	$\xi \cdot = \xi + \gamma$

κ. λ. π.

ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Σύζευξις διαρκείας ἢ ἔνωσις ὀνομάζεται μία καμπύλη γραμμὴ ἡ ὁποία ἐνώνει δύο φθογγόσημα τῆς αὐτῆς ὀξύτητος καὶ προσδέτει τὴν ἀξίαν τοῦ δευτέρου εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ πρώτου.

Τὰ φθογγόσημα τότε ὀνομάζονται **συνεζευγμένα** ἢ ἠγωμένα. Π. χ.

$$\rho \text{---} \rho = \rho + \rho$$

$$\rho \text{---} \beta = \rho + \beta$$

Διαφορὰ στιγμῆς καὶ συζεύξεως : Ἡ στιγμή προσδέτει εἰς τὸ φθογγόσημον μόνον τὸ 1/2 τῆς ἀξίας του, ἐνῶ ἡ σύζευξις ὁιασδήποτε ἀξίαν. Π. χ.

$$\rho \cdot = \rho + \rho$$

$$\rho \text{---} \beta = \rho + \beta$$

Διπλὴ στιγμή, διπλὴ σύζευξις. Μετὰ τὴν πρώτην στιγμήν δύναται νὰ γραφῆ καὶ δευτέρα. Αὕτη προσδέτει τὸ ἥμισυ τῆς πρώτης στιγμῆς. Τὰ φθογγόσημα τότε ὀνομάζονται **δῖς παρεστιγμένα**. Π. χ.

δῖς παρεστιγμένον ἥμισυ	$\rho \cdot \cdot = \rho + \rho + \rho$
» » τέταρτον	$\rho \cdot \cdot = \rho + \rho + \rho$

κ. λ. π.

Τὴν πρώτην σύζευξιν διαρκείας δύναται νά ἀκολουθήσῃ καὶ δευτέρα ἢ καὶ τρίτη. Π. χ.

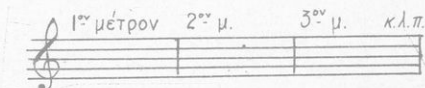
ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

α' Μέτρον

Διὰ νά ἐκτελεσθῇ ἐν μουσικόν τεμαχίον, χωρίζεται εἰς μικρότερα τμήματα μέ καθέτους γραμμάς, τὰς ὁποίας φέρομεν ἐπὶ τοῦ πενταγράμμου.

Αἱ καθέτοι γραμμαὶ ὀνομάζονται διστολαί.*

Τὸ τμήμα τοῦ πενταγράμμου ποῦ περιλαμβάνεται μεταξύ δύο διστολῶν, ὀνομάζεται μέτρον.

*Ὅλα τὰ μέτρα τοῦ ἴδιου μουσικοῦ τεμαχίου πρέπει νά ἔχουν τὴν αὐτὴν ἀξίαν. Τὸ σύνολον δηλαδὴ τῶν φθογγοσήμων, τῶν παύσεων καὶ λοιπῶν σημείων μουσικῆς ποῦ περιλαμβάνονται εἰς τὰ διάφορα μέτρα τοῦ μουσικοῦ τεμαχίου, πρέπει νά διδοῦν τὸ ἴδιον ἄθροισμα.

Παραδείγματα

1ον

Τὸ πρῶτον μέτρον ἔχει ἀξίαν ἑνὸς ἡμίσεως. Ὅλα τὰ λοιπὰ συμφωνοῦν μέ τὸ πρῶτον.

2ον

Τὸ πρῶτον μέτρον ἔχει ἀξίαν ἑνὸς ὀλοκληροῦ. Ὅλα τὰ λοιπὰ συμφωνοῦν μέ τὸ πρῶτον.

β' Εἶδη μέτρου

Κάθε μέτρον ὑποδιαιρεῖται εἰς ἴσα μέρη. Ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἴσων μερῶν ὀνομάζεται διμερές, τριμερές, τετραμερές, κ.λ.π.

*Εἰς τὸ τέλος τοῦ τεμαχίου τίθενται δύο διστολαί.

*Περισσότερα τῶν δύο ὀγδῶν ἢμποροῦν νά γράφονται διὰ συντομίαν ἐνούμενα κάτωθεν μέ μίαν γραμμὴν, τὰ δὲ δέκατα ἕκτα μέ 2 γραμμάς οὕτω:

Κάθε μέρος του μέτρου έχει ώρισμένην άξίαν. 'Αναλόγως τής άξίας εκάστου τών ίσων μερών, έφ' όσον δηλαδή εκαστον έξ αυτών είναι ήμισι, τέταρτον, όγδοον, κ.λ.π. ονομάζεται τό μέτρον διμερές δευτέρων, διμερές τετάρτων, τριμερές τετάρτων, τριμερές όγδών, τετραμερές τετάρτων κ.ο.κ.

Όυτω λοιπόν εκ τής υποδιαιρέσεως εις ίσα μέρη προκύπτουν τά διάφρα είδη του μέτρου.

Παραδείγματα

Μ. διμερές δευτέρων

Μ. διμερές τετάρτων

Μ. τριμερές τετάρτων

Μ. τριμερές όγδών

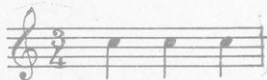
γ' άξία του μέτρου

Κάθε μουσικόν τεμάχιον έχει ώρισμένην άξίαν μέτρου. "Όλα τά μέτρα του ίδιου μουσικού τεμαχίου έχουν τήν ίδίαν άξίαν.

'Η άξία του μέτρου γράφεται με ένα αριθμόν κλασματικόν, πού τίθεται εις τήν άρχήν του πρώτου πενταγράμμου μετά τό κλειδί του Σ ο λ.

Και ό μέν αριθμητής του κλάσματος φανερώνει εις πόσα ίσα μέρη διαιρείται τό μέτρον, ό δε παρονομαστής τήν άξίαν εκάστου μέρους. Π.χ.

α'. Μέτρον τριμερές τετάρτων γράφεται με τό κλάσμα $\frac{3}{4}$ του οποίου, ό μέν αριθμητής 3 φανερώνει, ότι τό μέτρον είναι διηρημένον εις τρία ίσα μέρη, ό δε παρονομαστής 4, ότι τό κάθε ένα από τά τρία μέρη έχει άξίαν ενός τετάρτου.

β'. Μέτρον τριμερές όγδών γράφεται με τό κλάσμα $\frac{3}{8}$, του οποίου ό μέν αριθμητής 3 φανερώνει ότι τό μέτρον είναι διηρημένον εις τρία

Ίσα μέρη, ὁ δὲ παρανομαστής 8, ὅτι τὸ κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ τρία μέρη ἔχει ἀξίαν ἑνὸς ὀγδόου.

δ' Ἀπλᾶ καὶ σύνθετα μέτρα

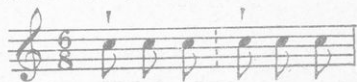
Τὰ μέτρα πού ἔχουν ἀριθμητὴν 2 καὶ 3 ὀνομάζονται ἀπλᾶ ($\frac{2}{4}, \frac{2}{2}, \frac{2}{8}, \frac{3}{4}, \frac{3}{2}, \frac{3}{8}$).

Τὰ μέτρα πού ἔχουν ἀριθμητὴν 4 καὶ ἄνω ὀνομάζονται σύνθετα, διότι ἀποτελοῦνται ἀπὸ δύο ἢ περισσότερα ἀπλᾶ. ($\frac{4}{4} = \frac{2}{4} + \frac{2}{4}, \frac{6}{8} = \frac{3}{8} + \frac{3}{8}, \frac{9}{8} = \frac{3}{8} + \frac{3}{8} + \frac{3}{8}$ κ. λ. π.)

ε Τονισμὸς τῶν μερῶν τοῦ μέτρου

Ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ μέτρου, ἄλλα τονίζονται περισσότερο καὶ ὀνομάζονται ἰσχυρά καὶ ἄλλα τονίζονται ὀλιγώτερον καὶ ὀνομάζονται ἀσθενῆ.

Εἰς τὰ ἀπλᾶ μέτρα ἰσχυρὸν μέρος εἶναι τὸ πρῶτον, εἰς δὲ τὰ σύνθετα τὸ πρῶτον ἐκάστου τῶν ἀπλῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται. Π. χ.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω μέτρον τῶν $\frac{6}{8}$ ἰσχυρὰ μέρη εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τὸ τέταρτον.

στ' Τρόπος ἐκτελέσεως τῶν μέτρων

Διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν ἓνα μέτρον μεταχειρίζομεθα κινήσεις τῆς χειρὸς. Αἱ κινήσεις εἶναι τόσαι, ὅσα εἶναι τὰ μέρη τοῦ μέτρου. Καὶ ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, τὰ μέρη τοῦ μέτρου τὰ δεικνύει ὁ ἀριθμητὴς τοῦ κλάσματος, ἔπεται, ὅτι ὁ ἀριθμητὴς μᾶς δεικνύει ἐπίσης καὶ τὰς κινήσεις.

Ἡ ἀξία ἐκάστης κινήσεως ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν παρανομαστήν.

Εἰς ὅλα τὰ εἶδη τοῦ μέτρου, ἡ πρώτη κίνησις ὀνομάζεται **θέσις**, ὅλαι δὲ αἱ ἄλλαι **ἄρσεις**.

Παραδείγματα

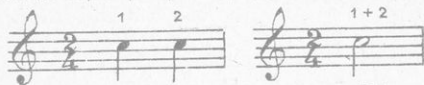
1ον. Τὸ μέτρον τῶν $\frac{2}{4}$ ἐκτελεῖται εἰς δύο κινήσεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἔχει ἀξίαν ἑνὸς τετάρτου.

Ἡ πρώτη κίνησις (θέσις) διευδύνεται πρὸς τὰ κάτω

και η δευτέρα (άρσις) προς τα άνω.

Σπουδαιότεραι ρυθμικαι μορφαι του μετρου 2/4

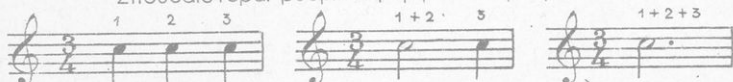
Κάθε \uparrow εις μιαν κίνησιν

Συνένωσις δύο μερών εις
έν \uparrow Κάθε \uparrow εις δύο κινήσεις.

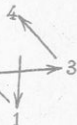
2ον. Το μέτρον των 3/4 εκτελείται εις τρεις κινήσεις, εκάστη εκ των οποίων έχει αξίαν ενός τετάρτου. Η πρώτη κίνησις διευδύνεται προς τα κάτω, η δευτέρα δεξιὰ και η τρίτη προς τα άνω.

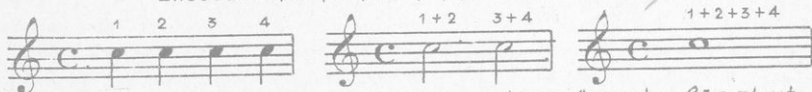
Σπουδαιότεραι ρυθμικαι μορφαι του μετρου 3/4.

3ον. Το μέτρον των 4/4 (C) εκτελείται εις τέσσαρας κινήσεις, εκάστη εκ των οποίων έχει αξίαν ενός τετάρτου. Η πρώτη διευδύνεται προς τα κάτω, η δευτέρα αριστερά, η τρίτη δεξιὰ και η τετάρτη άνω.

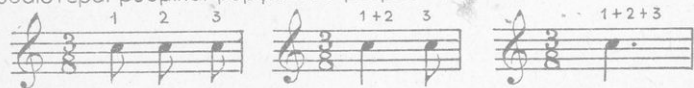

Σπουδαιότεραι ρυθμικαι μορφαι του μετρου 4/4.

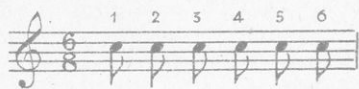
4ον. Το μέτρον 3/8 εκτελείται εις τρεις κινήσεις, όπως ακριβώς το μέτρον 3/4 με την διαφοράν, ότι κάθε κίνησις αξίζει έν ογδοον.

Σπουδαιότεραι ρυθμικαι μορφαι του μετρου 3/8.

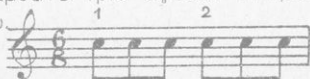

5ον. Το μέτρον των 6/8 εκτελείται κατά δύο τρόπους :

α'. Όταν ο ρυθμός είναι βραδύς, εκτελείται εις έξ κινήσεις, εκάστη των οποίων αξίζει έν ογδοον. Αι τρεις πρώται διευδύνονται κάτω, η 4η αριστερά, η 5η δεξιὰ και η 6η άνω.

β'. Όταν ο ρυθμός είναι ταχύς εκτελείται εις δύο κινήσεις, εκάστη των οποίων περιλαμβάνει τρία ογδοα. Η πρώτη διευδύνεται κάτω και η δευτέρα άνω.

ΕΛΛΙΠΕΣ ΜΕΤΡΟΝ

Πολλάκις τὸ πρῶτον μέτρον μιᾶς ἀσκήσεως ἢ ἐνός μουσικοῦ τεμαχίου δὲν εἶναι πλήρες. Λείπουν ἔν, δύο ἢ περισσότερα μέρη ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ μέτρου.

Τὸ μέτρον τοῦτο, εἰς τὸ ὅποτον λείπουν ἔν ἢ περισσότερα μέρη ὀνομάζεται **ἐλλίπες**.

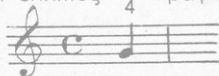
Ὀνομάζεται ἐπίσης καὶ **μέτρον ἄρσεως**, ἐπειδὴ ἡ κίνησις ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀρχίζομεν εἶναι ἄρσις.

Διὰ τὴν συμπληρωρῆν θεωρητικῶς ἡ ἀξία τοῦ ἐλλίπου μέρους, προσθέτομεν εἰς τὰ μέρη τοῦ πρώτου τὰ μέρη τοῦ τελευταίου μέτρου τῆς αὐτῆς ἀσκήσεως.

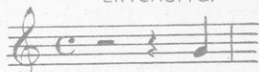
Ὅτω συμβαίνει πάντοτε, ὥστε αἱ κινήσεις τοῦ τελευταίου μέτρου προστιθέμεναι εἰς τὰς κινήσεις τοῦ πρώτου τὴν ἀξίαν τοῦ μέτρου, εἰς τὸ ὅποτον εὐρισκόμεθα.

Διὰ τὴν ἐκτελέσωμεν ἔν ἐλλίπες μέτρον, συμπληροῦμεν νοερῶς τὰς κινήσεις, αἱ ὁποῖαι λείπουν, μὲ παύσεις ἢ ἀρχίζομεν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν ἄρσιν.

Μ. ἐλλίπες $\frac{4}{4}$ Γράφεται

Ἐκτελεῖται

ΡΥΘΜΟΣ - ΜΕΛΩΔΙΑ

Κάθε μουσικὸν τεμάχιον ἀποτελεῖται ἀπὸ φθογγόσημα, τὰ ὁποῖα ἔχουν α') ὠρισμένην ἀξίαν καὶ β') ὠρισμένην ὀξύτητα. Ἡ ἀξία, ὡς γνωστόν, ἀπατεῖ ὠρισμένην χρονικὴν διάρκειαν ἐνός ἐκάστου τῶν φθογοσήμων.

Αἱ χρονικαὶ αὗται διάρκειαι δύνανται νὰ εἶναι καὶ ἴσαι καὶ ἄνισοι, πάντως ὁμοῦ ἔχουν μετὰξὺ τῶν κανονικῶν σχέσιν καὶ συμμετρίαν.

Ἡ σειρά τῶν κανονικῶν τούτων χρονικῶν διαρκειῶν μὲ τὸν συμμετρικὸν τῶν συνδυασμῶν ὀνομάζεται **ρυθμός**.*

Ἡ διαφορετικὴ ὀξύτης τῶν φθόγγων ὀνομάζεται **μελωδία**.

Ὁ ρυθμὸς καὶ ἡ μελωδία ἀποτελοῦν τὰ κύρια στοιχεῖα κάθε μουσικοῦ τεμαχίου.

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ρυθμοῦ, δηλ. ἡ ἐκτέλεσις τῶν φθογοσήμων μόνον μὲ τὴν χρονικὴν τῶν διάρκειαν, ὀνομάζεται **ρυθμικὴ ἀνάγνωσις**.

Ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῶν φθογοσήμων ὄχι μόνον μὲ τὴν χρονικὴν τῶν διάρκειαν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν διαφορετικὴν τῶν φωνῶν (ὀξύτητα) ὀνομάζεται **μελωδικὴ ἀνάγνωσις**.

* Ῥυθμὸς γενικώτερον εἶναι ἡ τάξις καὶ ἡ συμμετρία. Γίνεται ἀντιληπτός πανταχοῦ εἰς τὸ σῆμα.

Ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς φύσεως (διαδοχὴ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως κ.λ.π.). Ἀποτελεῖ ἐπίσης οὐσιώδες στοιχεῖον εἰς ὅλα τὰς καλὰς τέχνας (μουσικὴν, ζωγραφικὴν, γλυπτικὴν, ποίησιν).

Ἐμφανίζεται καὶ καθίσταται ἀντιληπτός εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς (βάδισμα, χορὸς, κτύποι καρδίας, κ.λ.π.).

Ὡστε ἡ μουσικὴ ἀνάγνωσις εἶναι δύο εἰδῶν, ρυθμικὴ καὶ μελωδική. Ἐπομένως κάθε μουσικὸν τεμάχιον δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ δύο τρόπους, ρυθμικῶς καὶ μελωδικῶς.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν κατανοοῦμεν τὴν ἀκριβῆ ἀξίαν ἑνὸς ἐκάστου τῶν φθογγοσῆμων, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀξίας καὶ τὴν διαφοροτικὴν φωνὴν αὐτῶν.

Βάσις τῆς μουσικῆς ἀναγνώσεως εἶναι ἡ ρυθμικὴ τοιαύτη. Εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ κατ' ἀρχάς ὁ ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὴν ὀρθὴν μουσικὴν ἐκτέλεσιν.

Κ Λ Ι Μ Α Ξ

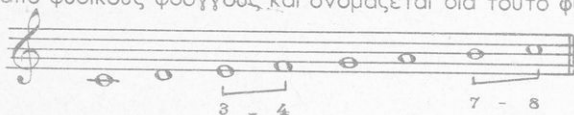
Κλίμαξ ὀνομάζεται ἡ συνεχῆς σειρά ὀκτῶ φθόγγων (ἀνιούσα ἐφ' ὅσον ἀνερχόμεθα, κατιούσα ἐφ' ὅσον κατερχόμεθα).

Οἱ φθόγγοι τῆς κλίμακος ὀνομάζονται καὶ **βαθμίδες**.

Ἡ πρώτη βαθμὶς ὀνομάζεται **βάσις**, ἀπὸ αὐτὴν δὲ παίρνει τὸ ὄνομα ὀλόκληρος ἡ κλίμαξ.

ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΙΜΑΞ ΤΟΥ ΝΤΟ

Ἡ κλίμαξ τοῦ Ντο ὀνομάζεται οὕτω ἀπὸ τὴν βάσιν τῆς Ντο. Ἀποτελεῖται ἀπὸ φυσικοὺς φθόγγους καὶ ὀνομάζεται διὰ τοῦτο φυσικὴ.

Μεταξὺ τῶν συνεχῶν βαθμίδων αὐτῆς ὑπάρχουν ἀποστάσεις μεγάλαι καὶ μικραὶ. Αἱ μεγάλαι ὀνομάζονται **τόνοι**, καὶ αἱ μικραὶ **ἡμιτόνια**.

Τόνος λοιπὸν εἶναι ἡ μεγαλύτερα ἀπόστασις μεταξὺ δύο συνεχῶν βαθμίδων τῆς κλίμακος.

Ἡμιτόνιον εἶναι ἡ μικροτέρα ἀπόστασις μεταξὺ δύο συνεχῶν βαθμίδων.

Ἡ ὡς ἂν κλίμαξ τοῦ ντο ἔχει δύο ἡμιτόνια μι-φα, σι-ντο μεταξὺ 3—4ης, 7—8ης βαθμίδος καὶ πέντε τόνους ντο-ρε, ρε-μι, φα-σολ, σολ-λα, λα-σι, μεταξὺ τῶν ὑπολοίπων βαθμίδων.

Τὰ 2 ἡμιτόνια μι-φα, σι-ντο ὀνομάζονται **φυσικὰ ἡμιτόνια**, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν φυσικὴν κλίμακα. Οἱ δὲ πέντε τόνοι ὀνομάζονται **φυσικοὶ** διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Ἡ κλίμαξ τοῦ Ντο ὀνομάζεται καὶ **μειζων**, διότι προχωρεῖ κατὰ δύο τόνους, ἡμιτόνιον, τρεῖς τόνους, ἡμιτόνιον.

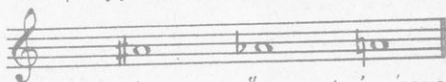
Ὀνομάζεται ἐπίσης καὶ **πρότυπος**, διότι ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς σχηματίζονται ὅλαι αἱ ἄλλαι μειζονες κλίμακες τῆς μουσικῆς.

Ὀνομάζεται προσέτι καὶ **διατονικὴ**, δι' ὃν λόγον δὰ ἴδωμεν βραδύτερον.

ΣΗΜΕΙΑ ΑΛΛΟΙΩΣΕΩΣ

Σημετα αλλοιώσεως ονομάζονται τὰ σημετα, τὰ ὁποῖα αλλοιώνουν δηλ. μεταβάλλουν τὴν ὀξύτητα (τὸ φωνητικὸν ὕψος) τῶν φυσικῶν φθόγγων.

Εἶναι τρία, ἡ δῖεις \sharp , ἡ ὕφεις \flat καὶ ἡ ἀναίρεισις \natural . Γράφονται ἐμπροσθεν τῶν φθογγοσῆμων, ἀπαγγέλλονται ὁμως κατοπιν. Π. χ.

La δῖεις La ὕφεις La ἀναίρεισις

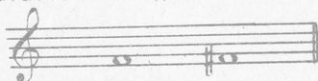
Οἱ οὕτω διὰ τῶν σημετῶν τῆς αλλοιώσεως παραγόμενοι φθόγγοι, ὀνομάζονται ἠλλοιωμένοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς φυσικοὺς.

Ἐνέργεια τῶν σημετῶν αλλοιώσεως.

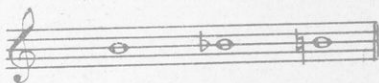
α' Ἡ δῖεις \sharp ὀξύνει (ὕψώνει) τὸν φθόγγον κατὰ ἓν ἡμίτονιον.

β' Ἡ ὕφεις \flat βαρύνει (χαμηλώνει) τὸν φθόγγον κατὰ ἓν ἡμίτονιον.

γ' Ἡ ἀναίρεισις \natural ἀναίρει, δηλαδὴ καταργεῖ προϋπάρχουσαν δῖεισιν ἢ ὕφεισιν, συνεπῶς ἐπαναφέρει τὸν φθόγγον εἰς τὴν φυσικὴν του κατάστασιν. Π. χ.

Τὸ φα \sharp εἶναι ὀξύτερον τοῦ φα φυσικοῦ κατὰ ἓν ἡμίτονιον.

Τὸ σι \flat εἶναι χαμηλότερον τοῦ σι φυσικοῦ κατὰ ἓν ἡμίτονιον. Τὸ σι \natural εἶναι ὁμοιον μὲ τὸ σι φυσικόν.

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΕΧΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ

Αἱ ἀποστάσεις μεταξύ δύο συνεχῶν φθόγγων δύνανται νὰ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ τέσσαρα κάτωθι εἶδη:

Τόνος, ἡμίτονιον, τριημίτονιον, ἢ ἐναρμόνιο φθόγγοι.

Τριημίτονιον ὀνομάζεται ἡ ἀπόστασις, ἡ ὁποία εἶναι μεγαλύτερα τοῦ τόνου κατὰ ἓν ἡμίτονιον, περιλαμβάνει ἐπομένως τρία ἡμίτνια.

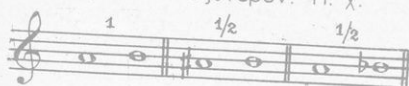
Ἐναρμόνιο φθόγγοι, ὀνομάζονται οἱ φθόγγοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὸ ἴδιον ἄκουσμα, ἀλλὰ διαφορετικὸν ὄνομα.

Ὄνομάζονται καὶ ἄλλως ταῦτοφωνία. Εἰς τὴν περίπτωσιν δηλ. αὐτὴν οἱ δύο φθόγγοι ἐφάπτονται καὶ δὲν ἀφήνουν καμμίαν μεταξὺ αὐτῶν ἀπόστασιν.

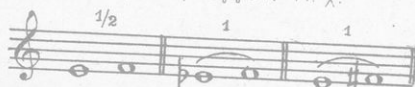
Μετατροπὴ τῶν ἀποστάσεων

1. Ὁ τόνος μεταβάλλεται εἰς ἡμίτονιον, ἐὰν ὀξύνωμεν τὸν βαρῦ-

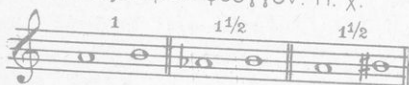
τερον φδόγγον ἢ βαρύνωμεν τὸν ὀξύτερον. Π. χ.

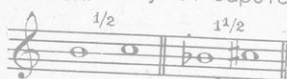
2. Τὸ ἡμιτόνιον μεταβάλλεται εἰς τόνον, ἐάν βαρύνωμεν τὸν βαρύτερον ἢ ὀξύνωμεν τὸν ὀξύτερον φδόγγον. Π. χ.

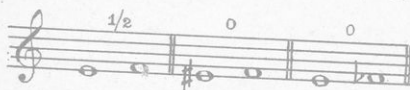
3. Ὁ τόνος μεταβάλλεται εἰς τριημιτόνιον, ἐάν βαρύνωμεν τὸν βαρύτερον ἢ ὀξύνωμεν τὸν ὀξύτερον φδόγγον. Π. χ.

4. Τὸ ἡμιτόνιον μεταβάλλεται εἰς τριημιτόνιον, ἐάν ὀξύνωμεν τὸν ὀξύτερον καὶ βαρύνωμεν συγχρόνως τὸν βαρύτερον φδόγγον. Π. χ.

5. Τὸ ἡμιτόνιον μεταβάλλεται εἰς ἐναρμονίους φδόγγους ἢ ταυτοφωνίαν, ἐάν ὀξύνωμεν τὸν βαρύτερον φδόγγον ἢ βαρύνωμεν τὸν ὀξύτερον. Π. χ.

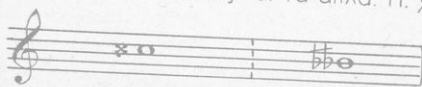

6. Ὁ τόνος μεταβάλλεται εἰς ἐναρμονίους φδόγγους, ἐάν ὀξύνωμεν τὸν βαρύτερον καὶ βαρύνωμεν συγχρόνως τὸν ὀξύτερον φδόγγον Π. χ.

ΔΙΠΛΑ ΣΗΜΕΙΑ ΑΛΛΟΙΩΣΕΩΣ

Εἰς τὰ σημεῖα ἀλλοιώσεως ἀνήκουν καὶ τὰ λεγόμενα διπλά σημεῖα ἀλλοιώσεως. Ταῦτα εἶναι δύο: ἡ διπλῆ δίεσις \times καὶ ἡ διπλῆ ὕφεισις $\flat\flat$ γράφονται δὲ καὶ ἀπαγγέλλονται, ὅπως καὶ τὰ ἀπλά. Π. χ.

Ντο διπλῆ δίεσις

Σι διπλῆ ὕφεισις

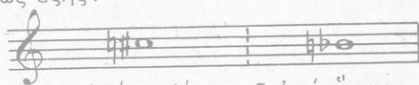
Ἐνέργεια αὐτῶν.

Ἡ διπλῆ δίεσις ὀξύνει τὸν φθόγγον κατὰ δύο ἡμιτόνια, ἦτοι ἓνα τόνον. Ἡ διπλῆ ὕφεσις βαρύνει τὸν φθόγγον κατὰ δύο ἡμιτόνια.

Ἐπομένως τὸ ντο \times εἶναι ὀξύτερον τοῦ ντο φυσικοῦ κατὰ ἓνα τόνον, ἦτοι εἶναι ταῦτοφωνα μὲ τὸ ρε φυσικόν.

Τὸ ρε \sharp εἶναι βαρύτερον τοῦ ρε φυσικοῦ κατὰ ἓνα τόνον ἦτοι ταῦτοφωνα μὲ τὸ ντο φυσικόν.

Ὅταν θέλωμεν νὰ μετατρέψωμεν τὴν διπλὴν δίεσιν ἢ διπλὴν ὕφεσιν εἰς ἀπλὴν, θέτομεν εἰς τὴν θέσιν τῆς πρώτης τὴν ἀναίρεσιν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὡς ἐξῆς:

Ντο ἀναίρεσις δίεσις Σι ἀναίρ. ὕφεσις

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΟΝΙΚΑ ΗΜΙΤΟΝΙΑ

Τὰ ἡμιτόνια ποῦ σχηματίζονται μεταξύ φθόγγων ποῦ ἔχουν τὸ ἴδιον ὄνομα (ὁμωνύμων) ὀνομάζονται **χρωματικά**, π. χ. ντο-ντο \sharp , ρε-ρε \sharp μι \flat -μι \sharp σολ \flat -σολ \sharp κ.λ.π.

Τὰ ἡμιτόνια ποῦ σχηματίζονται μεταξύ φθόγγων ποῦ ἔχουν διαφορετικὸν ὄνομα, (ἐτερωνύμων) ὀνομάζονται **διατονικά**. Π. χ. μι-φα, σι-ντο, φα \sharp -σολ, λα-σι \flat

Ἡ κλίμαξ τοῦ ντο ὡς περιλαμβάνουσα τόνους καὶ ἡμιτόνια διατονικά, ὀνομάζεται **διατονικὴ κλίμαξ**.

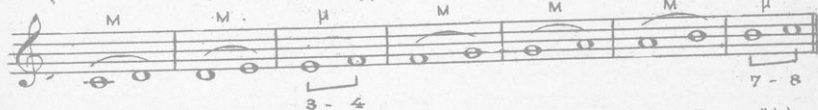
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ

Διάστημα ὀνομάζεται ἡ ἀπόστασις μεταξύ δύο οἰωνοῦσιν φθόγγων. Ἐάν τὸ διάστημα περιλαμβάνῃ δύο φθόγγους ὀνομάζεται **διάστημα δευτέρας** ἢ ἀπλῶς **δευτέρα** (ντο-ρε), ἐάν περιλάβῃ τρεῖς φθόγγους ὀνομάζεται **τρίτη** (ντο-μι), τέσσαρας **τετάρτη** (ντο-φα) κ.ο.κ.

Ὁ πρώτος φθόγγος τοῦ διαστήματος ὀνομάζεται **βάσις αὐτοῦ**. Τὰ διαστήματα ἀπὸ δευτέρας μέχρι ὀγδόης ὀνομάζονται ἀπλᾶ, ἀπὸ ἐνάτης καὶ ἄνω **σύνδετα**.

Κατωτέρω ἐξετάζομεν τὰ διαστήματα τῆς μείζονος κλίμακος τοῦ Ντο.

1. Διαστήματα δευτέρας

Ἡ κλίμαξ τοῦ Ντο περιέχει 7 ἐν ὄλῳ δευτέρας. Ἐξ αὐτῶν ἄλλαι περιέχουν ἓνα τόνον καὶ ὀνομάζονται **μεγάλαι**, ἄλλαι δὲ ἐν ἡμιτόνιον καὶ ὀνομάζονται **μικραί**.

Αί μικραί είναι δύο μι-φα, σι-ντο και εύρισκονται μεταξύ 3ης-4ης, και 7ης-8ης βαθμιδών.

Αί μεγάλοι είναι πέντε μεταξύ των υπολοίπων βαθμιδών. Τάς μεγάλας σημειούμεν μέ τό Μ και τάς μικράς μέ τό μ.

2. Διαστήματα τρίτης

Ἡ μείζων κλίμαξ σχηματίζει 7 τρίτας. Ἐξ αὐτῶν ἄλλαι περιέχουν δύο τόνους καί ὀνομάζονται **μεγάλοι** καί ἄλλαι περιέχουν ἕνα τόνον καί ἓν ἡμιτόνιον καί ὀνομάζονται **μικραί**.

Αί μεγάλοι είναι τρεῖς (ντο-μι, φα-λα, σολ-σι) καί σχηματίζονται ἐπί τῆς 1ης, 4ης, καί 5ης βαθμιδος.

Αί μικραί είναι τέσσαρες καί σχηματίζονται ἐπί τῶν υπολοίπων βαθμιδών.

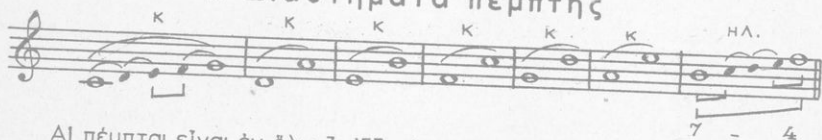
3. Διαστήματα τετάρτης

Αί τέταρται είναι ἐν ὄλῳ 7, ἐξ ὧν ἕξ περιέχουν δύο τόνους καί ἓν ἡμιτόνιον καί ὀνομάζονται **καθαραί** (Κ) καί μία περιέχει τρεῖς τόνους καί ὀνομάζεται **ἠύξημένη**.

Ἡ ἠύξημένη τετάρτη είναι φα-σι καί σχηματίζεται μεταξύ 4ης καί 7ης βαθμιδος.

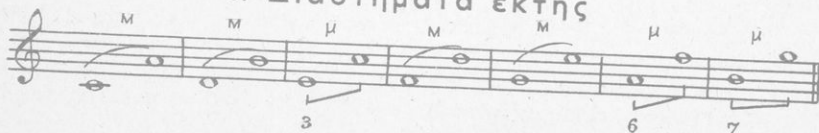
4. Διαστήματα πέμπτης

Αί πέμπται είναι ἐν ὄλῳ 7. Ἐξ αὐτῶν αἱ ἕξ περιέχουν τρεῖς τόνους καί ἓν ἡμιτόνιον καί ὀνομάζονται **καθαραί**, μία δέ δύο τόνους καί δύο ἡμιτόνια καί ὀνομάζεται **ἡλαττωμένη**.

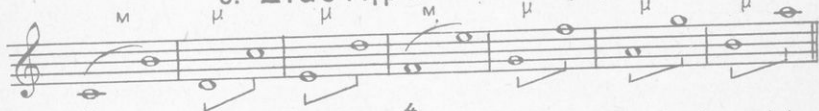
Ἡ ἡλαττωμένη πέμπτη είναι σι-φα καί σχηματίζεται μεταξύ 7ης καί 4ης βαθμιδος.

5. Διαστήματα ἕκτης

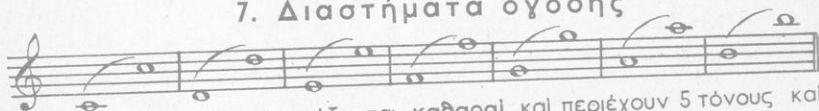
Είναι έν δλω 7. Τρεις μικραί (μι-ντο, λα-φα, σι-σολ) επί τῆς 3ης, 6ης και 7ης βαθμίδος περιέχουσαι 3 τόνους και 2 ἡμιτόνια και τέσσαρες μεγάλαί επί τῶν ὑπολοίπων βαθμίδων περιέχουσαι 4 τόνους και 1 ἡμιτόνιον.

6. Διαστήματα ἐβδόμης

Είναι έν δλω 7. Δύο μεγάλαί (ντο-σι, φα-μι) επί τῆς 1ης και 4ης βαθμίδος περιέχουσαι 5 τόνους και 1 ἡμιτόνιον και πέντε μικραί επί τῶν ὑπολοίπων βαθμίδων περιέχουσαι 4 τόνους και 2 ἡμιτόνια.

7. Διαστήματα ὀγδῶς

Ὅλαι αἱ ὀγδοαί ὀνομάζονται καθαραί και περιέχουν 5 τόνους και 2 ἡμιτόνια

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Πλὴν τῆς φυσικῆς κλίμακος τοῦ Ντο, ὑπάρχουν και ἄλλαι 14 μείζονες κλίμακες, 7 μέ διέσεις και 7 μέ ὑφέσεις.

Ὅλαι ἔχουν τὸ ἴδιον ἄκουσμα. Ἡ χρῆσις των έν τούτοις εἶναι ἀναγκαία διὰ τούς ἐξῆς δύο λόγους, οἱ ὅποιοι εἶναι καταφανέστεροι ἰδιαιτέρως εἰς τήν Ὡδικήν.

α' Κάθε τραγούδι ἔχει ὠρισμένην φωνητικὴν περιοχὴν, εἰς ἣν ἐκτελεῖται. 1

β' Κάθε τραγούδι ἐκτελεῖται ἀπὸ διαφόρους φωνάς, παιδικάς, ἀνδρικές, γυναικειάς, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις εἶναι φύσει διαφορετική.

Διὰ νὰ εἶναι λοιπὸν δυνατὴ ἡ ἐπιτυχὴς ἐκτέλεσις ἐνὸς τραγουδιοῦ, πρέπει ἡ βάσις τῆς κλίμακος, τὴν ὁποίαν. θὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ ἐκτελεστής, νὰ εἶναι ἀνάλογος ἀφ' ἐνὸς μὲν μέ τὴν φωνητικὴν ἔκτασιν τοῦ τραγουδιοῦ, ἀφ' ἐτέρου δὲ μέ τὸ εἶδος τῆς φωνῆς τοῦ ἐκτελεστοῦ και τῆς φωνητικῆς αὐτοῦ ἱκανότητός έν γένει (ἐκτάσεως τῆς φωνῆς του).

Ἡ χρῆσις τῶν διέσεων καθὼς και τῶν ὑφέσεων εἶναι ἀναγκαία και ἀναπόφευκτος κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν φθόγγων τῆς κλίμακος, ἵνα διατηρηθῇ ἡ σειρά τῶν τόνων και ἡμιτονίων τῆς μείζονος.

Ἄνευ αὐτοῦ αἱ κλίμακες θὰ ἦσαν παράτονοι και συνεπῶς ἀχρηστοί.

ΑΓριζονες κλιμακες μεν διεσεις ειναι εν συνολω 7.

Σχηματιζονται ολαι επι τη βασει της προτυπου κλιμακος του Ντο. Θα προχωρουν δηλαδη κατα δυο τονους, ημιτονιον, τρεις τονους, ημιτονιον.

Δια να ευρωμεν τας βασεις των, ανερχομεθα απο της βασεως Ντο κατα πεμπτας καθαρας :

Σολ, Ρε, Λα, Μι, Σι, Φα # Ντο #

Τα σημεια των διεσεων τιθενται καθ' ωρισμενην σειραν εις την αρχην του πενταγραμμου αμεσως μετα το κλειδι του Σολ και Ισχυουον δι' ολους τους ομωνυμους φθογγους ολοκληρου του μουσικου τεμαχιου.

Ειναι τροπον τινα μονιμα (και οχι τυχαια) και αποτελουν τον λεγομενον **οπλισμον**.

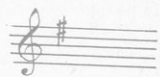
Εκαστη νεα κλιμαξ διατηρει εις τον οπλισμον της τας διεσεις της προηγουμενης, λαμβανει δε μιαν επι πλεον εις την 7ην βαθμιδα.

Μ. Κλιμαξ

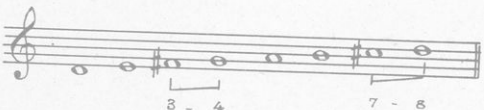
Σολ
1 διεσεις
φα

Οπλισμός

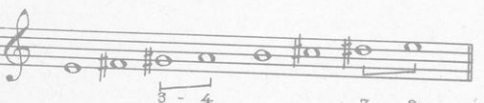
Ρε
2 διεσεις
φα, ντο

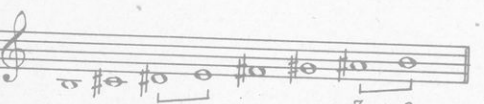
Λα
3 διεσεις
φα, ντο, σολ

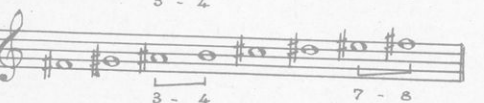
Μι
4 διεσεις
φα, ντο, σολ, ρε

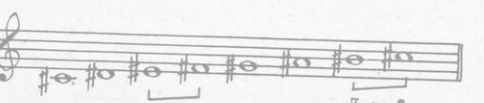
Σι
5 διεσεις
φα, ντο, σολ, ρε, λα

Φα #
6 διεσεις
φα, ντο, σολ, ρε, λα, μι

Ντο #
7 διεσεις
φα, ντο, σολ, ρε, λα, μι, σι.

Β. ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΜΕ ΥΦΕΣΕΙΣ

Και οι μείζονες κλίμακες με ύφεςεις είναι έν συνόλω 7.

Σχηματίζονται και αυτά επί τη βάσει της προτύπου κλίμακος του Ντο.

Διά να εύρωμεν τὰς βάσεις των, ανερχόμεθα από του Ντο κατά τετάρτας καθαρὰς:

Φα, Σι \flat , Μι \flat , Λα \flat , Ρε \flat , Σολ \flat , Ντο \flat .

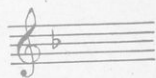
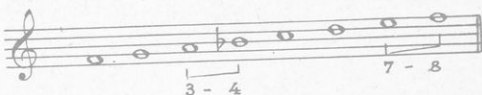
Και ἐδῶ τὰ σημεῖα τῶν ύφέσεων τίθενται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πενταγράμμου ἰσχύοντα μονίμως διὰ τοὺς ὁμωνύμους φθόγγους καὶ ἀποτελοῦντα τὸν ὄπλισμόν.

Κάθε νέα κλίμαξ διατηρεῖ τὰς ύφέσεις τῆς προηγουμένης καὶ λαμβάνει μίαν ἐπί πλέον εἰς τὴν 4ην βαθμίδα.

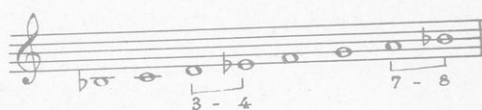
Μ. Κλίμαξ

Ὁπλισμός

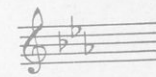
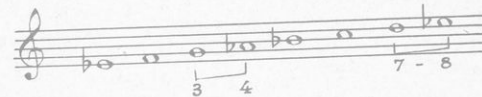
Φα
1 ύφέσεις
σι

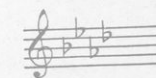
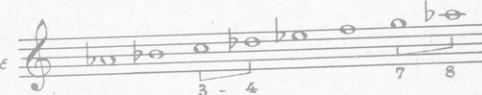
Σι \flat
2 ύφέσεις
σι, μι

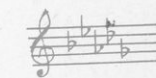
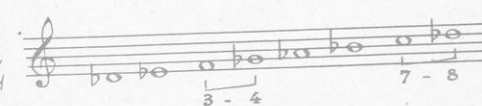
Μι \flat
3 ύφέσεις
σι, μι, λα

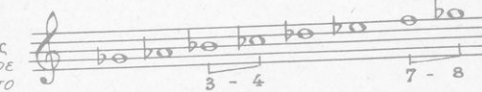
Λα \flat
4 ύφέσεις
σι, μι, λα, ρε

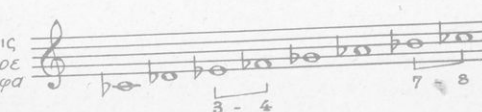
Ρε \flat
5 ύφέσεις
σι, μι, λα, ρε, σολ

Σολ \flat
6 ύφέσεις
σι, μι, λα, ρε, σολ, ντο

Ντο \flat
7 ύφέσεις
σι, μι, λα, ρε, σολ, ντο, φα

ΕΝΑΡΜΟΝΙΟΙ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Μεταξύ των μειζόνων κλιμάκων υπάρχουν 6 έναρμόνιοι, που έχουν δηλαδή διαφορετική βάση, αλλά το ίδιο ακούσμα. Αυτά είναι οι εξής:

Σι-Ντο b Φα \sharp -Σολ b και Ντο \sharp -Ρε b

ΤΡΙΗΧΑ

Τρίηχον είναι τρία φθογγόσημα της ίδιας αξίας, που ισοδυναμούν με ένα της αμέσως ανωτέρας.

Σημειώνεται με τον αριθμό 3 ανωθεν ή κάτωθεν των φθογοσήμων και με μίαν καμπύλην γραμμήν, ή όποια δεν είναι και απαραίτητος.

Αναλόγως της αξίας των φθογοσήμων, παίρνει το τρίηχον το όνομά του.

Τρίηχον ήμισων	
» τετάρτων	
» όγδών	
» δεκάτων έκτων	

Το πρώτον εκ των τριών φθογοσήμων του τριηχου λαμβάνει τονισμόν. Ένιοτε το τρίηχον συμπύσσεται δι' ένώσεως των δύο μερών αυτού. Είς τήν περίπτωση αυτήν το τρίηχον ονομάζεται **συνεπτυγμένον**.

Π. χ.

Έπίσης δύναται αντίθετως να αναπτυχθή και τότε λέγεται **ανεπτυγμένον**. Π. χ.

Ε Ξ Α Η Χ Α

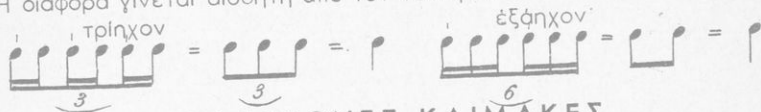
Έξάηχον είναι έξ φθογγόσημα της ίδιας αξίας, που ισοδυναμούν με δύο της αμέσως ανωτέρας.

Σημειούται με τον αριθμό 6 και μίαν καμπύλην. Π. χ.

Τό έξάηχον προκύπτει από τήν ένωσην δύο τριηχων.

Δέν πρέπει να συγχέωμεν τό έξάηχον με τό ανεπτυγμένον τρίηχον

Ἡ διαφορά γίνεται αισθητή ἀπὸ τὸν τονισμὸν.

ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Ἀπὸ κάθε μείζονα κλίμακα παράγεται μία ἄλλη, ἡ ὁποία ὀνομάζεται **ἐλάσσων**.

Αἱ δύο κλίμακες ἔχουν τὸν ἴδιον ὀπλισμὸν. Ἐπειδὴ δὲ ἔχουν διὰ τοῦτο μεγάλην σχέσιν μεταξύ των, ὀνομάζονται **σχετικά**.

Κάθε μείζων κλίμαξ ἔχει τὴν σχετικὴν τῆς ἐλάσσονα καὶ ἀντιθέτως κάθε ἐλάσσων εἶναι σχετικὴ μίᾶς μείζονος.

Τρόπος σχηματισμοῦ

Κατερχόμεθα ἀπὸ τὴν βάσιν τῆς μείζονος μίαν τρίτην μικρὰν καὶ εὐρίσκομεν οὕτω τὴν βάσιν τῆς σχετικῆς ἐλάσσονος. Μὲ τὴν βάσιν αὐτὴν σχηματίζομεν συνεχῆ σειρὰν 8 φθόγγων καὶ ὀξύνομεν τὴν 7ην βαθμίδα.

Οὕτω παράγεται νέα κλίμαξ, ἡ ὁποία προχωρεῖ κατὰ τόνον, ἡμιτόνιον, δύο τόνους, ἡμιτόνιον, τριημιτόνιον, ἡμιτόνιον. Ἦτοι ἔχει ἓν συνόλῳ 3 τόνους, 3 ἡμιτόνια καὶ ἓν τριημιτόνιον. Τὸ τριημιτόνιον σχηματίζεται μεταξύ ὄης καὶ 7ης βαθμίδος, προκύπτει δὲ ἐκεῖ λόγῳ τῆς ὀξύνσεως τῆς 7ης βαθμίδος.

Τὸ σημεῖον ὀξύνσεως δὲν τίθεται εἰς τὸν ὀπλισμὸν, θεωρεῖται ὡς τυχαῖον σημεῖον ἀλλοιώσεως.

Ἐλάσσων κλίμαξ λοιπὸν εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία προχωρεῖ κατὰ τόνον ἡμιτόνιον, 2 τόνους, ἡμιτόνιον, τριημιτόνιον, ἡμιτόνιον.

Ἡ ὡς ἄνω ἐλάσσων κλίμαξ ὀνομάζεται **ἁρμονική**, διότι γίνεται χρῆσις αὐτῆς εἰς τὴν ἁρμονίαν.

Πλὴν αὐτῆς ὑπάρχει καὶ δεῦτερον εἶδος ἐλάσσονος, ἡ ὁποία ὀνομάζεται **μελωδική**, διότι γίνεται χρῆσις αὐτῆς εἰς τὴν μελωδίαν. Διαφέρει δὲ τῆς ἁρμονικῆς κατὰ τὸ ὅτι εἰς αὐτὴν (τὴν μελωδικὴν) ὀξύνομεν, ὅταν ἀνέρχόμεθα, καὶ τὴν ὄην καὶ τὴν 7ην βαθμίδα, ὅταν δὲ κατερχώμεθα, ἀναιροῦμεν καὶ τὰς δύο ὀξύνσεις.

Ἀποτέλεσμα τούτου εἶναι ὅτι εἰς μὲν τὴν ἀνιούσαν μελωδικὴν δὲν ὑπάρχει τριημιτόνιον, εἰς δὲ τὴν κατιούσαν σχηματίζεται μεταξύ 7ης - 8ης βαθμίδος **τόνος** (καὶ ὄχι ἡμιτόνιον, κατ' ἐξαιρέσιν πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα).

Ἡ σχετικὴ ἐλάσσων τῆς Ντο μείζονος εἶναι ἡ **λα** ἐλάσσων, ἡ ὁποία ὀνομάζεται φυσικὴ καὶ πρότυπος, διότι ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς σχηματίζονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐλάσσονες (7 μὲ διέσεις καὶ 7 μὲ ὑφέσεις).

Μείζων Ντο

Έλάσσων Λα
άρμονική

Έλάσσων Λα
μελωδική

Διαφορά μείζονος και ελάσσονος

Ἡ μείζων κλίμαξ διαφέρει ἀπὸ τὴν ἐλάσσονα κατὰ τὴν 3ην καὶ 6ην βαθμίδα. Εἰς τὴν μείζονα κλίμακα ἡ 3η καὶ 6η βαθμῖς εἶναι ὀξύτεραι κατὰ ἡμίτονιον ἀπὸ τὴν ἐλάσσονα.

Μείζων Λα

Έλάσσων Λα

Διὰ τοῦτο διαφέρουν καὶ τὰ διαστήματα 3ης καὶ 6ης, πού σχηματίζει ἡ βάσις τῆς κλίμακος μετὰ τὰς ὡς ἄνω βαθμίδας:

Δηλαδή εἰς μὲν τὴν μείζονα κλίμακα σχηματίζονται τρίτη καὶ ἕκτη **μεγάλη**, εἰς δὲ τὴν ἐλάσσονα **τρίτη καὶ ἕκτη μικρά**.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἔχομεν καὶ διαφορετικὸν ἄκουσμα.

Εἰς μὲν τὴν μείζονα τὸ ἄκουσμα εἶναι χαρούμενον (λόγῳ τῶν μεγάλων διαστημάτων) εἰς δὲ τὴν ἐλάσσονα μελαγχολικόν (λόγῳ τῶν μικρῶν διαστημάτων).

Α'. ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΜΕ ΔΙΕΣΕΙΣ

Μι (1#)
σχετική τῆς
μείζονος Σολ

Σι (2#)
σχ. τῆς Ρε

Εἰς τὰ ὀνόματα τῶν κλιμάκων, τὰς μὲν μείζονας γράφομεν μετὰ γράμμα κεφαλαῖον, τὰς δὲ ἐλάσσονας μετὰ μικρὸν π. χ. Μι = μείζων κλίμαξ τοῦ Μι, μι = ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ μι.

Φα# (3#)
σχ. τῆς Λα

Two staves of musical notation for the 3rd sharp scale (F#). The top staff shows a melodic line with a bracket over the last two notes (F# and G#) and the number '6 - 7' below it. The bottom staff shows a corresponding bass line.

Ντο# (4#)
σχ. τῆς Μι

Two staves of musical notation for the 4th sharp scale (D#). The top staff shows a melodic line with a bracket over the last two notes (D# and E#) and the number '6 - 7' below it. The bottom staff shows a corresponding bass line.

Σολ# (5#)
σχ. τῆς Σι

Two staves of musical notation for the 5th sharp scale (S#). The top staff shows a melodic line with a bracket over the last two notes (S# and Λ#) and the number '6 - 7' below it. The bottom staff shows a corresponding bass line.

Ρε# (6#)
σχ. τῆς Φα#

Two staves of musical notation for the 6th sharp scale (R#). The top staff shows a melodic line with a bracket over the last two notes (R# and Μ#) and the number '6 - 7' below it. The bottom staff shows a corresponding bass line.

Λα# (7#)
σχ. τῆς Ντο#

Two staves of musical notation for the 7th sharp scale (L#). The top staff shows a melodic line with a bracket over the last two notes (L# and Σ#) and the number '6 - 7' below it. The bottom staff shows a corresponding bass line.

Β'. ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΜΕ ΥΦΕΣΕΙΣ

Ρε (1b)
σχετική τῆς
ἐλάσσ. Φα

Two staves of musical notation for the 1b scale (R). The top staff shows a melodic line with a bracket over the last two notes (R and Μ) and the number '6 - 7' below it. The bottom staff shows a corresponding bass line.

Σολ (2b)
σχ. τῆς Σιb

Ντο (3b)
σχ. τῆς Μιb

Φα (4b)
σχ. τῆς Λαb

Σιb (5b)
σχ. τῆς Ρεb

Μιb (6b)
σχ. τῆς Σολb

Λαb (7b)
σχ. τῆς Ντοb

ΕΝΑΡΜΟΝΙΟΙ ΕΛΛΑΣΣΟΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Μεταξύ τῶν ἐλασσόνων κλιμάκων ὑπάρχουν 6 ἐναρμόνιοι, πού ἔχουν δηλαδή τό ἴδιον ἄκουσμα, ἀλλά αἱ βάσεις τῶν, καθώς καί ὅλοι αἱ βαθμιδές, ἔχουν διαφορετικόν ὄνομα. Αὐταί εἶναι αἱ ἐξῆς:

σολ # — λα b, ρε # — μι b, λα # — σι b

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Είς τήν ἐλάσσωνα κλίμακα σχηματίζονται τὰ ἐξῆς διαστήματα:
 α'. Δευτέρας: 3 Μεγ., 3 μικ. και 1 ἠύξημ. μεταξύ ὄης — 7ης βαθμίδος, περιέχουσα τριημιτόνιον.

β'. Τρίτης: 3 Μεγ. (ἐπί τῆς 3ης, 5ης και ὄης βαθμίδος) και 4 μικραί.

γ'. Τετάρτης: 4 Καθ., 2 ἠύξ. (ἐπί 4ης και ὄης βαθμ.) και 1 ἠλαττ. ἐπί 7ης βαθμ. περιέχουσα 1 τόν. και 2 ἠμιτ.

δ'. Πέμπτης: 4 Καθ., 2 ἠλατ. (ἐπί 2ας και 7ης βαθμ.) και 1 ἠύξημέ-νη μεταξύ 3 — 7ης βαθμ. περιέχουσα 2 τόν. και 3 ἠμιτ.

ε'. Ἑκτης: 3 μ. (ἐπί 1ης, 5ης, 7ης βαθμ.) και 4 Μ.

ς'. Ἑβδόμης: 3 Μ., 3 μ. και μία ἠλατ. ἐπί 7ης βαθμ. (μέ 3 τόν. και 3 ἠμιτ).

Παρατήρησις. Τὰ νέα διαστήματα πού σχηματίζει ἡ ἐλάσσωνα κλίμαξ (πού δέν υπάρχουν εἰς τήν μείζονα) εἶναι 4 τὰ ἐξῆς:

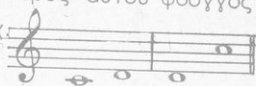
2α ἠύξημένη μεταξύ ὄης — 7ης βαθμίδος. 4η ἠλαττωμένη ἐπί τῆς 7ης βαθμίδος, 5η ἠύξημένη ἐπί τῆς 3ης βαθμίδος και 7η ἠλαττωμένη ἐπί τῆς 7ης βαθμίδος.

The musical notation consists of seven staves, each representing an interval. The notes are written in a single melodic line, and the intervals are indicated by letters and symbols above the notes. The intervals are labeled as follows:

- 2^α: Μ, μ, Μ, Μ, μ, ΗΥΞ., μ.
- 3^η: μ, μ, Μ, μ, Μ, Μ, μ.
- 4^η: Κ, Κ, Κ, ΗΥΞ., Κ, ΗΥΞ., ΗΛ.
- 5^η: Κ, ΗΛ., ΗΥΞ., Κ, Κ, Κ, ΗΛ.
- 6^η: μ, Μ, Μ, Μ, μ, Μ, μ.
- 7^η: Μ, μ, Μ, μ, μ, Μ, ΗΛ.

ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Ἄναστρέφεται ἓνα διάστημα, ὅταν ὁ βαρύτερος αὐτοῦ φθόγγος γίνετα ὀξύτερος καὶ ὁ ὀξύτερος βαρύτερος. Π. χ.

Ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναστροφῆς προκύπτουν δύο μεταβολαί:

α') Τὸ διάστημα ἀλλάσσει ὄνομα.

β') Τὸ διάστημα ἀλλάσσει εἶδος.

Συγκεκριμένως.

α') Ὡς πρὸς τὸ ὄνομα:

Ἡ 2α ἀναστρεφομένη γίνετα 7η.

Ἡ 3η » » 6η.

Ἡ 4η » » 5η.

Ἡ 5η » » 4η.

Ἡ 6η » » 3η.

Ἡ 7η » » 2α.

Ἡ 8η » » 1η ἢ ταῦτοφωνία.

β') Ὡς πρὸς τὸ εἶδος:

Τὰ μεγάλα διαστήματα ἀναστρεφόμενα γίνονται μικρά.

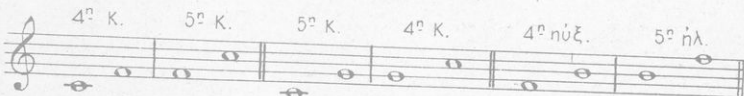
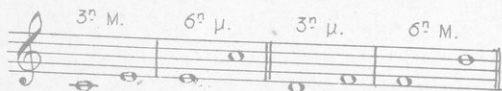
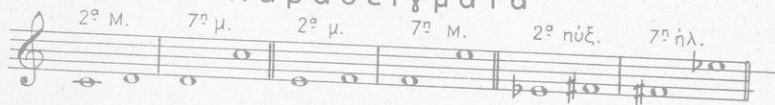
Τὰ μικρά » » » μεγάλα.

Τὰ ἠύξημένα » » » ἠλάττωμένα.

Τὰ ἠλάττωμένα » » » ἠύξημένα.

Μόνον τὰ καθαρὰ ἐξαιροῦνται καὶ δὲν ἀλλάσσουν εἶδος μετὰ τὴν ἀναστροφὴν των.

Παραδείγματα

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Τὰ διαστήματα δύνανται νὰ μετατραποῦν, νὰ ἀλλάξουν δηλαδὴ εἶδος.

Τοῦτο ἐπιτυγχάνετα διὰ τῆς ἀναλόγου αὐξομειώσεως, τιθεμένων τῶν ἀντιστοίχων σημειῶν τῆς ἀλλοιώσεως. Οὕτω:

α') Τά καθαρά διαστήματα δύνανται νά μετατραποῦν εἰς ἡϋξημένα ἢ ἡλαττωμένα.

β') Τά μεγάλα εἰς μικρά, ἡλαττωμένα καὶ ἡϋξημένα καὶ

γ') Τά μικρά εἰς μεγάλα, ἡϋξημένα καὶ ἡλαττωμένα.

Παράδειγματα

3^ο Μ. 3^ο μ. ἡ (β' τρόπος) 3^ο νύξ. ἡ (β' τρόπος) 3^ο ἡλ. ἡ (β' τρόπος) ἡ (γ' τρόπος)

4^ο Κ. 4^ο νύξ. ἡ (β' τρόπος) 4^ο ἡλ. ἡ (β' τρόπος) 4^ο δις νύξ. 4^ο δις ἡλ.

ἨΛΛΟΙΩΜΕΝΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ἠλλοιωμένα διαστήματα ὀνομάζονται ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχουν εἰς καμίαν κλίμακα οὔτε μείζονα, οὔτε ἐλάσσονα.

Π. χ. τὸ διάστημα τῆς ἡϋξημένης ἐβδόμης δὲν ἀπαντᾷται εἰς καμίαν κλίμακα οὔτε μείζονα, οὔτε ἐλάσσονα. Εἶναι ἐπομένως ἡλλοιωμένον. Τὰ ἡλλοιωμένα διαστήματα εἶναι τὰ ἐξῆς :

2α ἡλαττωμένη

3η ἡλαττωμένη καὶ ἡϋξημένη

6η ἡλαττωμένη καὶ ἡϋξημένη

7η ἡϋξημένη

8η ἡϋξημένη καὶ ἡλαττωμένη .

Καὶ ὅλα τὰ δις ἡϋξημένα καὶ δις ἡλαττωμένα.

“Ὅλα τὰ ἄλλα διαστήματα, πού ὑπάρχουν εἰς τὰς μείζονας καὶ ἐλάσσονας κλίμακας ὀνομάζονται **διατονικά**.”

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Ἐπάρχει καὶ ἄλλο εἶδος κλίμακος, τῆς ὁποίας τὸ χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἡμιτόνια. Ἀπουσιάζουν παντελῶς οἱ τόνοι.

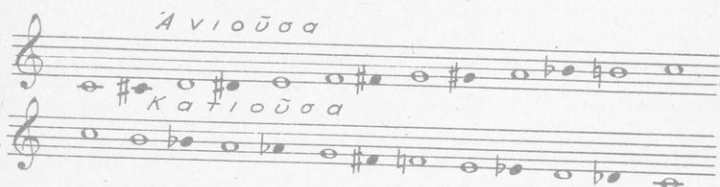
Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται, ἐάν εἰς κάθε μείζονα κλίμακα ὑποδιαίρεσωμεν τοὺς 5 τόνους εἰς ἡμιτόνια χρησιμοποιοῦντες διέσεις ἐν ἀναβάσει (ἢ ἀναιρέσεις, ἐφ' ὅσον οἱ ὀξυνόμενοι φθόγγοι ἔχουν \flat) πλὴν τῆς 7ης βαθμίδος καὶ ὑφέσεις ἐν καταβάσει (ἢ ἀναιρέσεις, ἐφ' ὅσον οἱ βαρυνόμενοι φθόγγοι ἔχουν \sharp) πλὴν τῆς 4ης βαθμίδος.

Τότε παράγεται κλίμαξ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 13 φθόγγους, περιλαμβάνει δὲ 12 ἡμιτόνια, ἐξ ὧν τὰ 5 εἶναι χρωματικά καὶ τὰ 7 δια-

τονικά. Ἡ κλίμαξ αὕτη ὀνομάζεται χρωματική καὶ λαμβάνει τὸ ὄνομα τῆς βάσεώς της, Π. χ. Ντο χρωματική, Ρε χρωματική κ.λ.π.

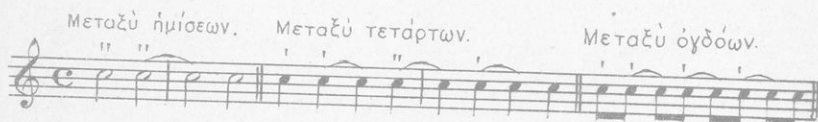
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ντο χρωματική

ΣΥΓΚΟΠΗ

Συγκοπή εἶναι ἡ ἔνωσις τοῦ ἀσθενοῦς μέρους τοῦ μέτρου μέ τὸ ἰσχυρόν καὶ ἡ μεταθίβασις τοῦ τονισμοῦ ἀπὸ τὸ ἰσχυρόν εἰς τὸ ἀσθενές.

Ἡ συγκοπή εἶναι δύο εἰδῶν: ὁμαλή, ὅταν τὰ δύο φθογγόσημα εἶναι τῆς αὐτῆς ἀξίας (ὡς ἀνωτέρω) καὶ ἀνώμαλος ὅταν εἶναι διαφορετικῆς ἀξίας. Π. χ.

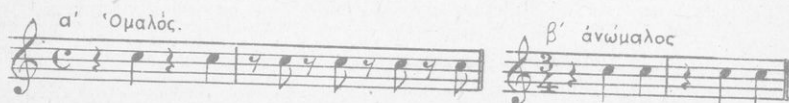

Ἡ συγκοπή ὡς καὶ ὁ ἀκολουθῶν ἀντιχρονισμὸς εἶναι δύο ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα εἶδη ρυθμοῦ.

ΑΝΤΙΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

Ἀντιχρονισμὸς εἶναι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἰσχυροῦ μέρους τοῦ μέτρου διὰ παύσεως.

Ὁ ἀντιχρονισμὸς εἶναι δύο εἰδῶν: ὁμαλός, ὅταν εἰς ἓνα ἰσχυρόν ἀντιστοιχῆ ἓν ἀσθενές καὶ ἀνώμαλος, ὅταν εἰς ἓν ἰσχυρόν ἀντιστοιχοῦν δύο ἀσθενῆ. Π. χ.

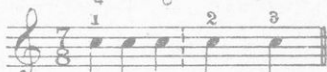

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{7}{8}$

Τό μέτρον $\frac{7}{8}$ είναι σύνθετον, αποτελούμενον από δύο απλά, ἐν τῶν $\frac{3}{8}$ καὶ ἐν τῶν $\frac{2}{4}$.

Ἐκτελεῖται εἰς τρεῖς κινήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν πρώτη περιλαμβάνει τὰ τρία ὄγδοα, ἡ δὲ δευτέρα καὶ τρίτη ἀνά ἐν τέταρτον. Συνεπῶς ἡ πρώτη κίνησης ἔχει μεγαλύτεραν χρονικὴν διάρκειαν ἀπὸ τὰς δύο ἄλλας, αἱ ὅποια εἶναι ἰσόχρονοι.

Ἡ πρώτη κίνησης διευθύνεται πρὸς τὰ κάτω, ἡ δευτέρα δεξιὰ καὶ ἡ τρίτη ἄνω (ὅπως εἰς τὰ $\frac{3}{4}$ ἢ $\frac{3}{8}$.)

Τό μέτρον ταῦτο χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ δημοτικά μας τραγούδια καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς χοροὺς ὡς ἐν ἐκ τῶν συνηθεστέρων μέτρων τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς.

ΣΠΑΝΙΩΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ

1. Μέτρον διμερές δευτέρων ἢ ἀπλῶς δύο δευτέρων.

Παρίσταται μὲ τὸ κλάσμα $\frac{2}{2}$ ἢ μὲ τὸ Φ

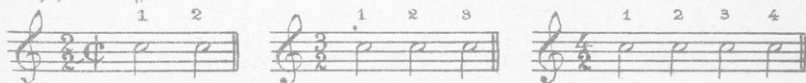
Ἐκτελεῖται εἰς δύο κινήσεις, ὅπως ἀκριβῶς τὸ μέτρον τῶν $\frac{2}{4}$ μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι κάθε κίνησης ἀξίζει ἐν ἡμιου.

2. Μέτρον τριμερές δευτέρων ἢ ἀπλῶς τριῶν δευτέρων.

Παρίσταται μὲ τὸ κλάσμα $\frac{3}{2}$, ἐκτελεῖται δὲ εἰς τρεῖς κινήσεις, ὅπως ἀκριβῶς τὸ μέτρον $\frac{3}{4}$ μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι κάθε κίνησης ἀξίζει ἐν ἡμιου.

3. Μέτρον τετραμερές δευτέρων ἢ ἀπλῶς τεσσάρων δευτέρων.

Παρίσταται μὲ τὸ κλάσμα $\frac{4}{2}$, ἐκτελεῖται δὲ εἰς τέσσαρας κινήσεις, ὅπως ἀκριβῶς τὸ μέτρον τῶν $\frac{4}{4}$ μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι κάθε κίνησης ἀξίζει ἐν ἡμιου.

4. Μέτρον ἑννεαμερές ὄγδων ἢ ἀπλῶς ἑννέα ὄγδων.

Παρίσταται μὲ τὸ κλάσμα $\frac{9}{8}$, ἐκτελεῖται δὲ κατὰ δύο τρόπους:

α'. "Όταν ο ρυθμός είναι βραδύς, εις 9 κινήσεις αξίας ενός όγδου (τρεις κάτω, τρεις δεξιά τρεις άνω).

β'. "Όταν ο ρυθμός είναι ταχύς, εις τρεις κινήσεις (κάτω, δεξιά, άνω), έκαστη εκ των όποιων περιλαμβάνει τρία όγδοα.

5. Μέτρον δωδεκαμερές όγδών η άπλως δωδεκα.όγδών.

Παρίσταται μέ τό κλάσμα $\frac{12}{8}$, εκτελεΐται δε κατά δύο τρόπους:

α'. "Όταν ο ρυθμός είναι βραδύς, εις δωδεκα κινήσεις (τρεις κάτω, τρεις άριστερά, τρεις δεξιά, και τρεις άνω), έκαστη εκ των όποιων άξιζει εν όγδοον.

β'. "Όταν ο ρυθμός είναι ταχύς, εις τέσσαρας κινήσεις (κάτω, άριστερά, δεξιά και άνω), έκαστη εκ των όποιων άξιζει τρία όγδοα

ΣΥΓΧΟΡΔΙΑΙ

Συγχορδία είναι τρεις τουλάχιστον φθόγγοι, οι όποιοι απέχουν κατά τρίτας και ήχουν ταυτοχρόνως.

Αναλόγως των φθόγγων που περιλαμβάνει ή συγχορδία, ονομάζεται τρίφωνος, τετράφωνος κ.λ.π.

Εις την τρίφωνον συγχορδιαν ο πρώτος φθόγγος, ονομάζεται **βάσις** ή **θεμέλιος**, ο δεύτερος **τρίτη**, επειδή σχηματίζει μετά της θεμελίου διάστημα τρίτης και ο τρίτος **κορυφή** ή **πέμπτη**, επειδή σχηματίζει μετά της θεμελίου διάστημα πέμπτης.

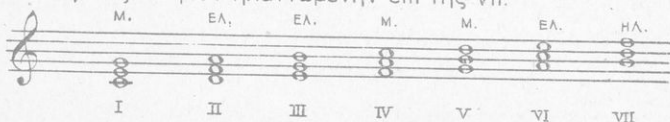
Αναλόγως του είδους των διαστημάτων 3ης και 5ης μιάς συγχορδίας, διακρίνομεν τέσσαρα είδη αυτής: μείζονα, ελάσσονα, ήλαττωμένην και ηύξημένην.

Η μείζων συγχορδία	περιέχει	3ην	μεγάλην	και	5ην	καθαράν
Η ελάσσων	»	»	3ην μικράν	και	5ην	»
Η ήλαττωμένη	»	»	3ην μικράν	και	5ην	ήλαττωμένην
Η ηύξημένη	»	»	3ην	μεγάλην	και	5ην ηύξημένην

ΣΥΓΧΟΡΔΙΑΙ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Η μείζων κλίμαξ σχηματίζει 7 συγχορδίας, εκ των όποιων τρεις μείζονας επί της I, IV και V βαθμίδος, τρεις ελάσσονας επί της II, III και VI βαθμίδος και μίαν ήλαττωμένην επί της VII.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω 7 βαθμίδων, ἐκεῖναι πού ἔχουν μεγαλύτεραν σπουδαιότητα καί ἀξίαν εἶναι τρεῖς ἢ I, IV καί V. Διά τοῦτο ὀνομάζονται **κύριαι βαθμίδες**.

Αἱ ὑπόλοιποι ἔχουν δευτερεύουσαν σημασίαν καί ὀνομάζονται **δευτερεύουσαι**.

Ἀπό τὰς κυρίας βαθμίδας ἡ I ὀνομάζεται **τονική**, διότι μᾶς εἰσάγει εἰς τόν τόνον, εἰς τήν κλίμακα, ἡ V **δεσπόζουσα**, διότι κυριαρχεῖ καί δεσπόζει εἰς τήν κλίμακα μετά τήν τονικήν καί ἡ IV **ὑποδεσπόζουσα**, ἐπειδὴ εὐρίσκεται κάτωθεν τῆς δεσποζούσης.

Ἀπό τὰς δευτερευούσας βαθμίδας, ἡ II ὀνομάζεται **ἐπιτονική**, διότι εὐρίσκεται ἄνωθεν τῆς τονικῆς, ἡ III **μέση**, διότι εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον μεταξύ τονικῆς καί δεσποζούσης, ἡ VI **ἐπιδεσπόζουσα**, διότι εὐρίσκεται ἄνωθεν τῆς δεσποζούσης καί ἡ VII **προσαγωγεὺς**, διότι μᾶς προσάγει εἰς τήν τονικήν ἢ αἰσθητική, λόγῳ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀναμονῆς πού δημιουργεῖ εἰς τόν ἀκροατήν, ὅστις περιμένει νά ἀκούσῃ μετ' αὐτήν τήν τονικήν, ἵνα ἰκανοποιηθῇ ἡ ἀκοή του.

ΣΥΓΧΟΡΔΙΑΙ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Ἡ ἐλάσσω κλίμαξ σχηματίζει καί αὕτη 7 συγχορδίας, ἧτοι :

2 ἐλάσσονας ἐπὶ τῆς I καί IV.

2 μείζονας » » V » VI.

2 ἡλαττωμένας » » II » VII.

1 ἠϋξημένην » » III.

Παρατηρήσεις : 1) Ἡ τονική τῆς μείζονος κλίμακος εἶναι μείζων συγχορδία καί ἡ τονική τῆς ἐλάσσω κλίμακος εἶναι ἐλάσσω.

2) Ἡ δεσπόζουσα εἶναι πάντοτε μείζων συγχορδία (καί εἰς τήν μείζονα καί εἰς τήν ἐλάσσονα κλίμακα)

3) Ὁ προσαγωγεὺς εἶναι πάντοτε ἡλαττωμένη συγχορδία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ

Καθορισμός τῶν διαφόρων αὐτῶν ἐννοιῶν

Κατωτέρω καθορίζονται καί διευκρινίζονται ἐν ἀνακεφαλαιώσει διάφοροι ἐννοιαὶ ἀφορῶσαι ὅλας τὰς κλίμακας.

1. **Μείζων κλίμαξ** εἶναι ἐκεῖνη πού προχωρεῖ κατὰ δύο τόνους, ἡμιτόνιον, τρεῖς τόνους, ἡμιτόνιον.

2. **Ἐλάσσω κλίμαξ** εἶναι ἐκεῖνη πού προχωρεῖ κατὰ τόνον, ἡμιτόνιον, δύο τόνους, ἡμιτόνιον τριημιτόνιον, ἡμιτόνιον.

3. **Μείζων τρόπος** (maggiore) εἶναι ὅλαι αἱ μείζονες κλίμακες ἐν συνόλῳ.

4. **Ἐλάσσω τρόπος** (minore) εἶναι τὸ σύνολον ὄλων τῶν ἐλασσόνων κλιμάκων.

5. **Διατονικός τρόπος** είναι ο μείζων και ελάσσων όμοῦ, ἤτοι ὁ τρόπος καθ' ὃν οἱ φθόγγοι τῶν μελωδιῶν διαδέχονται ἀλλήλους κατὰ τόνους καὶ ἡμιτόνια.

6. **Σχετικαὶ κλίμακες** εἶναι δύο κλίμακες, μία μείζων καὶ μία ελάσσων, ἔχουσαι τὸν αὐτὸν ὄπλισμόν καὶ τῶν ὁποίων αἱ θάσεις ἀπέχουν κατὰ διαστήματα τρίτης μικρᾶς.

7. **Ὁμώνυμοι κλίμακες** εἶναι δύο κλίμακες, μία μείζων καὶ μία ελάσσων, ἔχουσαι τὴν αὐτὴν θάσιν.

8. **Διατονικαὶ κλίμακες** εἶναι ἐκεῖναι πού ἀποτελοῦνται ἀπὸ τόνους καὶ ἡμιτόνια διατονικά (ὄλαι ἐπομένως αἱ μείζονες καὶ ελάσσονες).

9. **Χρωματικαὶ κλίμακες** εἶναι ἐκεῖναι πού ἀποτελοῦνται μόνον ἀπὸ ἡμιτόνια, 12 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων 5 εἶναι χρωματικά καὶ 7 διατονικά.

10. **Χρωματικὸς τρόπος**, εἶναι ὁ τρόπος καθ' ὃν οἱ φθόγγοι τῶν μελωδιῶν διαδέχονται ἀλλήλους κατὰ ἡμιτόνια χρωματικά καὶ διατονικά.

11. **Ἐναρμόνιοι κλίμακες** εἶναι ἐκεῖναι πού ἔχουν τὸ ἴδιον ἄκουσμα ἀλλὰ διαφορετικὸν ὄνομα (ὁ μείζονες καὶ ὁ ελάσσονες).

12. **Τόνος ἢ τονικότης** (tonalité). Ἡ ἐννοια αὕτη εἶναι ταυτόσημος μὲ τὴν τῆς κλίμακος. Ἄντὶ νὰ εἴπωμεν π. χ. κλίμαξ τοῦ Λα μείζων, λέγομεν τόνος τοῦ Λα μείζων ἢ τονικότης τοῦ Λα μείζων κ. ο. κ.

ΡΥΘΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Αἱ κινήσεις τοῦ μέτρου εἰς τὰ διάφορα μουσικά τεμάχια εἶναι ἄλλοτε ταχύτεραι καὶ ἄλλοτε βραδύτεραι.

Ὁ βαθμὸς τῆς ταχύτητος ἢ βραδύτητος, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτελοῦνται αἱ κινήσεις τοῦ μέτρου, ὀνομάζεται **ρυθμικὴ ἀγωγή**,

Ἐπάρχουν ὠρισμένοι ὄροι χαρακτηρίζοντες τὴν ρυθμικὴν ἀγωγήν. Οὗτοι σημειοῦνται Ἰταλιστὶ καὶ γράφονται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μουσικοῦ τεμαχίου ἄνωθεν τοῦ πενταγράμμου.

Ἐπάρχουν γρήγοροι, μέτριοι, καὶ ἄργοι. Οἱ σπουδαιότεροι ἐξ αὐτῶν εἶναι:

1. Γρήγοροι	Allegro	= Γρήγορα
	Presto	= Πολὺ γρήγορα
	Prestissimo	= Πάρα πολὺ γρήγορα.
2. Μέτριοι	Andante ἢ And ^{te}	= ἄργα (περπατητὰ)
	Andantino ἢ Andino	= ταχύτερον τοῦ Andante.
	Moderato ἢ Mod ^{to}	= μέτρια.
	Allegretto ἢ All ^{to}	= (γρηγορούτσικο) ταχύτερον τοῦ Mod ^{to}
3. Ἄργοι:	Grave	= πάρα πολὺ ἄργα.
	Largo	= πολὺ ἄργα.
	Larghetto	= κάπως ταχύτερον τοῦ Largo.
	Lento	= ἄργα.
	Adagio	= ἄργα (κάπως ταχύτερον τοῦ Larghetto)

Οι ως άνω όροι δύνανται νά τροποποιηθοῦν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως ὡς ἐξῆς :

Διά τήν ἐπιβράδυσιν *rallentando* ἢ *ritenuto*.

Διά τήν ἐπιτάχυσιν *stringendo* ἢ *accelerando*.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τήν ἀρχικήν ρυθμικήν ἀγωγὴν διὰ τοῦ ὅρου *à tempo*.

Διά τήν ἀκριβῆ ἀπόδοσιν τοῦ ρυθμοῦ καί διατήρησιν τῆς ἰσοταχοῦς ρυθμικῆς ἀγωγῆς ὑπάρχει εἰδικόν ὄργανον ὀνομαζόμενον χρονόμετρον (*Métronome* *Maëlz*).

ΠΡΟΣΩΔΙΑ

Προσῳδία εἶναι ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἐκτελοῦνται οἱ διάφοροι φθόγγοι ἐνός μουσικοῦ τεμαχίου.

Οἱ φθόγγοι δηλ. κάθε μουσικοῦ τεμαχίου δέν ἐκτελοῦνται ὅλοι καθ' ὅμοιον τρόπον. Μερικοὶ ἀπό αὐτοῦς ἀπαιτοῦν ἔντασιν τινα, μεγαλυτέραν ἢ μικροτέραν. Ἄλλοι ἐκτελοῦνται συνεχῶς δηλ. ἠνωμένοι καί ἄλλοι κεχωρισμένοι.

Σημεῖα προσῳδίας :

α'. **Σύζευξις προσῳδίας** — ἢ — ἡ ὁποία ἐνώνει δύο ἢ περισσότερα φθογγόσημα **διαφορετικῆς** ὀξύτητος καί ἀπαιτεῖ, ὅπως ἡ μετάβασις ἀπό φθόγγου εἰς φθόγγον εἶναι συνεχῆς καί ἠνωμένη (*legato*).

Εἰς τὸ τραγούδι χρησιμοποιεῖται, ὅταν μία συλλαβὴ ἀνήκει εἰς δύο ἢ περισσότερους φθόγγους π. χ.

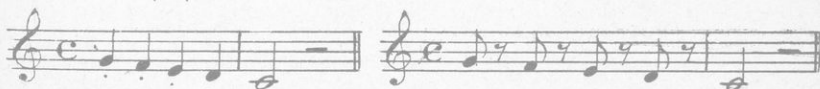

Διαφέρει τῆς συζεύξεως διάρκειας, ἥτις ἐνώνει φθογγόσημα τῆς αὐτῆς ὀξύτητος.

β'. **Στιγμὴ προσῳδίας**, ἥτις τίθεται ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τῶν φθογγόσημων καί ζητεῖ, ὅπως οἱ φθόγγοι ἐκτελοῦνται διακεκομμένοι (*staccato*) ὡσάν νά ὑπῆρχον παύσεις.

Γράφεται

Ἐκτελεῖται

Διαφέρει τῆς στιγμῆς διάρκειας, ἥτις τίθεται **δεξιὰ** τῶν φθογγόσημων.

γ' Σημεῖα ἐντάσεως : | Οἱ φθόγγοι χωρισμένοι καί μέ ἔντασιν.

— Ἐπέκτασις διάρκειας καί μέ ἔντασιν.

Λ ἢ < Ἀπότομος ἔντασις.

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

Ο βαθμός τῆς ἐντάσεως, μεθ' ἧς ἐκτελοῦνται οἱ φθόγγοι ἢ αἱ μουσικαὶ φράσεις ἐνός τεμαχίου ὀνομάζεται **χρωματισμός**.

Δύο εἶναι οἱ κυριώτεροι ἀρχικοὶ ὄροι: Δυνατά, σιγά. Ὑπάρχουν διαβαθμίσεις τῶν ὡς ἄνω ὄρων ὡς ἐξῆς:

piano ἢ p	= σιγά	forte ἢ f	= δυνατά
roco piano	= λίγο σιγά	roco forte	= πολύ δυνατά.
mezzo piano ἢ mp	= μισοσιγά	mezzo forte ἢ mf	= μισοδυνατά.
pianissimo ἢ pp	= πολύ σιγά	fortissimo ἢ ff	= πολύ δυνατά.

Crescendo ἢ cresc. = βαθμιαία αὐξησις

Diminuendo ἢ dim. = βαθμιαία ἐλάττωσις

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΙΣ

Κάθε μουσικόν τεμάχιον ἐκφράζει ὠρισμένα συναισθήματα χαρᾶς, ἐνθουσιασμοῦ, ἠρεμίας, λύπης, πάθους, κ.ο.κ.

Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μουσικὴν ἐκφρασιν τοῦ τεμαχίου.

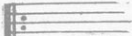
Ὑπάρχουν ὠρισμένοι ὄροι πρὸς τοῦτο, οἵτινες γράφονται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μουσικοῦ τεμαχίου, μετὰ τὸν ὄρον τῆς ρυθμικῆς ἀγωγῆς. Οἱ σπουδαιότεροι εἶναι οἱ ἐξῆς:

amabile	= μέ ἀγάπην	espressivo	= ἐκφραστικόν
apassionato	= παθητικόν	giocoso	= εὐθυμον
brillante	= μέ λάμψιν	grazioso	= μέ χάριν
cantabile	= μελωδικόν	lacrimoso	= θρηνώδες
capriccioso	= ἰδιότροπον	maestoso	= μεγαλοπρεπές
con brio	= θορυβῶδες	religioso	= θρησκευτικόν
con delicatezza	= μέ λεπτότητα	scherzando	= παιχνιδιάρικο
con dolore	= μέ λύπην	semplice	= μέ ἀπλότητα
deciso ἢ risoluto	= ἀποφασιστικόν	tranquillo	= ἤσυχον
dolce, - issimo	= γλυκὺ, πολὺ γλυκὺ	vino, vivace	= ζωηρὸν (ταχύ).

ΚΟΡΩΝΑ ☺

Σημεῖον ἐπεκτάσεως ἢ κορώνα εἶναι τὸ σημεῖον ☺ τὸ ὁποῖον τίθεται ἄνωθεν τῶν φθογγοσήμων καὶ δεικνύει παράτασιν τῆς διαρκείας αὐτοῦ, πλέον τῆς κανονικῆς του ἀξίας.

ΣΗΜΕΙΟΝ ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

Διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ μιὰ μουσικὴ φράσις, χρησιμοποιοῦμεν διπλὴν διστολήν, πρὸ τῆς ὁποίας τίθενται δύο στιγμαὶ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τῆς τρίτης γραμμῆς τοῦ πενταγράμμου, οὕτω

Διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ δὲ ὀλόκληρον τὸ μουσικόν τεμάχιον ἐξ ἀρχῆς, τίθενται εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ τὰ γράμματα D. C. = da capo = ἐξ ἀρχῆς.

Ἐνίστε τίθεται εἰς τὸ τέλος τὸ σημεῖον ☼ τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται

σημείον παραπομπής και χρησιμοποιείται, όταν πρόκειται να γίνη επανάληψις όχι έξ αρχής, άλλ' έξ τινος άλλου μέρους του μουσικού τεμαχίου, όπου επίσης δά έχη τεδη τό αυτό σημείον.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΙΑ

Μετατροπία είναι ή αλλαγή τόνου, ή μετάβασις δηλαδή εις άλλην κλίμακα μείζονα ή ελάσσονα, ή όποία λαμβάνει χώραν κατά την διάρκειαν της εκτελέσεως μουσικού τινος τεμαχίου.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Μεταφορά είναι ή μεταγραφή ολοκλήρου τεμαχίου εις άλλην κλίμακα, της όποίας ή βάσις είναι όξυτέρα ή βαρυτέρα.

Τούτο είναι αναγκαίον εις τό τραγούδι ιδιαιτέρως, έξαρτάται δέ από τό είδος της φωνής του εκτελεστού, ως και από την έκτασιν των φθόγγων του τραγουδιού.

Έάν π. χ. ένα τραγούδι έχη γραφή διά παιδικήν φωνήν, διά να εκτελεσθί τό ίδιον από άνδρικήν ή γυναικειαν φωνήν, πρέπει να μεταφερθί εις ύψηλοτέραν κλίμακα και αντίθέτως.

Γενικώτερα, εάν ό εκτελεστής δέν δύναται να εκτελέση τους ύψηλοτέρους φθόγγους, τό μεταφέρομεν εις χαμηλοτέραν κλίμακα. Έάν δέν δύναται να εκτελέση τους χαμηλοτέρους φθόγγους, τό μεταφέρομεν εις ύψηλοτέραν κλίμακα.

Πώς γίνεται ή μεταφορά.

Καθορίζομεν την βάσιν της νέας κλίμακος. Θέτομεν τον ανάλογον όπλισμόν. Γράφομεν ακολουθώς όλα τά φθογγόσημα όξυτερον ή βαρυτερον κατά τό διάστημα που διαφέρουν αί βάσεις των δύο κλιμάκων.

Φροντίζομεν, ώστε όπου υπάρχουν τυχαία σημεϊα αλλοιώσεως, να τά μεταφέρωμεν κατά τρόπον τοιοϋτον, ώστε να τηρηται ή κανονική απόστασις των νέων φθόγγων προς τους προηγουμένους.

ΚΑΝΩΝ

Κανών είναι ένα είδος μουσικής συνθέσεως, ή όποία έχη γραφή κατά τοιοϋτον τρόπον, ώστε τό θέμα της εκτελούμενον πανομοιοτύπως από δύο ή περισσοτέρας φωνάς να αποτελή άρμονικόν σύνολον.

Αϊ φωναί δέν αρχίζουν όλαι συγχρόνως, αλλά κάθε μία εις ώρισμένον χρόνον, ό όποϊος σημειούται άνωθεν του πενταγράμμου δι ενός κεφαλαίου γράμματος.

Όταν ό κανών εκτελήται από δύο φωνάς όνομάζεται δίφωνος, από τρείς τρίφωνος κ.ο.κ.

Διά του κανόνος προετοιμάζεται βαθμιαίως ή άκοή των μαθητών διά την διφωνίαν, τριφωνίαν και έν γενεί την πολυφωνικήν έκτέλεσιν άσκήσεων και άσμάτων.

ΠΩΣ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ Η ΚΛΙΜΑΞ ΕΙΣ ΗΝ ΑΝΗΚΕΙ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΤΕΜΑΧΙΟΝ

Ἴνα διακρίνωμεν τὴν κλίμακα, εἰς ἣν ἀνήκει δοθέν μουσικόν τεμάχιον, θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς στοιχεῖα:

- α'. Τὸν ὄπλισμόν
- β'. Τὸν προσαγωγέα
- γ'. Τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ τεμαχίου
- δ'. τὸ ἄκουσμα.

Ὁ ὄπλισμός μᾶς κατατοπίζει εἰς δύο κλίμακας, τὴν μείζονα καὶ τὴν σχετικὴν αὐτῆς ἐλάσσονα.

Διὰ τὴν ἀποφανδῶμεν, εἰς ποίαν ἐκ τῶν δύο ἀνήκει, θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἀρχίζει καὶ τελειώνει τὸ τεμάχιον.

Συνήθως ἀρχίζει μὲ τὴν τονικὴν ἢ τὴν δεσπόζουσαν, τελειώνει δὲ σχεδὸν πάντοτε εἰς τὴν τονικὴν (σπανιώτερον εἰς τὴν 3ην ἢ 5ην)

Ἐπιπροσθέτως θὰ προσέξωμεν τὸν προσαγωγέα, ὅστις εἶναι χαρακτηριστικὸς φθόγγος τῆς κλίμακος. Ἐάν ἀνήκη εἰς ἐλάσσονα, ὁ προσαγωγεὺς θὰ εὐρίσκειται ἐν ὀξύνσει.

Ἐν τέλει ὅμως, ὁ ἔχων ἀνεπτυγμένην καλλιτεχνικῶς τὴν μουσικὴν ἀκοὴν του, μὲ τὸ ἄκουσμα τοῦ τεμαχίου ἀποφαίνεται ἀμέσως, ἐάν πρόκειται περὶ μείζονος ἢ ἐλάσσονος κλίμακος, λόγῳ τοῦ διαφορετικοῦ αἰσθήματος ποῦ δημιουργεῖται εἰς τὴν ψυχὴν του ἐκ τῆς ἀκροάσεως τοῦ μείζονος ἢ ἐλάσσονος τρόπου.

Π. χ. Ἐάν ἐν μουσικῶν τεμάχιον ἔχη ὄπλισμόν δύο διέσεις (φα - ντο) θὰ ἀνήκη ἢ εἰς τὴν μείζονα κλίμακα τοῦ Ρε ἢ εἰς τὴν σχετικὴν αὐτῆς ἐλάσσονα σι. Διὰ τὴν καθορίσωμεν εἰς ποίαν ἐκ τῶν δύο ἀνήκει, θὰ προσέξωμεν πῶς ἀρχίζει. Ἐάν ἀνήκη εἰς τὴν Ρε μείζονα θὰ ἀρχίση μὲ τὸν φθόγγον Ρε (τονικὴν) ἢ λα (δεσπόζουσαν) καὶ θὰ τελειῶνῃ εἰς Ρε. Ἐάν ἀνήκη εἰς τὴν σι ἐλάσσονα θὰ ἀρχίση μὲ σι (τονικὴν) ἢ φα δίεσιν (δεσπόζουσαν) καὶ θὰ τελειῶνῃ εἰς σι. Ἐπὶ πλέον δὲ θὰ ἔχη τὸ λα ἐν διέσει (προσαγωγεὺς), ἐνῶ εἰς τὴν Ρε μείζονα τὸ λα εἶναι φυσικόν.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Ὁρισμένα κεφάλαια τῆς παρούσης θεωρίας ὅπως π. χ. τὸ ἐν τῇ σελίδι 30 περὶ «μετατροπῆς τῶν διαστημάτων» καὶ τὸ ἐν τῇ σελ. 31 περὶ «ἠλλοιωμένων διαστημάτων», δύνανται νὰ παραλειφθοῦν ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων.

Ἀφορῶν περισσότερον καὶ ἐνδιαφέρουν τοὺς μαθητὰς τῶν διαφόρων μουσικῶν ἰδρυμάτων, χάριν τῶν ὁποίων κυρίως περιελήφθησαν, καθόσον ἡ παρούσα θεωρία δύναται νὰ χρησιμοποιεῖται κάλλιστα καὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῶν τριῶν καθιερωμένων τάξεων Θεωρίας τῶν Ὁρίων τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Πολιτισμοῦ.

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΜΕΛΩΔΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
(ΣΟΛΦΕΖ)

ΟΔΗΓΙΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

"Έχοντες υπ όψιν, ότι βάσις τῆς μουσικῆς ἀναγνώσεως εἶναι ὁ ρυθμός, κατανοοῦμεν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη, ὅπως οἱ μαθηταὶ ἀσκηθοῦν καλῶς εἰς τὴν ρυθμικὴν κατ' ἀρχὰς ἀνάγνωσιν τῶν ἀσκήσεων.

Βραδύτερον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διδάσκοντος (πάντως ὄχι πρὸ τῆς διδασκαλίας τῆς κλίμακος τοῦ Ντο) θὰ ἀρχίσῃ ἡ μελωδικὴ ἀνάγνωσις τῶν αὐτῶν ἀσκήσεων ἐξ ὑπαρχῆς, ἐνῶ ἐκ παραλλήλου θὰ συνεχίζεται ἡ ρυθμικὴ ἀνάγνωσις εἰς προκεχωρημένας ἀσκήσεις.

Πρὸ ἐκάστης ἀσκήσεως ἐκτελεῖται ἐν μέτρον **κενόν**, ἵνα κανονίζωνται αἱ ρυθμικαὶ κινήσεις ὄλων τῶν μαθητῶν ἰσοχρόνως.

Ἡ ἀπαγγελία ὄλων τῶν φθόγγων κατὰ τὴν ρυθμικὴν ἀνάγνωσιν γίνεται κατ' ἀρχὰς **ὑποδειγματικῶς** παρὰ τοῦ διδάσκοντος, μεθ' ὃ ἀκολουθεῖ αὐτὴ ὑπὸ τῶν μαθητῶν α'. ἐν χορῶ, β'. καθ' ὀμάδας καὶ γ. μεμονωμένως.

Τὸ σημεῖον ' σημαίνει ἀναπνοὴν καὶ πρέπει νὰ λαμβάνεται πρόνοια ἀπὸ τὸν διδάσκοντα, ὥστε νὰ ἐκτελεῖται ἀπὸ ὄλους τοὺς μαθητάς.

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἀσκήσεως σημειοῦται **διπλὴ διαστολή**.

Διὰ νὰ συνηθίσουν οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν μουσικὴν γραφὴν δίδεται εἰς ἕκαστον μάθημα ἀνάλογον τμήμα ἐκ τοῦ διδασκομένου μουσικοῦ κειμένου πρὸς ἀντιγραφὴν κατ' οἶκον.

ΜΕΛΩΔΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ.

Διαστήματα Δευτέρας.
εις τὴν φυσικὴν κλίμακα τοῦ Ντο.

Μέτρον $\frac{2}{4}$

1.

2.

3.

4.

Παυσις ήμισεως.

5.

Διαστήματα Τρίτης.

6.

7.

Παύσις Τετάρτου ζ

8.

9.

Μέτρον $\frac{4}{4}$

10. α' ΜΕ ΤΕΤΑΡΤΑ.

β' με ήμισυ.

γ' με ολόκληρα και παύσιν ολόκληρου.

11.

· Διαστήματα Τετάρτης.

12.

13.

19

Musical score for exercise 19, 2/4 time signature, 4 staves. The melody consists of eighth and quarter notes, with some rests and a final quarter note.

20

Musical score for exercise 20, common time signature, 5 staves. The melody consists of eighth and quarter notes, with some rests and a final quarter note.

21.

Musical score for exercise 21, 3/4 time signature, 2 staves. The melody consists of eighth and quarter notes, with some rests and a final quarter note.

24.

Ἐπανάληψις διαστημάτων 2^{ος}, 3^{ος}, 4^{ος}, 5^{ος}.

25.

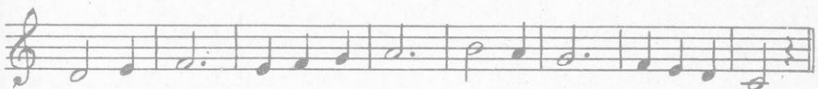
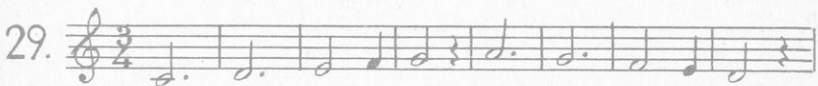
26.

Σύζευξις διάρκειας.

27.

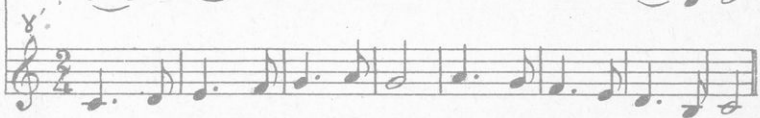
Στιγμή διαρκείας.

Παρεστιγμένα ήμιση $d. = d + d$

Παρεστιγμένα τέταρτα $d. = d + \frac{d}{2}$

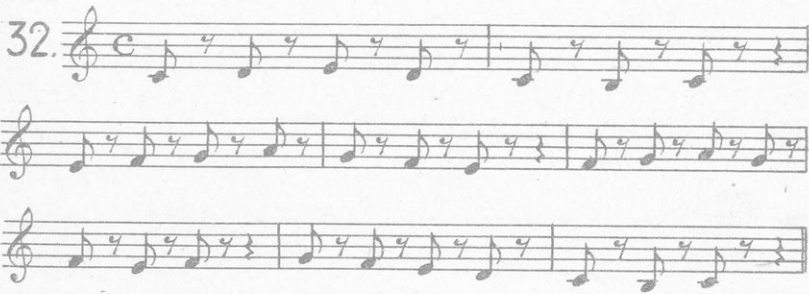
α' Έκτελούνται διαδοχικῶς τὰ α' β' γ'

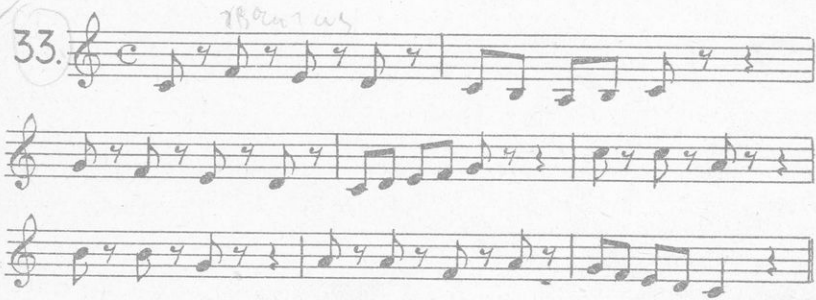

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ'ἀριθ. 15, 44 καὶ 45 τραγούδια.

Δύναται ἐπίσης νὰ διδαχθῇ τὸ ὑπ'ἀριθ. 8 μεταφερόμενον παρὰ τοῦ καθηγητοῦ εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Ντο.

Παῦσις Ὀυδίου.

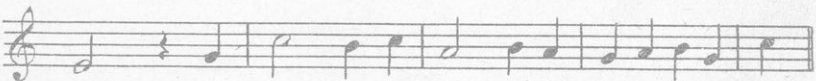
32.

33. *Ἰσομετρία*

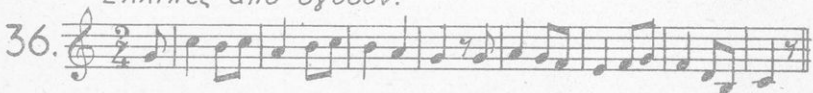
Ἑλλιπὲς Μέτρον.

34.

35.

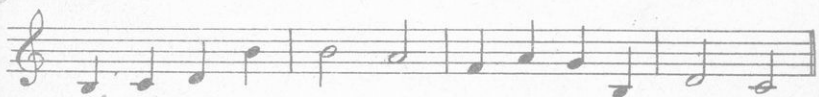
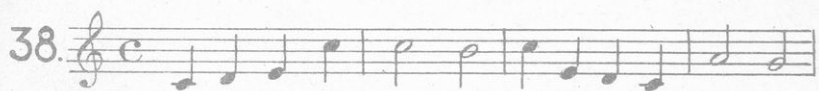

Ἑλλιπὲς ἀπὸ ὄυδοον.

36.

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ'ἀρίθ. 40 καὶ 46 τραγούδια.

Διαστήματα Έκτης.

Διαστήματα Έβδομης.

40.

Exercise 40 consists of five staves of music in treble clef with a common time signature (C). The first staff begins with a treble clef and a common time signature. The notes are: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The second staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The third staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The fourth staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The fifth staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

Διαστήματα Όγδοής.

41.

Exercise 41 consists of five staves of music in treble clef with a common time signature (C). The first staff begins with a treble clef and a common time signature. The notes are: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The second staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The third staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The fourth staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The fifth staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

42.

Δέκατα ἕκτα.

ῥυθμική μορφή

43.

44.

45.

Ρυθμική μορφή:

Παρεστιγμένα ὄγδοα

Ρυθμική μορφή:

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ' ἀριθ. 20, (τὸ εἰς Ντο) 28 καὶ 52 τραγούδια.

ῥυθμικὴ μορφή

Ἐδῶ διδάσκεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 48 μεταφερόμενον εἰς τὴν κλ. Ντο τραγούδι.

Τρίνχα

53. $\frac{3}{4}$ Ἄγγλικός ὕμνος.

Μέτρον $\frac{3}{8}$

54. $\frac{3}{8}$

55. $\frac{3}{8}$

Μέτρον $\frac{6}{8}$

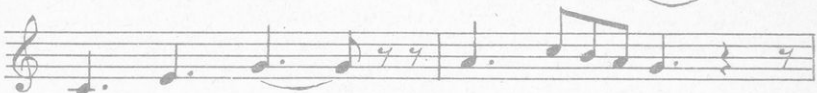
56. $\frac{6}{8}$

Ἐδῶ διδάσκεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 58 τραγούδι.

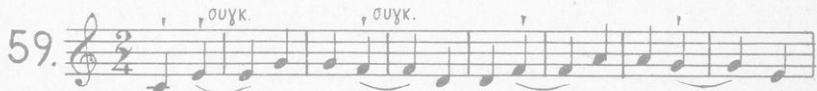
Μέτρον $\frac{12}{8}$

Ἐδῶ διδάσκεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 18 τραγούδι.

Συγκοπή.

α' Μεταξύ Τετάρτων.

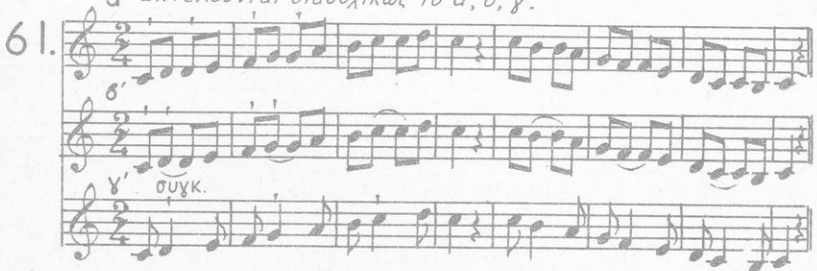

60.

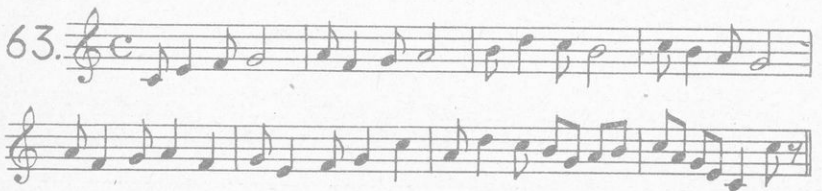
δ' μεταξύ ούδων.

Ἑπόδειγμα.

α' Ἐκτελοῦνται διαδοχικῶς τὸ α', β', γ'.

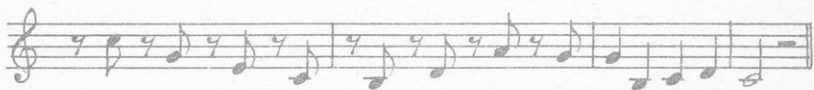
61.

62.

63.

Ἀντιχρονισμός.

64.

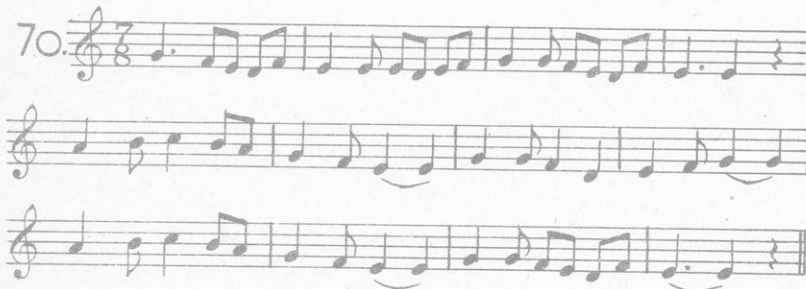

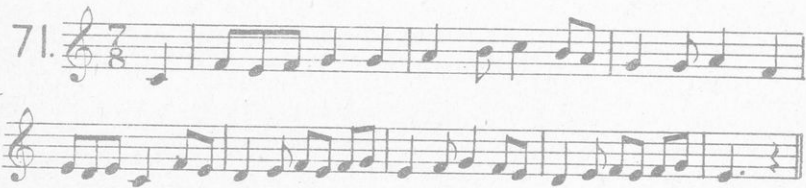
ΜΕΤΡΟΝ $\frac{7}{8}$ (σύνδετον $\frac{3}{8} + \frac{2}{8}$)

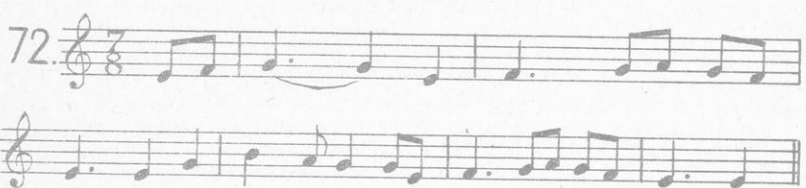
α. Κυριώτεροι ρυθμικοί μορφαί.

Ἑλληνικαὶ Μελωδίαι.

70.

71.

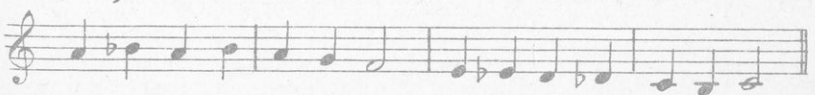
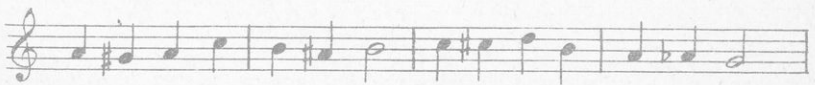
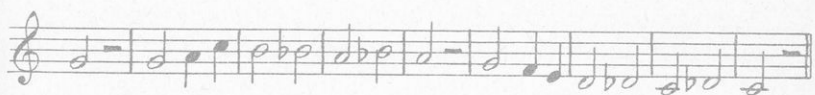
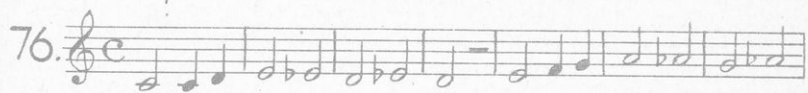
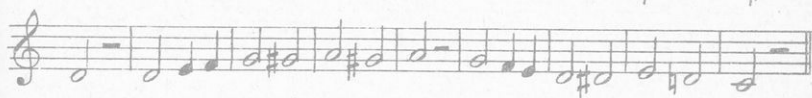
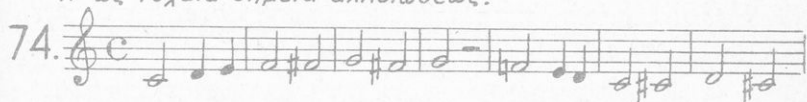
72.

73.

Ἐδῶ διδάσκεται τὸ ὑπ'αριθ. 24 τραγούδι.

Διέσεις καὶ Ὑφέσεις.

Α' ὡς τυχαῖα σημεῖα ἀλλοιώσεως.

80.

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ'ἀριθ. 4, 5, 12, 52 καὶ 53. τραγούδια.

Β' ὡς μόνιμα σημεῖα (ὄπλισμός).

Κλίμακες Μείζονες καὶ Ἐλάσσονες. *)

Τονικότης Σολ μείζ.

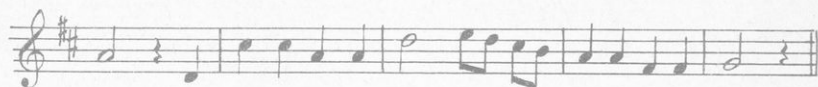
81.

Ἄσκησις.

82.

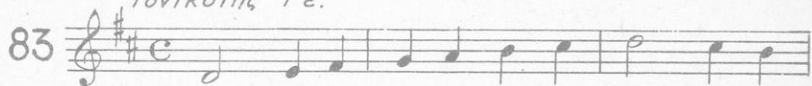
*) Ἐδῶ παρατίθενται αἱ εὐκολώτεραι κλίμακες εἰς τὰς ὁποίας ἔχουν γραφῆ τὰ τραγούδια τοῦ Γ' μέρους, ὡς προεισαγωγὴ καὶ προετοιμασία αὐτῶν.

Εἰς περιπτώσεις καθ'ἃς αἱ ἀνάγκαι τοῦ σχολείου ἀπαιτοῦν, ἵνα οἱ μαθηταὶ ἐκμάθουν ἐνωρίτερον ὠρισμένα τραγούδια ἀνήκοντα εἰς τὰς ἐν λόγῳ κλίμακας, δύναται ὁ καθηγητὴς νὰ προβαίη εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν κλιμάκων τούτων, χωρὶς νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἐν τῷ παρόντι διδασίῳ θεῖσιν καὶ ἀριθμητικὴν αὐτῶν σειρὰν.

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ' ἀριθ. 20 (εἰς Σολ), 21, 29, 51 καὶ 54, τραγούδια.

Τονικότης Ρε.

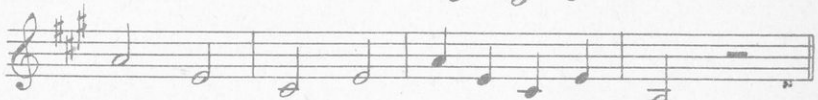

Ἄσκησις.

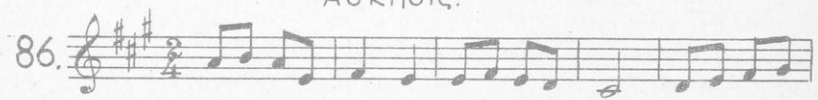

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ' ἀριθ. 8, 10, 11, 13, 16, 22, 23, 43, 48, 50, 59, 60 καὶ 61 τραγούδια.

Τονικότης Λα.

Ἄσκησις.

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ' ἀριθ. 17, 25 καὶ 26. τραγούδια.

Τονικότης Φα

87.

Άσκησης.

88.

Έδω διδάσκονται τὰ ὑπ'ἀριθ. 6, 9, 18, 19, 31, 39, 41, 42 καὶ 47 τραγούδια

Τονικότης Σι β.

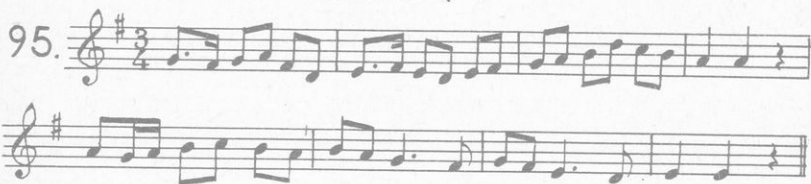
89.

Άσκησης.

90.

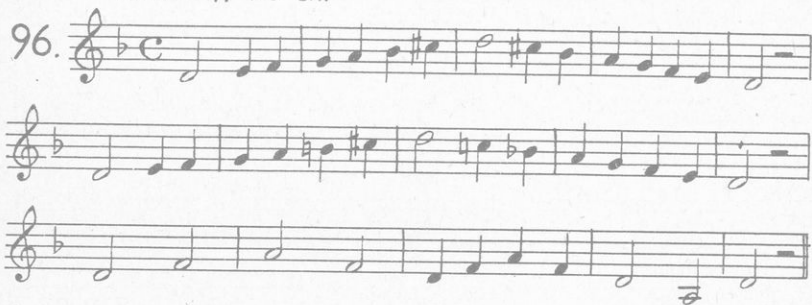
Έδω διδάσκονται τὰ ὑπ'ἀριθ. 14 καὶ 55 τραγούδια.

Άσκησις *)

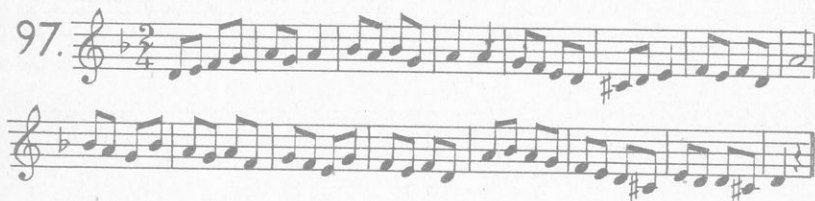
95.

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ' ἀριθ. 32, 34, 35, 36 καὶ 57, τραγούδια.

Τονικότης Ρε ἐλ.

96.

Άσκησις.

97.

98.

*) Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 91 ἄσκησιν ἀνήκουσαν εἰς τὴν ἐλάσσονα κλίμακα τοῦ Μι, δὲν ἔχει ὀξυνθῆ ἢ 7^η βαθμὶς Ρε, ὅπλ. ὁ προσαγωγέως.

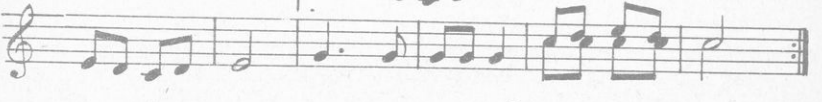
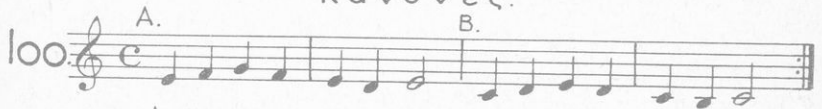
Ἡ οὕτως ἐμφανιζομένη κλίμαξ, ἄνευ ὀξυνθῆ προσαγωγέως, εἶναι ἡ ἀρχαία ἐλάσσων κλίμαξ, ἣτις ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν μουσικὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὑποδῶριος ἢ Αἰολικὸς τρόπος.

Γίνεται σήμερον χρῆσις αὐτῆς εἰς τὸν Α' ἦχον τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, καθὼς καὶ εἰς τὰ Δημοτικὰ μας τραγούδια.

Ἐδῶ διδάσκονται τὰ ὑπ'ἀριθ. 1,3,7, 27,37,38,49 καὶ 56 τραγούδια.

Κανόνες.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Θ Ε Ω Ρ Ι Α

Φθόγγοι, φθογοσῆμα	Σελ.	7	Ἐλάσσονες κλίμακες με̄ διέσεις	Σελ.	26
Ἄξια καὶ σχέσις φθογοσῆμων	»	»	Ἐλάσσονες κλίμακες με̄ ὑφέσεις	»	27
Πεντάγραμμον	»	8	Ἐναρμόνιοι ἐλάσσονες κλίμακες	»	28
Τοποθέτησις φθογοσῆμων	»	»	Διαστήματα ἐλάσσονος κλίμακος	»	29
Παύσεις	»	9	Ἀναστροφή διαστημάτων	»	30
Στιγμὴ διαρκείας	»	10	Μετατροπὴ διαστημάτων	»	»
Σύςευξις διαρκείας	»	»	Ἡλλοιωμένα διαστήματα	»	31
Μέτρον καὶ εἶδη αὐτοῦ	»	11	Χρωματικαὶ κλίμακες	»	»
Ἄξια μέτρον	»	12	Συγκοπὴ	»	32
Ἀπλᾶ καὶ σύνθετα μέτρα	»	13	Ἀντιχρονισμοὶ	»	»
Τρόπος ἐκτελέσεως τῶν μέτρων	»	»	Μέτρον $\frac{7}{8}$	«	33
Ἐλλιπὲς μέτρον	»	15	Σπανιώτερα μέτρα	»	»
Ῥυθμὸς — Μελωδία	»	»	Συγχορδαί	»	34
Κλίμαξ φυσικὴ τοῦ ντο	»	16	Συγχορδαί μείζονος κλίμακος	»	»
Σημεῖα ἀλλοιώσεως	»	17	Συγχορδαί ἐλάσσονος κλίμακος	»	35
Ἀποστάσεις μεταξὺ συνεχῶν φθόγγων	»	»	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν κλιμάκων	»	»
Μετατροπὴ τῶν ἀποστάσεων	»	»	Ῥυθμικὴ ἀγωγή	»	36
Διπλᾶ σημεῖα ἀλλοιώσεως	»	18	Προσφδία	»	37
Χρωματικὰ καὶ διατονικὰ ἡμιτόνια	»	19	Χρωματισμοί	»	38
Διαστήματα	»	»	Μουσικὴ ἔκφρασις	»	»
Μείζονες κλίμακες	»	21	Κορῶνα	»	»
Μείζονες κλίμακες με̄ διέσεις	»	22	Σημεῖον ἐπαναλήψεως	»	»
Μείζονες κλίμακες με̄ ὑφέσεις	»	23	Μετατροπία	»	39
Ἐναρμόνιοι μείζονες κλίμακες	»	24	Μεταφορὰ	»	»
Τρίηχο	»	»	Κανὼν	»	»
Ἐξάηχο	»	»	Πῶς δακρίνεται ἡ κλίμαξ μουσ. τεμαχίου	40	
Ἐλάσσονες κλίμακες	»	25	ΜΕΛΩΔΙΚΑΙ ἈΣΚΗΣΕΙΣ	»	34
Διαφορὰ μείζονος καὶ ἐλάσσονος κλ.	»	26			

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Τ Ρ Α Γ Ο Υ Δ Ι Α

ΟΔΗΓΙΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

Τά εις τό Γ' μέρος περιλαμβανόμενα τραγούδια ἀνήκουν ἄλλα μὲν εἰς τὴν φυσικὴν κλίμακα τοῦ Ντο, (καὶ αὐτῶν δὴ προηγηθῆ ἡ διδασκαλία), ἄλλα δὲ εἰς τὰς λοιπὰς κλίμακας καὶ δὴ τὰς εὐκολωτέρας μὲ ὄπλισμόν 1-3 διέσεων ἢ ὑφέσεων.

Θὰ ἐκτελοῦνται πάντοτε ὡς ἐφαρμογὴ τῶν διαφόρων θεωρητικῶν ἐννοιῶν πού ἐδιδάχθησαν εἰς τό Α' μέρος καὶ τῶν ρυθμικῶν μορφῶν πού ἐδιδάχθησαν εἰς τό Β' μέρος, ὅπου καὶ ὑποδεικνύεται εἰς ποίαν ἀκριβῶς περιπτώσιν δὴ διδάχθη ἕκαστον ἀπὸ αὐτὰ διὰ τῶν ἐκάστοτε παραπομπῶν.

Πορεία ἐργασίας.

Πρὸ τῆς ἐκτέλεσεως προκαλοῦνται οἱ μαθηταὶ νὰ ἐπιστήσουν τὴν προσοχὴν των εἰς τὸν ὄπλισμόν καὶ νὰ εὔρουν ἐκ τούτου τὴν κλίμακα, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει τό κάθε τραγούδι, νὰ τὴν ἀπαγγείλουν θεωρητικῶς καὶ νὰ τὴν ἐκτελέσουν ἀκολούθως μελωδικῶς.

Μετὰ ταῦτα ἀκολουθεῖ ἐν συνεχείᾳ πρῶτον μὲν ἡ ρυθμικὴ ἀνάγνωσις τοῦ τραγουδιοῦ, δεῦτερον δὲ ἡ μελωδικὴ αὐτοῦ ἐπεξεργασία καὶ ἐκτέλεισις.

Ἐφιστάται ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν εἰς τὰ δύσκολα ρυθμικά καὶ μελωδικὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἐπεξεργάζονται ἰδιαιτέρως.

Μετὰ τὴν τοιαύτην προετοιμασίαν ἀκολουθεῖ ὡς τελευταῖον στάδιον ἡ ἐφαρμογὴ τῶν λέξεων τοῦ κειμένου εἰς τοὺς μουσικοὺς φθόγγους τοῦ τραγουδιοῦ, ἀφοῦ προηγουμένως γίνῃ ἀπαγγελία τοῦ ποιήματος, λογικὴ ἐπεξεργασία καὶ κατανόησις τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ (ἰδιαιτέρως μάλιστα ὅταν πρόκειται περὶ μαθητῶν τῶν κατωτέρων τάξεων).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΜΕΛΩΔΙΑΙ

κατά μεταγραφὴν ἐκ τῆς Βυζαντινῆς
καὶ ρυθμικὴν δασκευὴν

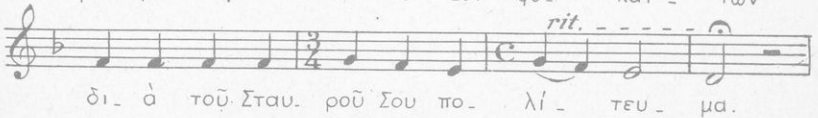
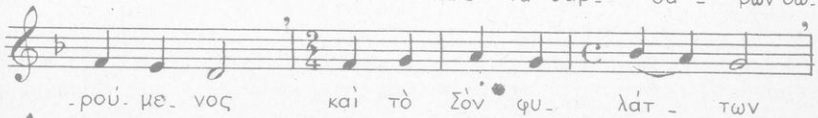
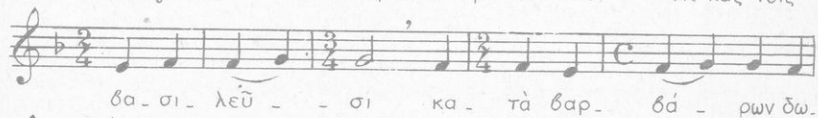
I. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ

Εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς μελωδίας ἐναλλάσσονται πολλάκις διάφορα εἶδη μέτρου. Ἡ ρυθμικὴ αὕτη ποικιλία ὀφείλεται εἰς τὸν ἰδιάζοντα **τονικόν ρυθμόν** τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, ὅστις ἐπιβάλλει, ἵνα αἱ τονιζόμεναι συλλαβαὶ τῶν λέξεων εὐρίσκωνται εἰς τὸ ἰσχυρόν μέρος τοῦ μέτρου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν **προσῳδιακόν** ρυθμόν τῆς Εὐρωπαϊκῆς.

Αἱ κατωτέρω παρατιθέμεναι Ἐκκλησιαστικαὶ μελωδίαὶ ἐκρίθησαν ἀπαραίτητοι, ὡς ἐξυπηρετοῦσαι τὰς ἐκάστοτέ ἀνάγκας τοῦ Σχολείου.

Οὕτω αἱ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 6 εἶναι καθιερωμέναι διὰ τὴν τελετὴν τοῦ ἀγιασμοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 διὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 διὰ τὴν καθιερωμένην σχολικὴν Ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, αἱ ὑπ' ἀριθ. 4 καὶ 5 διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἑορτὴν τῆς 25ης Μαρτίου καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 7 διὰ τὴν πρωϊνὴν ἑναρξιν τῶν μαθημάτων.

I. Ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ.

2. Ἀπολυτίκιον Ἁγ. Δημητρίου.

Μέ. γαν εὐ - ρα - το ἐν - τοῖς κιν - δύ - νοις,
 Σέ ὑ - πέρ - μα - χον ἢ οἰ - κου - μέ - νη
 ἀ - δλο - φό - ρε τὰ ἔ - θνη τρο - πού - με -
 νον ὡς οὖν λυ - αῖ - ου κα - θεῖ - λες τὴν ἔ - παρ -
 - σιν ἐν τῷ στα - δί - ω θαρ - ρύ - νας τὸν Νέ - στο -
 - ρα οὕ - τως Ἁ - γι - ε με - γα - λο μάρ - τυς Δη -
 - μή - τρι - ε Χρι - στὸν τὸν Θε - ὄν ἰ - κέ - τευ - ε
 δω - ρή - σα - σθαι ἢ μῖν τὸ μέ - γα ἔ - λε - ος.

3. Ἀπολυτίκιον Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Τοὺς τρεῖς με - γί - στους φω - στή - ρας τῆς τρι - σῆ -

-λί. ου δε - ό. τη. τος τούς τήν οί. κου- μέ. νην ά.
 -κτι. σι δοχ- μά. των δει. ων πυρ- σεύ. σαν- τας τούς
 με. λιρ- ρύ. τους πο. τα. μούς τής σο. φί- ας
 τούς τήν κτι. σιν πα. σαν δει. ο. γνω. σί. ας
 νά. μα. σι κα. тар. δεύ. σαν. τας Βα. σί. λει. ον τόν
 Μέ. γαν καί τόν Θε. ο. λό. γον Γρη. γό. ρι.
 -ον σὺν τῷ κλει. νῶ 'Ι. ω. άν. νη τῷ τήν
 γλωτ. ταν χρυ. σορ. ρή. μο. νι. Πάν. τες οί τῶν λό. γων αὐ.
 τῶν έ. ρα. σταῑ συ. νελ. δόν. τες ὕ. μνοις τι.
 -μή. σω. μεν, αὐ. τοί γάρ τῇ Τρι. δ - δι
 ὕ. πέρ ἡ. μῶν ά. εἰ πρε. σβεύ. ου - σι.

4. Ἀπολυτίκιον Εὐαγγελισμοῦ.

Σή- με- ρον τῆς σω- τη- ρί- ας ἡ- μῶν τὸ κε-
 φά- λαι- ον· καὶ τοῦ ἀπ' αἰ- ῶ- νος μυ- στη- ρί- ου ἡ φα-
 - νέ- ρω- σις ὁ υἱ- ὅς τοῦ Θε- οῦ, υἱ- ὅς τῆς Παρ-
 - θέ- νου γί- νε- ται καὶ Γα- βρι- ἦλ τὴν χά- ριν εὐ-
 - αγ- γε- λί- ζε- ται δι' ὃ καὶ ἡ- μεῖς σὺν αὐ-
 τῷ τῇ Θε- ο- τό- κῳ βο- ἡ- σω- μεν· χαῖ- ρε κε- χα-
 - ρι- τω- μέ- νη, ὁ Κύ- ρι- ος με- τὰ Σοῦ.

5. Τῇ Ὑπερμάχῳ.

Τῇ Ὑ- περ- μά- χῳ στρα- τη- γῷ τὰ νι- κη-
 τή- ρι- - α, ὡς λυ- τρω- θεῖ- σα τῶν δει-
 - νῶν εὐ- χα- ρι- στή- ρι- - α Ἄ- να- γράφω Σοι ἡ

πό-λις σου Θε-ο-τό-κε ἀλλ' ὡς ἔ-χου.
 -σα τὸ κρά-τος ἀ-προσ-μά-χη-τον ἐκ παν-
 τοί-ων με κιν-δύ-ων ἐ-λευ-θέ-ρω-σον Ἴ-να
 κρά-ζω σοι Χαῖ-ρε νύμ-φη ἀ-νύμ-φευ-τε.

6. Ἀπολυτίκιον Πεντηκοστῆς.

Εὐ-λο-γη-τὸς εἶ Χρι-στὲ ὁ Θε-ὸς ἡ-μῶν ὁ παν-σό-φους τοὺς ἀ-λι-
 εῖς ἀ-να-δεί-ξας κα-τα-πέμ-ψας αὐ-
 τοῖς τὸ πνεῦ-μα τὸ ἁ-γι-ον καὶ
 δι' αὐ-τῶν τὴν οἰ-κου-μέ-νην σα-χη-νεύ-
 σας φι-λάν-θρω-πε δό-ξα σοι.

7. Σέ Ὑμνοῦμεν.

I. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

Αργά.

Σέ ὕ - - μνοῦ - - μεν, Σέ εὐ.λο.γοῦ - μεν

ten.

Σοὶ εὐ.χα.ρι - στοῦ.μεν κύ - - ρι - ε

p

καὶ δε.ό.με.δά Σου ὁ Θε.ὸς ἡ - μῶν.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ.

8. Πρωϊνή προσευχή.

I. ΝΟΥΣΙΑ

Μέτρια.

1. Ἄ - - νε - θαί.νω στὸ δου. νό
2. Τῆ δρο. σοῦ.λα νὰ χα. ρῶ
3. Γιὰ νὰ κά. νω προ.σευ. χή

1. τὸ δου. νό τ'άν.τι. κρυ. νό, στήν πα.λιά τὴν Ἐκ. κλη.
2. νὰ φι. λή.σω τὸ σταυ.ρό, τὸ χρι. στό, τὴν Πα. να.
3. μὲ τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυ. χή, Θε. μου, Πλά. στη μου νὰ

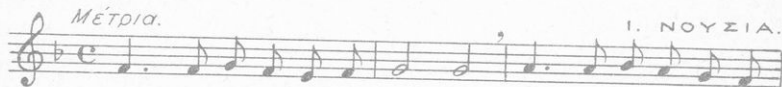
1. σιά, τὸ πρῶ. ἴ. μέ τῆ δρο. σιά.
2. γισ, μὲ.λο. κά. θα.ρη καρ. διά.
3. πῶ. Σέ λα. τρέυ. ω, Σ'ά. γα. πῶ.

Λάκης Παπαδημάς.

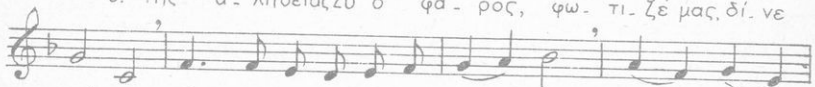
9. Στὸν Οὐράνιο Πατέρα.

Μέτρια.

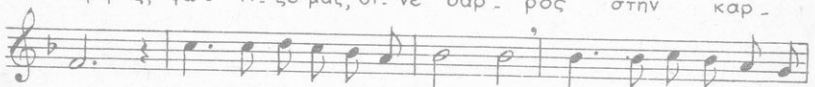
Ι. ΝΟΥΣΙΑ.

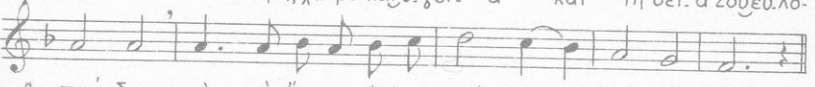
1. Θέμ', οὐ-ρά-νι-ε Πα-τέ-ρα, Σὲ δο-ξά-ζω νύ-χτα
3. Τῆς ἀ-λήθειας Σὺ ὁ φά-ρος, φῶ-τι-ζέ-μας, δί-νε

1. μέ-ρα, Σὲ δο-ξά-ζω νύ-χτα μέ-ρα κί' α- νυ-
3. θαρ-ρος, φῶ-τι-ζέ-μας, δί-νε θαρ-ρος στήν καρ-

1. -μῶ. 2. Ὁ! τὸ δεῖ-ο ὄ-νο-μά Σου καὶ τὰ ἔρ-γα τα λαμ-
3. -διά. 4. Δύ-να-μη, χα-ρά καὶ ὑ-γεί-α καὶ τῆ δει-α Σου εὐ-λο-

2. -πρά Σου καὶ τὰ ἔρ-γα τὰ λαμ-πρά Σου προσ-κυ-νῶ.
4. -γί-α, καὶ τῆ δει-α Σου εὐ-λο-γί-α στὴ δου-λειά.

Σημ. Διὰ τὰς μικρὰς τάξεις μεταφέρεται ἐνάμισυ τόνο χαμηλότερα, εἰς τὴν μεῖζ. κλίμ. τοῦ ΡΕ.

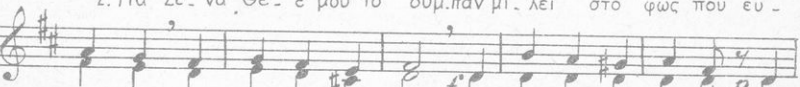
10. Τὰ Σύμπαντα Ψάλλουν.

Ἀργὰ καὶ ἤσυχα.

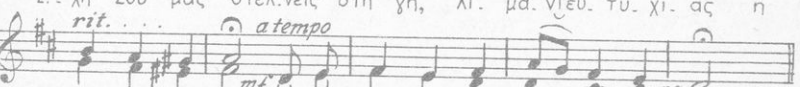
ΑΛ. ΜΠΟΤΕΤΖΑΓΙΑ.

1. Τὰ σύμ-παν-τα ψάλλουν γιὰ Σέ-να Θε-έ Ζεῦ-μνοῦν τὰ παι-
2. Γιὰ Σέ-να Θε-έ μου τὸ σύμ-παν μι-λεῖ σὸ φῶς ποῦ εὐ-

1. -διά Σου, Πα-τέ-ρα τρα-νέ. Γλυ-κιές με-λω-δί-ες ἀγ-
2. -χή Σου μᾶς στέλ-νεις στὴ γῆ, λι-μά-νιεύ-τυ-χί-ας ἢ

1. -γέ-λων ἠ-χοῦν καὶ μά-μέ-τρη-τά-στέ-ρια Ζεῦ-μνοῦν.
2. πί-στη Σου αὐ-τὴ εὐ-τυ-χί-ας λι-μά-νι αὐ-τή.

II. Στὴν Παναγία.

Μέτρια.

1. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ.

1. Γλυ.κειὰ Μη. τέ - ρα τοῦ — Χρι - στοῦ με - γά - λη
 2. Σκέ.πα.σε με — τή χά - ρι Σου τὴν εὐ - μορ.

1. Πα - να - γί - - α ἢ χά.ρις Σου — ἡ - γί - -
 2. φη — Πα. τρί - - δα τῆς δό.ξας τὴν — ἀχ.τί - -

1. - α ἄς μοῦ χα - ρί - - ση τῆ — χα - ρά.
 2. - δα ἄς ἔ - χη πάν - τα συν - τρο. φιά.

1. Ἐλ.πί. δα οὐ - ρα - νό. θγαλ - τη, παρ.δε. νι.
 2. Κά.με την πά. λι, — Δέ.σποι - να, ὡς πρῶ. τα

1. κò - λου. λού - - δι, ἔ - να μι. κρò — τρα -
 2. δο - ζα. σμέ - - νη, δα. φνο. στε. φα - νῶ -

1. γού. . . δι δὰ πῶ γιὰ προ. σευ. χή.
 2. μέ. . . νη καὶ πά. λι νὰ — φα. νῆ.
 Ν. Βάγιας.

12. Εὐχαριστῶ.

Ἀργά.

1. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Μέ - ρα καὶ νύ - χτα με̃ φυ - λᾶς
 2. Πού νοιῶ. δω μέ. σα μου νὰ — ζῆ

1. Θε μου να μη - πα - - ρα - πα - τῶ. Ἐ - σύ πού
 2. τὸν ἀ. δελ. φού - λη - μου Χρι. στο στή λυ. πη,

1. τό - σο μά - γα - πᾶς εὐ - χα - ρι - στῶ, εὐ -
 2. στή χα - ρα μα - ζί, εὐ - χα - ρι - στῶ, εὐ -

1. χα - ρι - στῶ πού μου φτε - ρῶ - - - νεις τὴν καρ -
 2. χα - ρι - στῶ Με. γα. λο. δὺ - - - να. με Θε -
 1. πού μου φτερά - - -
 2. Με. γα. λο. δὺ - - -

1. διὰ - - - - - ἐ - κεί πού λέω ν'ἀ. πελ - - - πιστῶ
 2. - ἐ - - - πού τό. σα δῶ. ρα σου χρωστῶ 1-2. Εὐ -
 1. - νεις τὴν καρδιά
 2. - να. με Θε. ἐ
 ν'ἀ. πελ. πι. στῶ
 πού σου χρωστῶ

1-2. - χα - ρι - στῶ, εὐ. χα. ρι. στῶ ἀ. πό καρδιά, εὐ. χα. ρι. στῶ.

Α. Σαμαράκη

13. Χαῖρε Μαρία.

Μέτρια. B. ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ.

1. Ἄ - ει - πάρ. δε - νε - ἀ - γνή Χαῖ - ρε Μα - ρί - α, χο -
 2. Πνο. ἡ πᾶ. σα σέ - ὑ - μνεῖ Χαῖ - ρε Μα - ρί - α, ἡ

1. - ρός Ἄγ. γέ - λων *cresc.* Σέ - ὑ - μνεῖ Χαῖ - ρε Μα - ρί - α, Βα -
 2. χά. ρις Σου τὴν γῆν πληροῖ, Χαῖ - ρε Μα - ρί - α, Βα -

1. - σί. λισ. σα τῶν οὐ. ρα. νῶν, προσ. τὰ. τῆς τῶν ἀ. γνῶν ψυ. χῶν,
 2. - σί. λισ. σα τῶν οὐ. ρα. νῶν, ἰ. κέ. τευ. ε ὑ. πέρ ὑ. μῶν,
dim.

1-2 Χαῖ - ρε Μα - ρί - α, ὑ - περ. α - γί - - α.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ

14. Ἄγια Νύχτα.

"Hουχα. F. GRUBER.

1. Ἄ - γις νύ. χτα, σέ προσμέ. νουν μέ χα. ρὰ οἱ Χρι. στιανοὶ
 2. Ἡ ψυ. χή μας φτε. ρου. γι. ζει πέ. ρα στ' ἄγια τὰ δου. νά,
 3. Στῆς Βη. θλεέμ. ε. λᾶ. τε ὅ. λοι τὰ δουνὰ τὰ ἰ. ε. ρά,

1. καὶ μέ πί. στη ἀ. νυμνοῦ. με, τὸν Θε. ὀ δο. ζο. λογοῦ. με,
 2. ὅ. που ψεῦ. λ. νουν οἱ ἀγ. γέ. λοι ἀπ' τ' αὐρά. νια θεῖ. α μέ. λη,
 3. καὶ μέ. ὑ. λά. - δει. α με. γά. λη, 'κεῖ πού ἄ. γιο φῶς προ. βά. λει.

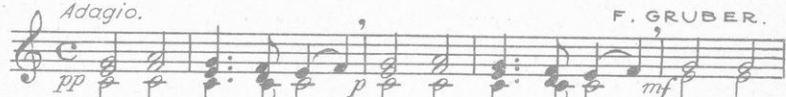
1. μέ- να στο- μα: μιά φω-νή, ναι, με μιά φω- νή.
 2. στο Σω-τή- ρα "Ὁ- σαν.νά", ναι, "Ὁ- σαν- νά"
 3. προσκυ- νή- στε με χα-ρά, ναι, με χα-ρά.

Μετάφρασις Κ. Παπαδημητρίου

15. Χαρμόсуνα Χριστούγεννα.

Adagio.

F. GRUBER.

- 1-2. 'Ο! Χαρ- μό- συ- να, 'Υ- περ- ά- γι- α, Δω- ρο-

- φύ- ρα Χρι- στού- γεν- να. { 1. Κό-σμος έ- χα- νό- τα- νε, ὁ Χριστός γεν-
 2. Ὁ Χριστός γεν- νή- δη- κε, ὁ ἄ- θης έ- νι-

1. - νιό- τα- νε. }
 2. - κή- δη- κε. } 1-2. Χαί- ρετ' εὐ- φραν- ᾄ- τε οἱ Χρι- στι- α- νοί.

Μετάφρασις Ν. Ποριώτη.

16. Κοντὰ στοῦ Θεῖο βρέφος.

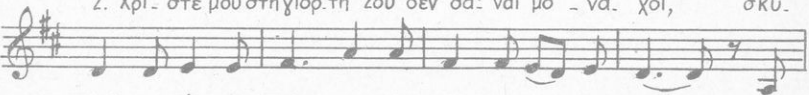
Παλαιὰ Γαλλικὴ Μελωδία.

Διασκευή· Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Alllegretto.

1. Χρι- στέ μου τή γιορ- τή Σου μέ- υ. λά- βει- α τι- μῶ, τή
 2. Χρι- στέ μου στή γιορ- τή Σου δὲν δά- ναι μο- να- χοί, σκυ.

1. δει- α γέν- νη- σί Σου με πί- στη ά- νυ- μνῶ, για-
 2. φτοι ά- πέ- ναν. τί Σου, οἱ Μά- γοι κί οἱ δο- σκοί για-

1. - τί σ' αὐ- τὴν γεν- νιέ- ται τὸ φῶς μας καὶ ἡ πί- στη. 'Α-
 2. - τί σ' ὄ- λον τὸν κό- σμο ά- πλώ- δη- κε ἡ πί- στη, μυ.

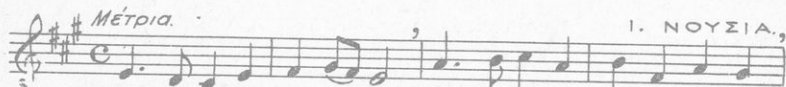
1. γάλ.λον.ται οἱ οὐ-ρα.νοί κι'η πλά.σις ὀ-λη ἀ-νυ.μνεῖ τὸ
2. -ριά-δες τῶ-ρα Χρι-στιανοὶ σοῦ ψάλλουν με θερ. μὴ φωνή τὸ

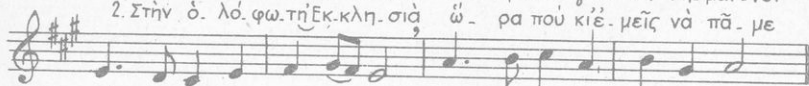
1. "Δό-ξα ἐν ὕ-ψι- - στοις», 'Α-στοις»,
2. "Δό-ξα ἐν ὕ-ψι- - στοις», Μυ-στοις».

3. *Ἐάν σήμερα γεννιέται στὸν κόσμo ὁ Χριστός
τὸ κρίμα μας ξεχνιέται, προβάλλει ἅγιο φῶς,
τὸ φῶς πού τὰ σκοτάδια τῆς πλάνης θά σκορπίσῃ
καὶ θά μᾶς δείξῃ ἀληθινά Αὐτὸν πού ὅλα κυβερνᾷ,
καὶ ὅλους θά φωτίσῃ.*

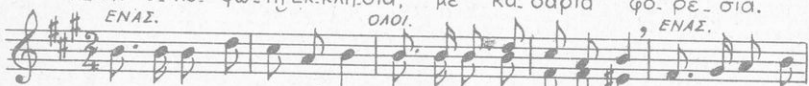
17. Νύχτα Χριστουγέννων.

1. Χιό. νια στὸ καμ. πα. να. ριό πού Χριστοῦγεν. να ση. μαί-νει
2. Στὴν ὀ. λό. φω. τη' Ἐκ. κλη. σιά ὤ-ρα πού κι'ε-μεις νὰ πᾶ-με

1. Χιό' νια στὸ καμ. πα. να. ριό, ζύ. πνησ' ὀ. λο τὸ χω. ριό.
2. Στὴν ὀ. λό. φω. τη' Ἐκ. κλη. σιά, μὲ κα. θάρια φο. ρε. σιά.

1. Κι' ὀ. λοι πᾶν στὴ λει. τουργιά, κι' ὀ. λοι πᾶν στὴ λει. τουργιά τὸ Χριστὸ νὰ
2. Κιάς τρα. θή. ζω. με μπροστά κιάς τρα. θή. ζω. με μπροστά μά. να. μέ. να

1. προσ. κυ. νή. σου, τὸ Χρι. στὸ νὰ προσ. κυ. νή. σου, κι' ὀ. λοι πᾶν στὴν
2. φα. να. ρά. κια, μά. να. μέ. να φα. να. ρά. κια, κιάς τρα. θή. ζω.

1. λει. τουργιά, κι' ὀ. λοι πᾶν στὴ λει. τουργιά, λάμ. πει. ἀπό. φε. ῆ Πα. να. γιά.
2. - με μπροστά, κιάς τρα. θή. ζω. με μπροστά, τυ. λιχ. μέ. νοι στὰ ζε. στά.
Στ. Σπεράντσας.

18. Κοντά στη Φάτνη.

Άργά.

ΟΡ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ.

p 1. Ὁ μι. κρέχριστέ μου, θεϊ. ο λου. λουδά. κι πού. θα. δειά μου τό. σο
 2. Ὁ. λη τή με. γά. λη θεϊ. α δύ. να. μή σου πού τὸν κό. σμωὺς πέ. ρα

mf

f 1. σ'ά. γα. πῶ, τὸ παι. διά. τι. κό μου ὦ. ραῖ. ο τρα. γου. δά. κι
 2. κυ. βερ. νᾶ μέσ τὴν ἄ. χυ. ρέ. νια τὴ φτω. χι. κὴ ἄτρω. μνή σου.

dim.

f *dim.*

1. σκύ. δω ἐδῶ στή φά. τνη σου νᾶ πῶ *f* δέ. λη. μα σ'άν ποι. ο
 2. κρύβεις τῶ. ρα τό. σο τα. πει. νᾶ, εἰς τὴν ἁγ. κα. λιά μου

f

1. νᾶ σέ ἔ. χη φέ. ρει μέσ ἅπτην αἰ. δε. ρια χρυ. σαυ. γῆ *mf* καὶ τὸ φεγγο. δό. λο
 2. μέ. σα δᾶ σέ κλεί. σω τὸν ἄ. τί. μη. τό μου θη. σαυ. ρό κί. ὁ. λατ'ά. γα. δά μου

mf

1. λαμ. πε. ρὸ ἄ. σ. τέ. ρι *p* μέσ τὴ νύ. χτα μά. γε. ψε τὴ γῆ.
 2. δέ νᾶ τὰ ζη. τή. σω στή δι. κή σου στρα. τα νᾶ τὰ δρώ.

p

19. Τὸ "Ἐλατο.

Μέτρια.

Μελωδία Γερμανική.

1.3. Ἄχ, ἔ - λα - το, ἄχ, ἔ - λα - το, { 1. μ'ά - ρέ - σεις, πῶς μ'ά -
2. τί δι - δαγ - μαῖ στο -
3. τὰ πρά - σι - νά σου

1. - ρέ - σεις! τί ῶ - ραί - α, τῆ πρῶ - το - χρο - νιά μᾶς
2. - λή σου, ἔλ - πί - σαέμπνε - ει στα - δε - ρή και
3. φύλ - λα, τὰ βγά - ζεις με κα - λο - και - ριά και

1. φέρνεις ὄω - ρα σὰ κλα - δία. }
2. ὀάρος πάν - τα στή ζω - ή. } 1-3 Ἄχ ἔ - λα - το, ἄχ,
3. τὰ φο - ρεῖς με τὸ χιο - νιά. }

ἔ - λα - το, { 1. μ'ά - ρέ - σεις, πῶς μ'ά - ρέ - σεις.
2. μ'ά - ρέ - σεις, πῶς μ'ά - ρέ - σεις.
3. τὰ πρά - σι - νά σου φύλ - λα.

Μετάφρασις Ν. Ποριώτη.

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ.

20. Ἡ 25^η Μαρτίου.

[Μονόφωνον]

Marziale.

Ι. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

Ἄ-για μέ-ρα ξη-με-ρώ-νει ἄς γιορ-τά-σου-με παι-διά με τρα-

γού-δια, με χα-ρά, μᾶ-για φλό-γα στή καρδιά, χρό-νιο μαῦ-ρα, σκλαβωμέ-να καρ-τε-

-ροῦς ἡ κλεφτουριά στήν Ἑλ-λά-δα νὰ δῆ τῆ λευ-τε-ριά Μιά γε-

-μά-τη δό-ξα μέ-ρα πέφτ᾽ ἡ πρῶ-τη ντου-φε-κιά κί-αν-τη.

χοῦ-νε πέ-ρα ῶς πέ-ρα κάμποι, πε-λά-γη καὶ δου-νά. Καρ-τε-

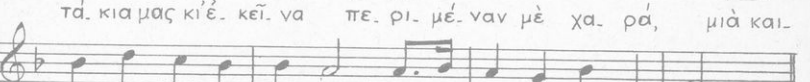
-ροῦ-σαν στὸν ἄ-γῶ-να ἢ τῆ Νί-κη τῆ δα-νῆ ἔ-να

νέ-ο Μα-ρα-θῶ-να εἶ-χαν ὁ-λοῖο-νιρευ-τῆ Τὰ ναυ-

τά-κια μας κί-ε-κεῖ-να πε-ρι-μέ-ναν με χα-ρά, μιὰ και-

-νού-ρια Σα-λα-μί-να στοῦ Αἰ-γαί-ου τὰ νε-ρά.

Α. Σαμαράκης 87

20^Α 'Η 25^Η Μαρτίου.

[Τρίφωνον]

Marziale (con brio).

Ι. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. 'Α - για μέ - ρα ζη - με ρώ - νει, 'ας γιορ - τά - σου - με παι - διά, μέ - τρα -
 2. 'Α - για μέ - ρεού - λο - γη - μέ - νη σ'ε - χω πάν - τα στή - καρδιά, και σέ

1. γού - δια, μέ - χα - ρά, μ'ά - για φλό - γα στή - καρδιά, Χρό - νια μαύ - ρα - σκλα - δω - μέ - να καρ - τε -
 2. νοιώ - θω, σέ - θω - ρώ φώς γε - μά - τη κί - ό - μορφιά, σέ - δο - ζά - ζω, σέ - θυ - μᾶ - μαι και φω -

1. ρού - σή - κλεφ - του - ριά στή - ν'Ελ - λά - σα να δῆ - τῆ - λευ - τε - ριά Μιά γε -
 2. - να ζω μέ - χα - ρά ἢ 'Ελ - λά - σα δά - ζῆ - παν - το - τει - να Παλ - λη.

1. τῆ - λευ - τε - ριά
 2. παν - το - τει - να

1. - μά - τη δό - ξα - μέ - ρα πέφ - τ' ἡ πρῶ - τη ντου - φε -
 2. - κά - ρια δο - ξα - σμέ - να ζῆ - τε μέ - σα στή - ψυ -

1. Μιά γε - μά - τη
 2. Παλ - λη - κά - ρια

δό - ξα μέ - ρα
 δο - ξα - σμέ - νη

πέφ - τ' ἡ πρῶ - τη
 ζῆ - τε μέ - σα

1. - κιά κιάν.τη.χοῦ.νε πέ.ρωὺςπέ.ρα κάμποι,πε.
 2. - χή σᾶς ἄ. ξί. ζει ἀν.τρειω.μέ.να δό.ξα με.

1. ἡ του.φεκιά κιάντηχοῦ.νε πέ.ρωὺςπέ.ρα
 2. μέσ'σὴν ψυ.χή σᾶς ἄ. ξί. ζει ἀντρειωμένα

1. - λά. γη καὶ δου. νά. Καρ.τε.
 2. - γά. λη καὶ τι. μή. Δέν.ξε.

1. ροῦ.σαν,σὸν ἄ. γῶ.να ἡ τῆ νί.κη ἡ τῆ δα. νή, ἔ. να
 2. χῶ πῶς ἔ. χω. κό.μα ἄ. δελφούς μέσ' τῆ σκλα. διὰ στήσ' Ἡ.

1. Καρ.τε. ροῦ. σαν ἡ τῆ νί.κη
 2. ἄ. κό.μα μέσ' τῆ σκλαβιά

1. νέ.ο Μα.ρα.δῶ.να εἶ.χαν ὀ.λοῖονει.ρευ. τῆ Τὰ ναυ.
 2. πει.ρου τὰ λαγ. κά.δια καὶ στῆ Κύ.πρὸ τῆ γλυ.κειά Μό.νο

1. Μα.ρα.δῶ.να ὀ.νειρευτῆ
 2. τὰ λαγ.κά.δια ναὶ τῆ γλυκειά

1. τὰ.λια μας κί.έ. κεῖ. να, πε.ρι. με.ναν με.χα.ρά μιά και.
 2. εὔ.χο.μαι νὰ. ζή.σω, νὰ.τοὺς δῶ στῆ λευ.τε. ριά, τὴν Ἑλ.

1. νούργια Σα. λα. μί. να σου Αί. γαι. ου τὰ νε. ρά γά. λη πιό πλα. τειά.
 2. λά. δα ν'άν. τι. κρύ. σω πιό Με.

A. Σαμαράκης.

21. Στην Πατρίδα.

Tempo di Marcia. *cresc.* I. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

p Τα τα ρα ρα τα τα τα τα τα τα τα τα ρα ρα τα τα τα τα τα τα

dim.

τα τα ρα ρα τα τα τα τα τα τα ρα ρα τα τα τα τα ρα ρα τα τα.

f

1. Δό. ξα στή λευτεριά και στην Πατρί. δα μας οι κάμποι, τὰ δου. νά γιορ. τά. ζουν,
 2. Τώ. ρα και στά θου. νά και στά. κρογι. αλια μας τρα. γού. δια δό. ξας άν. τη. χου. νε'

mf

1. Νά κοι. λε. βέν. τες σου, τὰ παλ. λη. κάρια μας 'Ελ. λά. δα, πάντα ο. ε. δο. ξά. ζουν.
 2. Σ. ε. κά. δε βρά. χου σου και στα νη. σάκια μας γε. νι. ες ή. ρώ. ων ξα. να. ζού. νε.'

1. Φά- νη- κε λαμπρό τὸ φῶς σου κί'ε'. λαμ.ψε μέσ τὸ σκο-
 2. "Ο- λοί ἐμπρός μαζι ἐνω- μέ- νοι γιὰ νὰ κάνου.με μιὰ

1. - τὰ - - δι, πάλαι- φες γιὰ τὸ σκο- πό- σου
 2. μέ- - ρα τὴν Πα. τρί. σα δο- ζα- σμέ- - νη

1. κί'ε'. διω.ξες τὸ μαύ.ρο δρά- δυ, πάλι τῆς σκλαβιάς ἢ μπό- ρα
 2. εἰς τὸν κό.σμο πέ.ράς πέ- ρα, κί'ε'. τσι δάρθη κάποια ὠ- ρα

1. ἔ- πνι- ξε τὴν ὕ.παρ. ζή- σου ἦρ- δεν ὁ- μως κάποια ὠ.ρα,
 2. νὰ ξα.να. γε. νῆ με- γά- λη, ἢ γα.λά- ζια τού.τη χῶ.ρα

1. ἄ- νυ.ψώ- δη τὸ κορ.μί σου καὶ χά- ρη.κες τῆ λευ.τε. ριά.—
 2. καὶ δὰ ξα. να.λέ. με πάλι. 'Ελ. λά.δας εἴ.μα.στε παι. διά!— D.C.

A. Σαμαράκη

22. Ἡ Σημαία.

Marziale.

Ι. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Αὐ- τὸ εἶ. ναι το ἰ- ε- ρὸ πα- νί, τὸ γα- λα- νό και
2. Δὲν εἶ- ναι ἡ αὐ- ρα πού ἔρ- χε- ται γλυ- κὰ νὰ τὸ χαϊ-

1. τᾶ- σπρο κομ- μά- τιά- ναι. ζιά- τι- κο και ζά- στε- ροῦ- ρα-
2. δέ- ψη δὲν τᾶ- νε. μί- ζει πρόσ- χα- ρα ἡ αὐ- ρῆ- σι- γα-

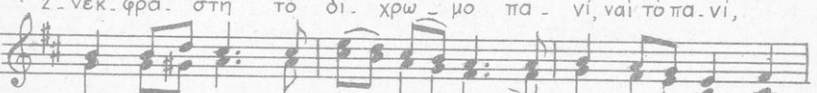
1. νό, οὐ- ρα νό πού εἶ- ναι λευ- κό σὰν τὸν ἄ- φρό τοῦ
2. νή, σι- γα- νή εἶ- ναι μιὰ- δά- να- τη πνο- ἡ πού ὄρ

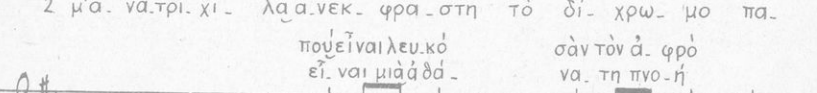
1. κύ- μα- τος πού ἀν- δί- ζει σὲ πε- ρι- γιά- λιό-
2. μάει νὰ ζων- τα- νέ- ψη μᾶ- να- τρι- χί- λαά-

1. λό- γλυ- κο σὲ πέ- λα- ο μα- κρυ- νό, σὲ μακρυ- νό,
2. νέκ- φρα- στη τὸ δί- χρω- μο πα- νί, ναι τὸ πα- νί,

1. σὲ πε- ρι- γιά- λιό- λό- γλυ- κο σὲ πέ- λα- ο μα- κρυ-
2. μᾶ- να- τρι- χί- λαά- νέκ- φρα- στη τὸ δί- χρω- μο πα-

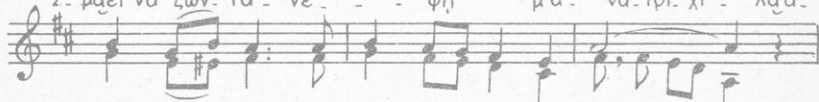
πού εἶναι λευ- κό σὰν τὸν ἄ- φρό
εἶ- ναι μιὰ- δά- να- τη πνο- ἡ

1. νό πού εἶναι λευ- κό σὰν τὸν ἄ- φρό, σὰν τὸν ἄ- φρό τοῦ
2. νί εἶ- ναι μιὰ- δά- να- τη πνο- ἡ, εἶ- ναι πνο- ἡ πού ὄρ.

1. κύ - μα - τος ποῦν δι - - - ζει σέ πε - ρι - γιά - λι - ό -
 2. μάει νά ζων - τα - νέ - - - ψη μ'ά - να - τρι - χί - λαά -

1. - λό - γλυ - κο σέ πέ - λα - ο μα - κρυ - νό, ναι, μακρυνό,
 2 - νέκ - φρα - στη τὸ δί - χρω - μο πα - νί, ναι τὸ πα - νί,

1. σέ πε - ρι - γιά - λιό - λό - γλυ - κο, σέ πέ - λα - ο μα - κρυ - νό.
 2. μ'ά - να - τρι - χί - λαά - νέκ - φρα - στη τὸ δί - χρω - μο πα - νί.
 Στεφ. Δάφνης.

23. Για σέ γλυκειά Πατρίδα.

Διασκευή: 1. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Για σέ γλυ - κειά Πα - τρι - δα μου, τὸ αἷ - μα μου τὸ
 2. Σ'ό - λα τὰ Δω - δε - κά - νη - σα, 'Ελ - λά - δα τὰ παι -

1. χύ - νω. Δό - ξα καὶ πλου - τη καὶ τι - μές καὶ τὴ ζω - ῆ μου
 2. διὰ σου, Τὴν Πα - να - γιά εὐ - χα - ριστοῦν καὶ τὸ Θε - ὸ δο -

1. δί - νω γιὰ νά μπο - ρέ. [μπορέ -] - σω μιὰ στιγ -
 2. Ξά - ζουν ὅ - που τὰ χά. [τὰ χά.] - ρι - σε Ξα -

1. - μή, [ναι μιὰ στιγμὴ] τὴ δό - ξα σου, τὴ δό - ξα σου νὰ νοιώ - -
 2. - νά, [τὰ χά - ρι - σε] στὴ μη - τρι - κή, στὴ μη - τρι - κή σου ἀγά - -

1. - σω _____ τή δο. ζαυ. τή, [τή δο. ζα]
 2. - λη _____ λαμ. πο. κο - ποῦν [λαμ. ποκοποῦν]

1. πού ἔ - λαμ - ψε, [πού ἔ. λαμ.ψε] καὶ λαμ. πει
 2. ἄ - πό χα - ρά, [ἄ. πό χα. ρά,] πού πια δέν

1. τώ - καὶ λάμ. πει - τώ - ραῶς τό - - - σο. _____
 2. εἶ - πού πια δέν - εἶ - ναι σκλά - - - δοι. _____

24. Κύπρος.

1. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Χρό.νια καὶ χρό. νια λαχ. τα. ρᾶς Κύ. προ, τὴν ὤ. ρα τῆς χα. ρᾶς,
 2. Κύ. προ μου ἔρ. χε. τή στιχ. μή πού ὁ κα. θε. νας καρ. τε. ρεῖ

Α' ΕΝΑΣ. Β' ΟΛΟΙ.

1. πού κον.τά μας δὰ σὲ φέ. ρη, φύ. σα λευ. τε. ριάς ἄ. γέ. ρι.
 2. νὰ γιορτά. ση πέ. ραῶς πέ. ρα τὴ με. γά. λη τὴν ἡ. μέ. ρα.

1. Κύπρο μου, ὁ. μορ. φο. νη. σί - ἔ. χεις ψυ. χή Ἑλ. λη. νι. κή -
 2. Μὲ τὴν Ἑλ. λά. δα τὴ γλυ. κειά - δᾶ. σαι μα. Ζί παντοτει. νά -

ΕΝΑΣ.

ΟΛΟΙ.

1. καὶ μοσχο. δο. λῶν Ἑλλά. δα τὰ δου. νά σου τὰ λαχ. κά. δια, καὶ μοσχο. δο.
 2. δᾶ. σαι μέσ τὴν ἄγ. καλιά της σάν καὶ τ' ἄλλα τὰ παι. διά της, δᾶ. σαι μέσ τὴν

1. Λοῦν' Ἑλ. λά. δα τὰ βου.νά σου, τὰ λαγ. κα. δία
 2. ἄγ. κα. λιά της

δᾶ.σαι γιά παντο.τει. νά.

A. Σαμαράκης.

25. Ἐμπρός.

Ἀμερικανικὴ μελωδία.

Vivo.

1. Ἐμ. πρὸς, γιά τὴν Ἑλ. λά. δα μας, ἡ σάλ. πηγ. γα ἡ. χεῖ κ' ἡ
 2. Ἐμ. πρὸς, γιά τὴν Ἑλ. λά. δα μας, μὲ φλό. γα, μὲ καρ. διά, γιά

1. γα. λα. νή ση. μαί. α μας στὴ δό. ξα ὁ. δη. γεῖ. Ἐμ. πρὸς, ἔμ. πρὸς, ἡ Ἑλ.
 2. μιὰ ζω. ἡ πε. ρή. φα. νη, γε. μά. τη ὁ. μορ. φιά. Ἐμ. πρὸς γιά τὴν Ἑλ.

1. λά. δα μας ἄ. πλώ. νει τὰ φτε. ρά, ἄ. πλώ. νει τὰ φτε. ρά. Ἐμ.
 2. λά. δα μας καὶ γιά τὴ λευ. τε. ριά, καὶ γιά τὴ λευ. τε. ριά. Ἐμ.

στην ἐπανάληψη p

1. 2. Δό. ξα, δό. ξα στὴν Πα. τρί. δα μας, δό. ξα

στὴν Πατρι. δα τὴ γλυ. κειά. Μὲ τὴ δό. ξα καὶ τὴ

Λευ. τε. ριά δά ζῆ παν. το. τει. νά.

A. Σαμαράκης 95

26. Ἡ Φωνὴ τοῦ Γένους.

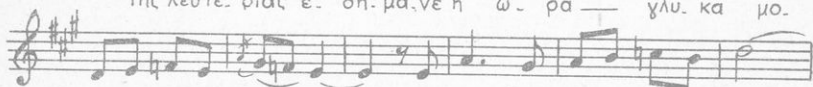
Marziale.

ΕΝΑΣ.

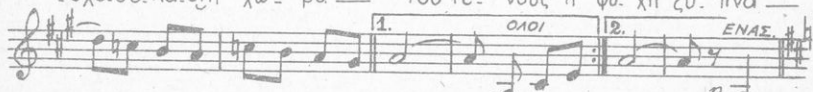
M. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ.

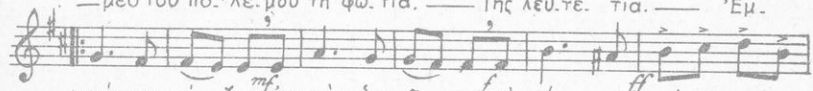
Τῆς λευτε. ριάς ἐ. σή. μα. νε ἡ ὦ. ρα — γλυ. κὰ μο.

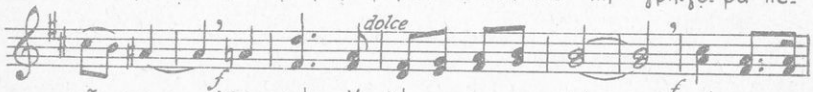
-σχο. βο. λά. ει ἡ χῶ. ρα — τοῦ Γέ. νους ἡ ψυ. χὴ ξυ. πνᾶ —

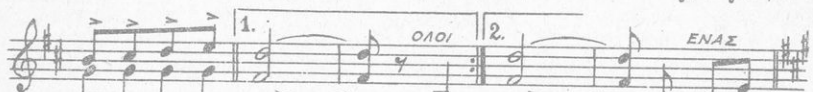
— μέσ. τοῦ πο. λέ. μου τῆ φω. τιά. — Τῆς λευ. τε. τιά. — Ἐμ.

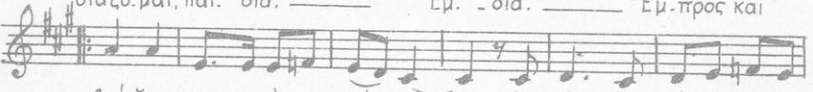
. πρὸς φω. νά. ζει ἔμ. πρὸς ὄρ. μᾶ. τε στή νί. κη γρή. γο. ρα πε.

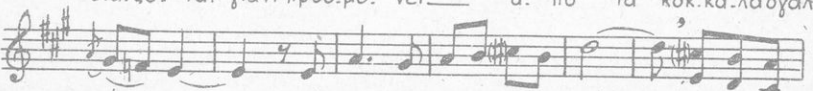
-τᾶ. τε, — Ἐμ. πρὸς μὲ. λό. χα. ρη καρ. διά — γρή. γο. ρα

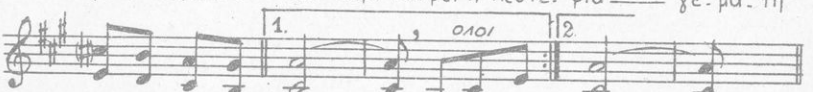
διάζο. μαι. παι. διά. — Ἐμ. — διά. — Ἐμ. — πρὸς καὶ

διά. ζε. ται γιὰ τι προ. σμῆ. νει — ἄ. πὸ τὰ κόκ. κα. λαβγαλ.

-μέ. νη — καὶ καρ. τε. ρεῖ ἡ λευ. τε. ριά — γε. μά. τη*

δό. Ξα καὶ χα. ρά — Ἐμ. πρὸς καὶ — ρά. — *Ε. Νεγροπόντη.*

ΣΗΜ. Κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ τελευταίου μέρους καὶ εἰς τὸ 47^ο μέτρον γίνεται κορῶνα (εἰς τὴν λέξιν Λευτεριά), ἀκολουθοῦν κατόπιν αἱ ὑπόλοιποι λέξεις «γεμῆτη δόξα καὶ χαρὰ», *tall^{do}* καὶ *f* με τελικὴν κορῶνα. *Τὸ ἀνωτέρω τραγούδι ποὺ εὐγενῶς παρεχώρησεν ὁ μουσουργὸς καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Μανώλης Καλομύριος εἶχε δραπευθῆ εἰς διαγωνισμὸν προκηρυχθέντα μετὰ τοὺς νικηφόρους Βαλκανικοὺς πολέμους.

27. Τὸ Χορτάρι.*

T^o di Marcia.

Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ.

Ἄ. πό. ψε δὰ πλα. γιά. σου. με σὲ μα. λα. κὸ χορ.
 τά. ρι, δὰ δώ. ση καὶ δὰ πὰ. ρη τὸ.
 γλέν. τι μας, παι. διά, τὰ νειᾶ. τα δέ. λου.
 νε χα. ρά κι' ὁ πό. λε. μος τρα. γού. δια, στή κε. φα.
 λή. λου. λού. δια κί. ἐλ. πί. δα κί. ἐλ. πί. δα στήν καρ. διά—
 — Ἐμ. πρὸς καὶ πιάσ. τ' ἔ. να χο. ρὸ κι' ἄς ποῦμ' ἄ.
 ρά. δ' ἄ. ρά. δα, ἠ. Ἐλ. λά. δα μας, ἠ. Ἐλ. λά. δα τ' ἄ.
 στέ. ρι τῆς αὐ. γῆς, ἠ. Ἐλ. λά. δα μας, ἠ. Ἐλ.
 λά. δα, τ' ἄ. στέ. ρι τῆς αὐ. γῆς. Ἄ.

* Το τραγούδι αὐτὸ ἀνήκει εἰς τὰ μετὰ τοὺς νικηφόρους Βαλκανικοὺς πολέμους δρα. βευδέντα τραγούδια κατὰ τὸν τότε προκηρυχθέντα διαγωνισμόν, κατεχωρίσθη δὲ εἰς μνήμην τοῦ μουσουργοῦ Γ. Λαμπελέτ, ὅστις διετέλεσε πρῶτος καθηγητὴς τῆς Μουσικῆς τῆς Βαρβακείου Σχολῆς καὶ ὃν διεδέχθη εἰς τὴν θέσιν του ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος

πό - ψε δά - πλα - γιά - σου - με σέ μα - λα - κό χορ -
 τά - ρι, — δά δώ - ση και - δά - πά - ρη τὸ
 γλέν - τι μας, παι - διά — κι' ἄς ἔρ - δηό χά - ρος —
 γιά νάϊ - ῶν μέ τή κορ - μιὰ δά μπλέ - ξη — κι' ἄς
 ἔρ - δη νά δια - λέ - ξη νά πᾶρ στή μαύ - ρη —
 γῆ — νά πᾶρ στή μαύ - ρη γῆ —

Ποίησης Δαναοῦ.

28. Ἡ 28^η Ὀκτωβρίου.

[Δόξα στήν Ἑλλάδα]

Marziale. Α.Λ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πο - λε - μοῦν στήν Ἄλ - βα - νί - α ὄ - λοι
 γιά τή Λευ - τε - ριά — ἡ Ἑλ - λά - δα ἡ αἰ - ώ - νι -
 α δέν δά μεί - νη στή σκλαβιά. — Ὀ - λους
 τῶ - ρα μᾶς ἔ - νῶ - νει ἡ Πα - τρί - δα μας παι - διά, —

τὴν Ἑλ. λά. σα στε. φα. νώ. νει πά. λιή. δό. ξα ή πα.

Τὴν 1^ο φορά ἕνας, τὴ 2^ο ὅλοι.
- ληά — Δό. ξα στὴν Ἑλ. λά.

- σα, δό. ξα στά. δά. να. τα παι. διά — πού. δό. - σαν τὴ ζω.

- ή τους γιά τὴν Ἑ. λευ. δε. ριά. — ριά. — Ἡ Πα.

- τρί. σα στά ὄ. πλα μᾶς κρά. ζει, ὄ. λοίμπρος μὲ γεν. ναί. α καρ.

ΕΝΑΣ.
- διά, — κα. λύ. τε. ρα μιᾶς ὤ. ρας ἐ. λεύ. δε. ρη ζω.

- ή — πα. ρά σα. ράντα χρό. νια σκλα. διά καί φυ. λα.

1. ολοι 2. Τὴν 1^ο φορά ἕνας τὴν 2^ο ὅλοι.
- κή — κα. κή — Δό. ξα στὴν Ἑλ. λά.

- σα, , δό. ξα στά. δά. να. τα παι. διά — πού. δό.

- σαν τὴ ζω. ή τους γιά τὴν Ἑ. λευ. δε. ριά. —

29. Στή Γυμναστική.

T^o di Marcia. ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ.

1. Έμ. πρὸς κί'ο στί.θος ἄν. δι. σε τῆ νεϊό. τηό. λό. γυ. ρά
 2. Ψυ. χῆ λε. βέν. τραῖς κλείσου. με σέ στή. θεῖα σάν ἄ. σπῖ.

μας μιὰ φλό. γαῖν' ἡ καρ. διά μας κῆ'ορ. μή μας εἶ. ναι μιὰ.
 δεσ σέ μᾶς οἱ νέες ἔλ. πῖ. δεσ κί'ο κλῆ. ρος - ὁ λαμ. πρὸς

p Χάλ. κι. νηῶς γί. νηῆ δῦ. να. μη κι'ά. γαλ. μαῤαρχαῖ. οῦ χά. ρη *f* στό
 Μιὰ νί. κη με δα. φνό. κλα. ρα στα χέ. ρια μας προσ. μέ. νει κι'ἡ

δρο. μο. στό λι. δά. ρι, πλᾶ. στε γε. ρά κορ. μιὰ.
 δό. ξᾶν. τρει. ω. μέ. νη, πά. τε ῥτε. ρά κι'εμ. πρὸς.

Στ. Σπεράντσας.

ΔΗΜΩΔΗ

30. Ὁ Γκούρας.

Αργά. 1. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Έ. νας ἄη. τὸς κα. δό. τα. νε, λε. βέν. τη
 2. Έ. κε. λαη. δοῦ. σε κι'έ. λε. γε, λε. βέν. τη

μου ὦ. ρέ, Γκούρα μου, στό κάστρο τῆς Ἄ -
 μου ὦ. ρέ, Γκούρα μου, μοι - ρο. λο - γᾶει καί

δή - - - νας ἔ - κε - λαη - δοῦ.
 λέ - - - ει τί εἶν' τὸ κα - κό

3

ΕΝΑΣ.

ἔ - - κε - λη. δοῦ - - - σε κί'ελε - - - γε' - - Στ'ά -
 τ'εῖν' - τὸ κα - κό - πού πά. πού πά. δα - - με. - - Τρῶ -

- λω. να. ριοῦ τὰ κά. μα. τα στ'Αὔ. γού. στου τὰ λιο. πῆ. ρια, χω -
 νε μπαροῦ. τι γιά ψω. μί και δό. λια γιά προσ. φά. γι. γιά

- ρις ψω. μί, χω - ρις νε. ρό, χω. ρις κά. να προσ. φά. γι, χω. -
 δό. λια τ'ά. ση. μό. κουμπα δά. ζου. νε στά ντου - φέ. κια, γιά

1. Ολοί.

- ρις ψω. μί, χω - ρις νε. ρό, χω. ρις κά. να προσ. φά. γι, Στ'ά. - φά. γι.
 δό. λια τ'ά. ση. μό. κουμπα δά. ζου. νε στά ντου. φέ. κια. Τρῶ. - φέ. κια.

31. Ἄρκαδιανή.* [Πελοποννήσου]

Κ. ΠΑΡΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Torad

1. Ποιός εἶ. δε ψά. γειάσ' Ἄρ. κα. δια. νή, ποιός εἶ. δε
 2. Ποιός εἶ. δε τή. γειάσ' Ἄρ. κα. δια. νή, ποιός εἶ. δε
 3. Δώ. δε. κα χρό. γειάσ' Ἄρ. κα. δια. νή, δώ. δε. κα

ψά. (να) ρι στή στερ. - γιά, Ἄρ. κα. δια. νή καη.
 τή. - τήν Ἄρ. κα. δια. νή, Ἄρ. κα. δια. νή καη.
 χρό. - (νο) νους ἔ. - κα - - νε, Ἄρ. κα. δια. νή καη.*

μέ. - - νη και δα. λασ. σα σπαρ. μέ. - - νη.
 μέ. - - νη, στά κλέ. φτι. - κα ντυ. μέ. - - νη.
 μέ. - - νη, στά κλέ. φτι. - κα ντυ. μέ. - - νη.

*) Η πρώτη φράσις μέχρι τοῦ σημείου + ὡς και ἡ ἀκολουθοῦσα δευτέρα μέχρι τέλους, καλὸν εἶναι νὰ ἐκτελεῖται δῖς, τὴν μὲν 1^{ην} φοράν ὑπὸ ἐνός μαθητοῦ τὴν δὲ 2^{ην} ἀπὸ ὅλους.

32. Διαμάντω.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

1. Σή. κω Δια. μάν. τω μ' — νά πᾶς στοῦ μῦ. λο, — δὲν μπο. ρῶ
 2. Σή. κω Δια. μάν. τω μ' — νά πᾶς γιὰ ξύ. λα, — δὲν μπο. ρῶ
 3. Σή. κω Δια. μάν. τω μ' — νά σέ παν. τρέ. ψῶ, — ὅ. που τα

μά. να μ' δὲν μπο. ρῶ, δὲν μπο. ρῶ — μά. να μ' —
 μά. να μ' δὲν μπο. ρῶ, δὲν μπο. ρῶ — μά. να μ' —
 μά. να μ' ὅ. που — τα ὅ. που τα, — μά. να μ' —

δὲν μπο. ρῶ, σῦ. ρε νά φέ. ρης τὸ για - τρό.
 δὲν μπο. ρῶ, σῦ. ρε νά φέ. ρης τὸ για - τρό.
 ὅ. που τα κί. ὄ. σα κί. ἄν ἔ. χης δό. σε τα.

33. Ἄς τραγουδήσω.

(Εὐβοίας)

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

1. Ἄς τρα. - γου. δή. σω κί. ἄς — χα. ρῶ, τοῦ χρό. - - νου
 2. Ὁ κό. - σμος μὲ τὰ βά. - σα. να εἶν' ἄ. - να.

ποῖός τὸ ξέ. - ρει ποῦ δά — βρε. δῶ, ποῦ δά — στα.
 - κα. τω. μέ. - νος ποῖός ἔ. - γεν. νή. - δη ζων. τα.

ποῦ δά — βρεδῶ, ποῦ δά στα
 ποῖός ἔ. - γεν. νή. - δη ζων. τα.

- δῶ σέ ποιὰ δὰ εἶ- μαι μέ- - ρη. Μὰ
- νός νᾶν εὐ - - χα- ρι- στη- μέ- - νος. Τ'ά-

σέ ποιὰ δὰ εἶ. μαι μέ- - - ρη
νᾶν εὐ. χα. ρι. στη. μέ. - - - νος

τί τὸ θέ. λω τὸ διο- - λί ά - φοῦ ἡ γλῶσ. σα
- μύ. γδα. λο τὸ τσά - κι - - σα καὶ μέ. σα σέ ζω.

Μὰ τί τὸ θέ. λω τὸ διο - λί ά.
Τ'ά. μύ. γδα. λο τὸ τσά. κι - σα καὶ

μου λα - - λει, μά τί τὸ θέ. λω τὸ διο - -
- γρά - φι - - σα, τ'ά. μύ. γδα. λο τὸ τσά - κι - -

- φοῦ ἡ γλῶσ. σα μου λα - λει ά.
μέ. σα σέ ζω - γρά. φι - σα καὶ

- λί ά - φοῦ ἡ γλῶσ. σα μου λα - - λει.
- σα καὶ μέ. σα σέ ζω. γρά. ζω. γρά. φι - σα.

- φοῦ ἡ γλῶσ. σα μου λα - λει, λα - - λει.
μέ. σα σέ ζω - γρά - φι - σα, ζω. γρά. φι - σα.

34. Χορταράκι.

Κ. ΨΑΧΟΥ.

1. Χορ-τα-ρά-μω-ρέ χορ-τα-ρά- χορ-τα-ρά-κι-άπ'
 2. Μ'έ-στει-λαν μω-ρέ μέ-στει-λαν μέ-στει-λαν νά

τὸ λει-δά-δι, Χορ-τα- - ρά - - κι-άπ' τὸ λει-
 πά-ωνά-φέ-ρω Μ'έ-στει- - λαν - - νά πά-ωνά

-βά-δι καὶ νε- - ρό - - ἴπο τὸ - πο-τά-μι.
 φέ-ρω καὶ τὸ - δρό - - μο δὲν - εἰ-ξέ-ρω.

35. Νὰ εἶχα Νεράντζι.

Κ. ΨΑΧΟΥ.

ΕΝΑΣ.

1. Νὰ εἶ-χα νε-ράν-τζι νά - - ρι - χνα στὸ -
 2. Νὰ τσά-κι-ζα τὸ μα - - στρα-πᾶ ποῦ.

πέ-κα-λὲ στὸ πέ-ρα πα-ρε-δῦ-ρι. Νὰ εἶ-
 -χεις κα-λὲ ποῦ-χεις στὸ κα-ρσο-φῦ-λι. Νὰ

2. Allegro. ΕΝΑΣ.

-δῦ-ρι, νά - τσά-κι-ζα - τσά-κι-ζα τὸ
 -φῦ-λι, γιὰ - σὲ - τὰ λέ, γιὰ - σὲ τα λέ, γιὰ

μα-στρα-πᾶ, - - ῥοῖ-δω μου, νά - ῥοῖ-δω μου.
 σὲ - τὰ λέ - - ω, ῥοῖ-δω μου, γιὰ - ῥοῖ-δω μου.

36. Ἡ Λεβεντιά.

Συλλογή Ὁδείου Ἀθηνῶν.

1. Καὶ μιὰ φο- ρὰ ἡ λε- βεν- τιά
 2. Καὶ μιὰ φο- ρὰ περ- πὰ - τη - σα

1-2. αἶ- ντε καη. μέ - νη λε. βεν - - τιά νειά - - τα

1. καὶ πά - λι νειᾶτα καὶ μιὰ φο. ράν' τὰ νειᾶ. τα.
 2. καὶ πά - λι νειᾶτα καὶ γὼ μέ τούς λε. βεν. τες.

37. Ἡ Καμάρα.

Allegro.

Ι. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Σα - ράν. τα. πέ, σα - ράν - - τα. πέ, σα -
 2. Κα. μά - ρα χτί, κα - μά - ρα χτί, κα -

- ράν. τα πέν - τε μά - - στο. ροι κι' ἔ - -
 - μά - ρα χτί - ζουν στοῦ για. λό, Κα - -

- ἔ. ἡν. τα μα - δη - τά - δες. μαῦ - - ρα γλυ -
 - μά - ρα δὲν στε - ριῶ - νει, χρου - - σο. πρά. σι -

- κά μου μά - τια μέ - - - κά - να - νε κομ -
 - νόμ' ἄ. ῥο - νι καὶ πε. τρο. χε. λι -

- μά. τια κι' ἔ. - ἔ. ἡν. τα μα - δη - τά - δες.
 - ῥο - νι, κα - - μά. ρα δὲν στε - ριῶ - νει.

Ἀπό τὸ "ΕΛΥΜΝΙΟΝ", τοῦ Ν. Μπελλάρα

38. Τσοπανάκος.

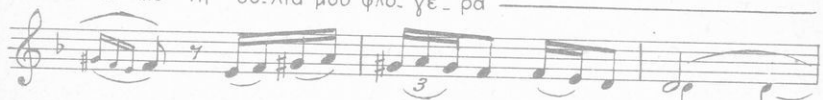
ΕΝΑΣ ἢ ΟΛΙΓΟΙ.

N. ΛΑΒΔΑ.

1. Τσο.πα. νά.κος ἦ - μου. να

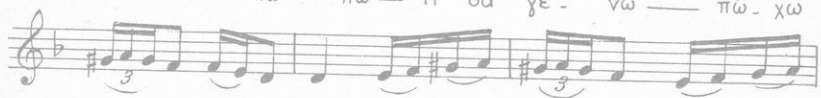
2. Μὲ τὴ δό.λια μου φλο. γέ - ρα

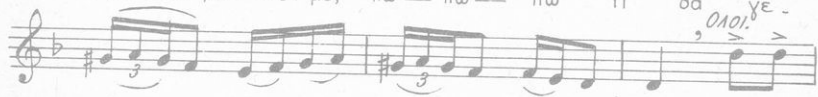
προ - θα - τὰ - κια φύ - λα - γα
ἔ - παι - ζα νύ - χτα καὶ μέ - ρα

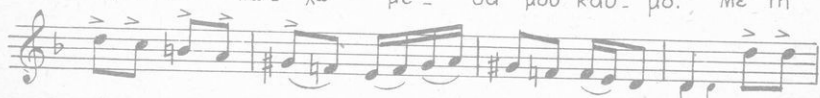
δὲν - ἔ - φύ - λα - γα - πολ - λά - καμ - μιά -
πῶ - πῶ - πῶ - τί δὰ γε - νῶ - πῶ - χω

πεν - τα - κο - σα - ριά, δὲν ἔ - φύ - λα - γα πολ -
μέ - σα μου καῦ - μό, πῶ - πῶ - πῶ τί δὰ γε -

- λά - καμ - μιά πεν - τα - κο - σα - ριά. Δὲν ἔ -
- νῶ - πῶ - χω μέ - σα μου καῦ - μό. Μὲ τὴ

- φύ - λα. γε πολ. λά - καμ - μιά πεν. τα. κο - σα - ριά. Δὲν ἔ -
δό - λια του φλο - γέ - ρα ἔ - παι - ζε νύ - χτα καὶ μέ.ρα. Μὲ τὴ

φύ. λα. γε πολ. λά - καμ - μιά πεν. τα. κο. σα - ριά.
δό. λια του φλο. γέ - ρα ἔ - παι - ζε νύ. χτα καὶ μέ.ρα.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΦΥΣΙΣ - ΖΩΗ

39. Ύμνος του Φυσιολάτρη.

Marziale.

ΛΘ. ΚΟΚΚΙΝΟΥ.

1. Γλυ. κειά ἢ ζω. ἢ στοῦ ζέ. φω. το, θα. λαν - τω. μοεῖν ἢ
 2. Που. λά. κια. σταῖ φυλ. λώ. μα. τα. τρελ. λά. ά. - - - - - νυ. μούν τήν
 3. Πα. τρί. θα. Ἐλλά. θα. μά. γεμ. μα, για. τῆ - - - - - ζω. ἢ μας

φύ. - - - - - ση, χα. ρά. σέ. κεί. νον. ἄ. σω. στη. ποῦν' ἄ. - - - - - ξιος. νά. τῆ
 πλά. - - - - - ση, ἔ. δῶ. ὄ. λα. μοιά. ζουγ. ὄ. νει. ρο, δου. νά, - - - - - νε. ρά. και
 ζῆ. - - - - - σε. στον. κό. σμο. ῆ. κῶ. ρα. ἢ. πιό. μορ. φη. κί. ἢ. πιό. - - - - - φω. τό. λου.

ζή. - - - - - ση. Παν. τοῦ. εἰν' ὃ. ἢ. λιος. μά. λα. μα. θε. οὔ - - - - - πνο. ἢ. τ'ά.
 δά. - - - - - ση. Ἐ. δῶ. τὰ. δέν. τρα. εἰν' ἄν. ὄρω. ποι. κί. οἱ. δά. - - - - - λασσε. τρα.
 στη. ἔ. σαι. Κί. οἱ. ῥο. δι. νές. σου. σί. χα. ραυ. γές. χα. - - - - - μό. - - - - - γε. λα. γραμ.

- γέ. - - - - - ρι, ἔ. λάτ' ὄ. - - - - - λοι. στα. μέ. - - - - - ρη. π'ά. νοί. - - - - - γε. τ' ἢ. καρ. δι. ὄ.
 - γού. - - - - - δια, κί. ὄ. φρός. εἶ. ναι. λου. λού. - - - - - δια. στῶν. βρά. - - - - - χων. τήν. πο. δι. ὄ.
 - μέ. - - - - - να, Ἐ. λ. λά. - - - - - θα. σάν. και. σέ. - - - - - να. δέν. εἶν' ἄλ. λη. καμ. μιά.

1-3. Ἐ. - - - - - λά. τε. νά. χορ. τά. σου. με. τήν. πλά. - - - - - ση, ἔ. - - - - -

- μέ. ῖς. τοῦ. φυ. σιο. λά. τρη. ἢ. συν. τρο. φιά, - - - - - τρα. γού. δι. εἰν' ἢ. χα. ρά. μας. και. γιορ.

τά. - - - - - σι, τὸ. γέ. λιο. της. τὸ. φῶς. κί. ὄ. μορ. φιά. - - - - - Ἐ.

- λᾶ τε γιὰ νὰ νοιώ. σου μ' ἀπ' τὰ δά - ση φῶ -
 - νῆ Θεοῦ δα. δεῖα μας ν' ἀν. τη. χῆ. Ἐ. λᾶ. τε νὰ χορ. τᾶ. σου. με τὴν
 πλά. - ση, τὴν πλά. ση πού. ῃ. με. ρῶ. νει τὴν ψυ. χῆ.
 ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΑΣ.

40. Γλυκό μου σπιτάκι.

Marziale. ΡΑΨΟΔ.

1. Πα - λά. τια καὶ πλού. τη ἔ. γῶ δὲν ψη. φῶ Γλυ -
 2. Τὸ γύ. ρω μου δά. σος γε. μά. τ' ὁ. μορ. φιές σέ
 - κό μου σπι. τᾶ. κι ἔ. σέ. νά. γα. πῶ, σέ. σέ. να. νε νοιώ. δω μιὰ
 μέ δὲν ἀ. φί. νει σ' ἀν. πρῶ. τα χα. ρές. Ἐ. σέ. να. δυ. μου. μαι, πα.
 τέ. τοια χα. ρά πού. ὁ. μοια δὲν δρι. σκῶ ἀλ. λουῦ που. δε. νά.
 - τρί. δα γλυ. κειὰ καὶ νοιώ. - δω ἔ. ναν πό. νο δα. δεῖα στὴν καρ. διά.
 1-2. Σπί. τι μου, σπῆ. τι μου φτω. χό, γλυ. κό μου σπι. τᾶ. κι ἔ. σέ. νά. γα. πῶ.
 Μετάφρασις Ἀθ. Ἀργυροπούλου.

41. Κοιμοῦνται τὰ λουλούδια.

Andante. W. ZUCCALMAGLIO.

1. Κοι. μοῦν. ται τὰ λου. λού. δια στοῦ φεγ. γα. ριοῦ τὸ
 2. Καὶ τὰ που. λά. κια τρέ. χουν στὴν ὄ. μορ. φη φῶ.

φῶς και γερ. νει τὸ κε. φά. λι με χά. ρι κἀ' ἄν.
ληά πό. λη. με. ρίς πε. τοῦ. σαν με πρό. σχα. ρη λα.
- δός, δου. ί. ζει σειέ. ται ἤ. συ. χα του δέντροῦ ἡφυλ. λω. σιά,
- λιά, ὁ. νεί. ρα. τα, στὸν ὕ. πνο τους δά. δοῦν ἄγ. γε. λι. κά,
1-2. ὕ. πνε, κοί. μη. σε τὰ παι. δά. κια, κοί. μη. σε.
Μετάφρασις Ἀδ. Ἀργυροπούλου.

42. Νανούρισμα.

Ἀργά. SCHUBERT.
1. Νά. νι, νά. νι, νά. νι τὸ παι. δά. κι, ἔ. λα
2. Νά. νι, νά. νι, νά. νι κίη μα. νοῦ. λα με τρα.
ὕ. πνε, κοί. μη. στο γλυ. κά φέρ. το πέ. ρα
- γού. δια πά. νω σά. γρυ. πνά. Ἄγ. γε. λού. δια
στά περ. δό. λια πού. λου. λού. δια θγαίνουν μα. γι. κά.
στὸ νει. ρό σου νά. δια. βαί. νουν μπρός σου χα. ρω. πά.
Μετάφρασις Ἀδ. Ἀργυροπούλου.

43. Πασχαλιά.

Ζωηρά και Εὐθύμα. I. ΝΟΥΣΙΑ.
1. Τὰ χιορτι. νά τους ὁ. λα δά φο. ρέ. σουν ἄ. πό. ψεγιά νά πάνσπὴν Ἐκκλησιά
2. Ἡ φτω. χο. μά. να με το. λια. νο. κέ. ρι οἱ νιές με τίς λαμ. πά. δες τίς λευκές
χα. ρού. με. να χτυ. πᾶ. νε οἱ καμ. πά. νες, χα. ρὰ Θε. οῦ μᾶς ἤρ. δεή Πασχαλιά.
γο. να. τιστές μπροστά οἱ τοῖ κόνι. σμά του γλυ. κύ. τα. τες δά. πού. νε προσευχές.
Μετάφρασις Ἀδ. Ἀργυροπούλου.

Ντάγκ. ντάγκ

Ντίγκ, ντάγκ, ντίγκ, ντάγκ, μᾶς ἤρ-θεῖ Πα-σα-λιά -λιά,
Α. Παπαδήμας.

44. Στῆς ἐρημιᾶς τὰ μονοπάτια.

Allegro. Δ. ΛΑΥΡΑΓΚΑ.

1. Στῆς ἐ-ρη-μιᾶς τὰ μο-νο-πά-τια εἶ-δα τὸν
 2. Θεῖ-λῶ-ένα λαῦ-ρο με-ση-μέ-ρι θα-δειᾶ σὸ
 3. Θεῖ-λῶ κι'εἶ-να θρα-δά-κιᾶ-κό-μα σὰν ἀν-τι-

1. ὄρ-δρο τὸ θα-δειό νὰ κε-λη-δοῦ-νε τὰ που-
 2. δά-σος νὰ θρε-θῶ, νὰ μὲ φυ-σῆ-ᾶ-θρά τ'ά-
 3. κρύ-σω τὸ για-λό, ὕ-μνο γλυ-κό σὲ Σέ-νὰ

1. λά-κια ἐ-κεῖ σὸ γάρ-γα-ρο νε-ρο.
 2. γέ-ρι καὶ τί-πο-τα νὰ μὴ σκε-φτῶ.
 3. ψάλ-λω τὸν Πλά-στη καὶ Δη-μι-οῦρ-γό.

Διασκευή Δώρας Παπακωνσταντίνου.

45. Τὸ Δειλινό.

Ξ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ.

1. Τὸ δει-λι-νὸ ζα-πλώ-νε-ται στῆς γῆς τὴν
 2. Ὁ γκιώνης ἀ-πὸ μα-κρυ-ᾶ, μο-νό-το.

1. ἄ-γκα-λιά καὶ τὰ που-λά-κια πέ-τα-
 2. να-; λα-λεῖ καὶ μέσ' ἄπ' τὰ φυλ-λώ-μα-

1. -ξαν δει-λά μέσ' τῆ φω-ληᾶ.
 2. -τα τῆ νύ-χτα προ-σκα-λεῖ.

1. Κά- ποια γα- λή- νη μα- - γι- κή στήν πλά- ση ό-
 2. Τό φῶς σέ λί- - γο σθύ- - νε- ται, τὸ σκό- τος

1. Λη κρα- tā κί ἡ νυ- χτε- ρί- - δα-
 2. ἄρ- - χι- νᾶ καί μέσ' τήν ἡ- - συ-

1. δια- στι- κή ἐ- δῶ κ' ἐ- κεῖ πε- τᾶ.
 2. χη νυ- χτιά ὁ γρύλ- λος τρα- γου- δᾶ.

46. Ὁ ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ.

Allegretto. Γ. ΛΑΜΠΡΕΛΕΤ.

1. Πουῆϊ-σαι τά- χα ἐ- δῶ κον- τὰ μου, τζί- τζί-
 2. Τί χα- ρού- με- νος πού δᾶ- σαι, τζί- τζί-
 3. Τρα- γου- δεῖς τὸ με- ση- μέ- ρι, τζί- τζί-

1. - κά μου, τζί- τζί- κά μου, πουῆϊ-σαι τά- χα σκα- λω-
 2. - κά μου, τζί- τζί- κά μου, μέσ' τήν πρά- σι- νη μου.
 3. - κά μου, τζί- τζί- κά μου, τρα- γου- δεῖς τὸ κα- λῶ-

1. - μέ- νος καί λα- λεῖς εὐ- τυ- χι- σμέ- νος;
 2. - ριά μου, τρα- γου- δεῖς κι' ἄ- πο- κοι- μῶ- σαι! 1.3. ΤΖι τζί
 3. - κατ- ρι πού στὸν κῆ- πο σ' ἐ'- χει φέ- ρει.)

τζι τζί τζί τζί τζί. τζί- κα τρα- γου- δι- στή μου, τζί τζί

τζι τζί τζί τζί τζί. τζί- κα τρα- γου- δι- στή.

Z. Παπαντωνίου.

47. 'Ο Κόκορας.

Allegretto. ΧΑΡ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ.

1. "Ε. νας κό. κό - ρας ό. λάσπρος με ψη. λὸ λει - ρί
 2. "Α. μα ὄρῃ κα - νέ. να σπό. ρο μέ. σα στήν αὐ - λή

1. κα. μα - ρώ. νει καὶ φου. σκώ. νει καὶ λι. λιὰ φο - ρεῖ
 2. τὸ κε - φά. λι του ση. κώ. νει καὶ τὸ δια - λα - λεῖ

1. καὶ θαρ. ρεῖ πῶς τὸ κο - τέ. τσι μό - λισ τὸν χω - ρεῖ,
 2. νὰ τὸ μά. δου. νε σὲ δύ. σι καὶ σά. να - το - λή,

1. καὶ θαρ. ρεῖς πῶς τὸ κο - τέ. τσι μό - λισ τὸν χω. ρεῖ.
 2. νὰ τὸ μά. δου. νε σὲ δύ. σι καὶ σά. να. το. λή.

3. Τὴ στιγμή πού σουλατσάρει με τὸ δῆμα ἀργό
 «δὲν ξανάειδα», λὲν οἱ κότες «τέτοιο στρατηγό»
 μὰ κι' ὁ ἴδιος συλλογιέται «μωρὲ τ'εἶμαι ἐγώ!»

4. Ἐάφνου δλέπει ἓνα γεράκι. "Ἄχ' τὴν ὥρα αὐτῇ
 τὸ θαρὺ περπάτημά του ἔχει μπερδευτῆ
 κι' ἀστραπὴ μέσ' τὸ κοτέτσι τρέχει νὰ κρυφτῆ.

Ζ. Παπαντωνίου.

48. Κόρακας καὶ Ἄλεττου.

Allegro. Ζ. ΖΑΜΑΝΗ - Ι. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

1. Κό. ρα. κά μου τὸ πα. ρά. στη. μά σου μοιά. ζει ἐνὸς με. γά. λου. δα. σι. ληᾶ
 2. Τρά. γε. σκύ. φε. γιὰ νά. νέ. βω. πρῶ. τη. γί. νε. σκά. λα. νᾶ. δγω. ἀπ' τὸ. δα. δύ

1. γιὰ νὰ. κού. σω. γέ. γώ. καὶ. τῆ. λα. λιὰ. σου. καὶ. νὰ. σὲ. προ. τεῖ. νω. στὰ. που. λιὰ.
 2. κι' ὄ. στε. ρα. σὲ. πιά. νω. ὄ. πό. τῆ. χι. ὄ. τη. καὶ. σὲ. ἄ. νε. θά. ζω. στὸ. πλα. τί.

1. κί'ο χα-χό. λος κά- νει κρά, κρά, κρά κί'η κα-τερ. γα- ρού- λα χα, χα, χα.
 2. κί'ο τρα-γᾶ. κος γί- νε. ται σκα-λί κί'η κα-τερ. γα- ριά τρα- βᾶ πα-νί.

49. Ὁ Καυμένος.

Allegro.
ΕΝΑΣ.

Γ. ΛΑΜΠΡΕΛΕΤ.
ΟΛΟΙ.

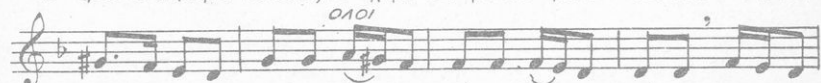
1. Στὸ λει. βά- δι ξε- χα- σμέ- νος, ὁ καυ- μέ- νος,
 2. Τὸ χορ- τά- ρι του μα- σοῦ- σε, ναί μα- σοῦ- σε.

1. ἔ- νας γαί. δα- ρος βο- σκού- σε, ναί βο- σκού- σε, Τί- ποτ'
 2. κί'ῆ- ταν τρι- σευ. τυ- χι- σμέ- νος, ὁ καυ- μέ- νος Καί τὸ

1. ἄλ- λο δὲν ζη- τοῦ- σε στὸ λει- βά- δι πού βο- σκού- σε, στὸ λει-
 2. ξύ- λο λη- σμο- νοῦ- σε, τὸ χορ- τά- ρι του μα- σοῦ- σε κί'ῆ- ταν

1. βά- δι ξε- χα- σμέ- νος, ὁ καυ- μέ- νος, ὁ καυ- μέ- νος } Τραλαλα
 2. τρι- σευ. τυ- χι- σμέ- νος, ὁ καυ- μέ- νος, ὁ καυ- μέ- νος, }

λα τραλαλα λα Τραλαλά λαλαλα λαλαλα λα. Τραλαλα λα.

3. Καὶ τὴν τύχη προσκυνούσε
 πού δὲν ἦταν φορτωμένος
 καὶ τὰ δύο του αὐτιά κουνούσε,
 καὶ τὴν τύχη προσκυνούσε
 πού δὲν ἦταν φορτωμένος
 ὁ καυμένος, ὁ καυμένος.

4. Τὸ Θεὸ παρακαλοῦσε καὶ ζητοῦσε
 γιὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ δεμένος
 καὶ νὰ δόσκῃ ὅσο δά ζοῦσε
 τὸ Θεὸ παρακαλοῦσε
 γιὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ δεμένος
 ὁ καυμένος, ὁ καυμένος.

Ζ. Παπαντωνίου.

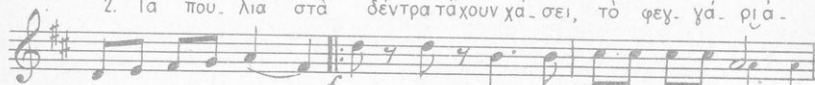
50. Οί Βάτραχοι.

Γοργά.

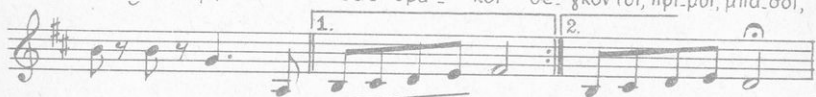
Ξ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ.

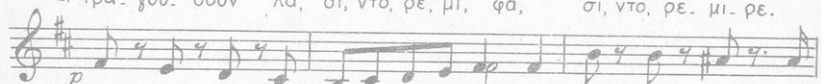
1. Τῆς δε-ξα-με-νῆς οἱ δαδρακοὶ δρᾶ-δυ, δρᾶ-δυ
2. Τὰ που-λιά στὰ δέντρα τᾶχουν χά-σει, τὸ φεγ-γά-ριᾶ-

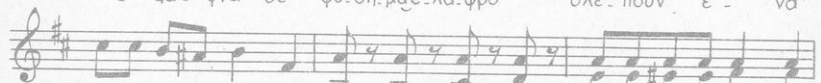
1. στή-σα-νε χο-ρό κι' ἔ-χουν συ-ναυ-λί-α μου-σι-κῆ
2. κού-ειά-τὸ ψη-λά Βα-δρα-κοὶ σε-γκόντοι, πρί-μοι, μπά-σοι,

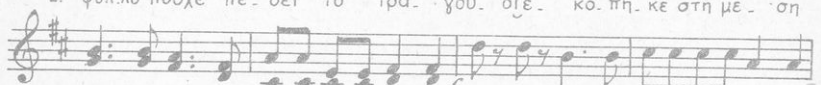
1. μέσ' τὸ κα-τα-πρά-σι-νο νε-ρό, -πρά-σι-νο νε-ρό.
2. τρα-γου-δοῦν λα, σι, ντο, ρε, μι, φα, σι, ντο, ρε, μι, ρε.

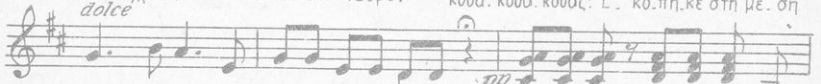
1. Λέει ὁ πῖὸ τρα-νὸς τῆς κομ-πα-νί-ας "δρέ, κέ, κέξ," τὸ
2. "Α-ξα-φνα σὲ φύ-ση-μαέ-λα-φρό δλε-πουν ἔ-να

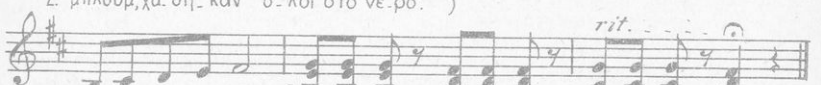
1. τέμ-πο νὰ κρα-τῆ-τε "κουά! κουά! κουάξ!", Μὲ πᾶ-δος νὰ τὸ πῆ-τε
2. φῦλ-λο ποῦχε πέ-σει τὸ τρα-γού-διέ-κό-πη-κε στὴ μέ-ση

1. Θεέ μου τί οὐ-ρά-νια με-λω-δί-α! κουά! κουά! κουάξ! Μὲ πᾶ-δος νὰ τὸ πῆ-τε
2. μπλοῦμ-χαθῆ-καν ὄ-λοι στὸ νε-ρό! κουά! κουά! κουάξ! Ἐ-κό-πη-κε στὴ μέ-ση

1. Θεέ μου τί οὐ-ρά-νια με-λω-δί-α! } 1-2. Βρέ κέ κέξ, κουά, κουά, κουάξ! Λα
2. μπλοῦμ-χα-θῆ-καν ὄ-λοι στὸ νε-ρό! }

σι, ντο, ρε, μι, φα, δρέ-κέ, κέξ, κουά, κουά, κουάξ, δρέ, κέ, κέξ, κουάξ.

Ζ. Παπαντωνίου.

51. "Ανοιξη.

Λίγο γοργά. Ι. ΝΟΥΣΙΑ.

1. Ἦρ. δε παι. διά ἡ ἄ. νοι. ξη, τὸ λέν τὰ χε. λι. δό. νια,
 2. Ἦρ. δε παι. διά ἡ ἄ. νοι. ξη, τὸ δέν.τρο ξα. ναν. δί. ζει

1. πού χτί. ζουν τίς φω. λί. τσερ τους κά. τωά. πό τὰ μπαλ. κό. νια. — Τὸ λέ. νε
 2. καὶ σὸ ρυ. δ. κιό. λό. ὄρω. σο νε. ρά. κι κε. λα. ρί. ζει. — Ἦρ. δε παι.

1. τ'άν. δη γύ. ρω μας με τή μο. σχο. δο. λιά τους καὶ τὰ που. λιά χα -
 2. διά ἡ ἄ. νοι. ξη, μο. σχο. δο. λᾶ τὸ χῶ. μα, σὸν οὐ. ρα. νό ἄ -

1. -ρού. με. να με τή γλυ. κειά λα. λιά - τους, — με τή γλυ. κειά λα. λιά τους.
 2. -πλώ. δη. κε τὸ γα. λα. νό τὸ χρῶ. μα, — τὸ γα. λα. νό τὸ χρῶ. μα.
Α. Παπαδόμας.

52. Ὁ Μᾶης.

Allegro. Ν. ΚΟΚΚΙΝΟΥ.

1. Μᾶς — ἦρ. δό Μά. ης με ὄρω. σιές, μᾶς ἦρ. δε με λου. λού. δια, με —
 2. Χει - μῶ. να δέ φο. δό. μα. στε, μη. δέ δο. ρηᾶ καὶ χιό. νια, κα.

1. κρι. να, με τριαν. τά. φυλ. λα με πρόσχα. ρα τρα. γού. δια. } 1-2. Τὸ
 2. λῶς τα πά. λι τὰ που. λιά, κα. λῶς τὰ χε. λι. δό. νια. }

1-2. Μά. η ἄς γιορτά. σου. με παι. διά ἄ. γα. πη. μέ. να. Ἐμ. πρὸς, στε. φά. νια ἄς
 πλέ. ξου. με με — ἄν. δη μυ. ρώ. μέ. να. Τὸ ἄν. δη μυ. ρώ. μέ. να.

διά [μου. ρω. διά] τί χα. ρά σκορ. πᾶς τρι. γύ. ρω
 — πῶς ξα. νοί. γεις — τὴν καρ. διά. *Κλειστό στόμα.* Μμ —
 Μμ —
 πῶς μᾶς πνί. γεις — με τὸ
 μῦ. ρο — με τὴν τό. ση — μῦ. ρω. διά. —

54. Ἀνοιξιάτικη αὐγή.

Ξ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ.

Μέτρια.
 Τ' ἄ. στρα σού. στη. καν. ἢ ἡ. μέ. ρα γλυ. κο.
 φέγ. γει ντρο. πα. λή. καὶ σὸν. ξά. στε. ρο ἄ.
rall. *ten.*
 — ἔ. ρα κε. λαί. δούν. — κο. ρυ. δα. λοι.

^ *rall.*

- μό. στρωτη σβύ.νει τὸ κῦ.μά.χ.κα.λιά κι'ά. φρί.ζοντας χύ.νει ὄρο.σά.τα νε. ρά.

56. Στὴ Φουρτούνα.

Moderato. ΝΟΡΒΗΓΙΚΟΝ.

1. Ὁ δο.ριᾶς λυ.σο.μα.νά καὶ τὸ κῦ.μά.φρί.ζει
2. Τρέ.μειή μαύ.ρη μας καρ.διά στήν κα.κὴ τὴν ὤ.ρα

1. τοῦ φτω.χοῦ μας κα.ρα.διοῦ κά.δε ζάρ.τι τρί.ζει.
2. μο.να.χὴ ἐλ.πί.δα μας σύ.εἶ.σαι μό.νο τῶ.ρα.

1. Ἄχ! σχι.στῆ.καν τὰ πα.νιά κί.εἶν' ὄ.δειὰ ἢ σκο.τει.νιά.
2. εἶν' ἢ χά.ρη σου τρα.νὴ καὶ βοη.θᾶς ὄ.ποιον πο.νεῖ.

1-2. Βόη.δα Θε.έ *f* Θε.έ, σπλα.χνί.σου μας.

Μετάφρ. Ἀθ. Ἀρχυροπούλου.

57. Ἡ Τρεχαντῆρα.

N. ΛΑΒΔΑ.

Τὴν 1^{ην} φορά ἑΝΑΣ mf, τὴν 2^α φ. ΟΛΟΙ p. 1. ΟΛΟΙ

1. Τῆ τρε.χαν.τῆ.ρα μου που.λῶ μὲ τὴν ἀρ.μα.τω.σιά της. Τῆ
2. Ντελ.φί.νια εἶν' οἱ ναῦ.τες της κι'ά. γέ.ρας τα πα.νιά της. Ντελ.

ΕΝΑΣ. p

1. νιά της { 2^ε δί.ρα μιά — κι'ἀ.λη μιά, ἔ δί.ρα δυό — κι'ἀλλες δυό, ἔ
2. νιά της }

ΟΛΟΙ

δί.ρα, ἔ — δί.ρα ἔ — δί.ρα γὼ καὶ σύ, ἔ —

rall.

δί - ρα ἔ - δί - ρα νὰ - πᾶ - με - στὸ νη - σί.

58. Βαρκοῦλα.

WEBER

Μέτρια. *Ἐπεξεργασία: Α. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.*

p

1. Βαρ. κοῦ - - λ' ἄρ. με. νί - - ζει, μὲ χά - - ρι κυ -
 2. Βαρ. κοῦ - - λα πού' εμ. πρὸς - - σου τοὺς πό - - δους σκορ.

p

1. Βαρ. κοῦ - - λ' ἄρ. με. νί - - ζει, μὲ χά - -
 2. Βαρ. κοῦ - - λα πού' εμ. πρὸς - - σου τοὺς πό - -

1. λᾶ, - - - τὰ κύ - - μα - τα σχί - - ζει γορ -
 2. πᾶς, - - - ποιὸς εἶν' - - ὁ σκο. πός - - σου δαρ -

1. - - ρι κυ. λᾶ, τὰ κύ - - μα - τα σχί - -
 2. - - δους σκορπᾶς, ποιὸς εἶν' - - ὁ σκο. πός - -

1. - γὰ - - κί' ἄ. πα. λά. - - Ἄ - φρούς - - ἄ. να.
 2. - κοῦ. - - λα ποῦ πᾶς. - - Πρὸς τ' ἄ. - - γνω. στο

p

1. - Ζει γοργά - - κί' ἄ. πα. λά, ναί, ἄ. φρούς
 2. σου δαρκοῦ - - λα, ποῦ πᾶς, ναί, πρὸς τ' ἄ -

1. δεύ - - ει μέ πό - - δο γλυ- κό, χαι-
 2. τρέ - - χω και σχί - - ζω νε- ρά, σκο-

1. ά-να-δευ.ει με πό - - δο γλυ- κό
 2. - γνωστο τρέ-χω και σχί - - ζω νε- ρά

1. δεύ - ει ό μπά - - της πα- νά - - κι λευ. κό.
 2. πό έ- ναν έ - - χω, να δρω - - τή χα- ρά.

1. χαι- δεύ.ει ό μπάτης πα- νά - - κι λευ. κό.
 2. σκο- πό έναν έ-χω, να δρω - - τή χα- ρά.

Μετάφρ. Α. Αργυροπούλου.

59. Τα παιδικά χρόνια.

Απλά και ήρεμα.

SCHUMANN.

1. ^p Στά παι- δι- κά μας χρό- νια, χα- ρού- με-νη κιώ- ραί- α, γλυ-
 2. 'Αχ, έ- λα να σκορ- πί- σης τὸ θεϊ- ο σου τὸ γέ- λιο στὴν

1. κειά και, γε- λα- στή, προ- δάλ- λει ἡ ζω- ή. 'Η ψυ- χή με- δυ-
 2. ἄ- χα-ρη ζω- ή, ὠ- ραί- α μας αὐ- γή. 'Α- νοι- ζιά- τι- κη

1. σμέ- νη πε- τᾶ εὐ- τυ- χι- σμέ- νη στήν ἄν- δι- σμέ- νη γῆ, γλυ-
 2. μέ- ρα, τὴν λύ- πη διῶ- ξε πέ- ρα γιὰ ὕ- στα- τη φο- ρά, σύ

1. κειά χα.ρά νά θρῆ *mf* Μὰ ἡ χα.ρά δὲν εἶν' αἶ. ῶ. νία, *f* περνοῦν τα.χιά τὰ
2. ὄς μας τῆ χα.ρά πρὸ τοῦ τὰ μά.τια κλεί.σουν, λου.λού. δια ἄς ἄν.

1. χρό. νια, ἡ ἄ. νοι.ξίς δὲν γε. λᾶ, λου. λού. δια δὲν σκορ.πᾶ } 1-2. Αὐ.
2. δί. σουν, ἄς σκορ.πί. ση τὸ φῶς ὁ ἡ. λιος ὁ λαμ.πρός }

- γή ζω. ἦς πού σθύ. νει, πού πί. κρες μόν' ἄ. φί. νει, *p* στή

δύ. σι τῆς ζω. ἦς πό. σο σὲ δυ. μᾶ. ται κα. νείς.

Μετάφρασις Γ. Σκλάβου.

60. Τὸ Χελιδόνι.

Στίχοι καὶ Μουσικὴ
Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ.

Marziale.

1. Ἔ. λα πιά ξε. νη. τε. μέ. νο χε. λι. δό. νι, σὲ κα. λουὺν φαι. δρά
2. Πέ. ρα κ' εἶ στὰ κα. τα. πρά. σι. να λει. δά. δεια δόσκουν πρόσ. χα. ρα

1. τρι. γύ. ρωί ἄν. δι. σμέ. νοι κλῶ. νοι, πάλι ἡ ἄ. νοι. ξη ἔ. δῶ σὲ κα.
2. ἄρ. νιά λο. γιῶν, λο. γιῶν κο. πᾶ. δια κί. ἄν. τη. χεῖ. ἡ φλο. γέ. ρα ἴ. πό τὸ δου.

1. λει, — ε.λα πια χαρι-τω με.νο που. λι.
2. νο, — με.σα στο μα.γευ.τι. κο δει.λι. νο. } 1-2. 'Ε.λα

πια, ε.λα πια, ε.λα πια — σε καρ.τε. ρει ορ.φα.νε.
με.νη η φω.ληα σου η πα.λια, δες λου.λου.δια τρι. γυ.ρωειω.
διες — ε.να με.δυ.σιε.ζω.τι.κο με.δα.ει τις καρ.
διες, ολ'η φυ.σις γιορ.τα.ζει τρελ.λα, — λαμ.πο.κο.πουν περισσια
καλ.η οου.ρα. νος κι η γη γε.λα η γλυ.κεια ε.ζο.χη χα.ρω.
πη σε κα.λει, ε.λα πια χα.ρι.τω με.νο που. λι. —

ΣΗΜ. Ἐδῶ παραθέτομεν τρία ἀνεκδότα σχολικά τραγούδια τοῦ ἀειμνήστου μουσουργοῦ Θεοφράστου Σακελλαρίδη, τὰ ὁποῖα εἶχε παραχωρήσει εἰς ἡμᾶς, ὅτε ἀκόμη ἔζη, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν μας, καταχωρίζονται δὲ εὐγενεῖ συγκαταδέσει τῆς συζύγου αὐτοῦ Κ^ας Τούλας Θ. Σακελλαρίδη.

Ἐξ αὐτῶν ἐμφαίνεται, ὅτι ὁ λαοφιλὴς συνθέτης τοῦ «Βαπτιστικόν» εἰργασθὴ καὶ διὰ τὴν σχολικὴν μουσικὴν καὶ προσέφερεν εἰς τὰ παιδιὰ ὠραιοτάτας μελωδίας πού ἀποπνέουν δροσιὰν καὶ χάριν.

Τὰ τραγούδια αὐτὰ εἶναι κατάλληλα διὰ τὰς ἀνωτέρας τάξεις.

61. Τὸ Ἀπόβροχο.

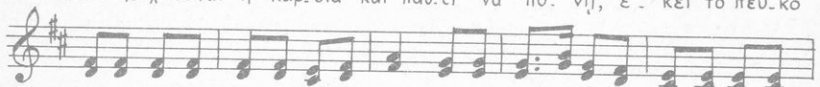
Στίχοι καὶ Μουσικὴ
Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ.

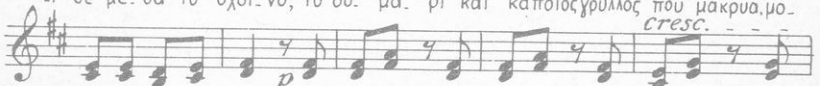
1. Τὴν ὤ-ρα πούτ' ἄ-πό-βρο-χο ἀκορ-πί-ζει τῆ δρο-σίᾳ του καὶ
2. Στὴν ἐ-ξο-χή τ' ἄ-πό-βρο-χο ἔ-χει πε-ρίσ-σια χά-ρι ἔ-

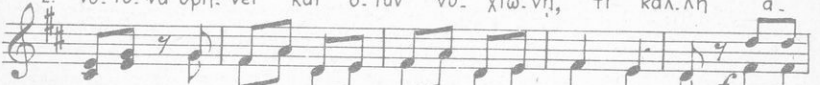
1. πού-τρι-γύ-ρω χύ-νε-ται τὸ μῦ-ρο του ἄ-πα-λά κι' ὃ ἥ-λιος στέλνει
2. -κεῖ ξε-χνιέ-ται ἡ καρ-διά καὶ παύ-ει νά πο-νῆ, ἔ-κεῖ τὸ πεῦ-κο

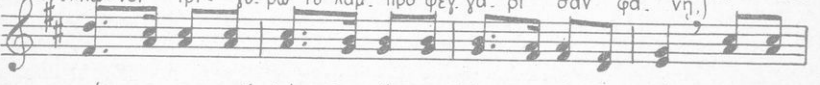
1. στό-δου-νὸ κά-ποια κρυ-φή μα-τιά του καὶ τὸ ρυ-ά-κι γάρ-γα-ρο καὶ
2. σέ με-θ' ἄ τὸ σχοῖ-νο, τὸ θυ-μά-ρι καὶ κάποιος γρύλλος πού μακρὰ μο-

1. δια-στι-κό κυ-λά, ἡ πλά-ση πλυ-μέ-νη, κα-δά-ρια ντυ-
2. νό-το-να δρη-νεῖ καὶ ὅ-ταν νυ-χτώ-νη, τί κάλ-λη ἄ-

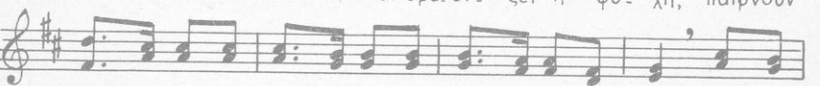
1. -μέ-νη κον-τά της μάς κα-λεῖ καὶ μάς χα-μο-γε-λά | 2. Τί πα-
2. -πλώ-νει τρι-γύ-ρω τὸ λαμ-πρὸ φεγ-γά-ρι σ' ἄν-φα-νῆ, |

-νή-γυ-ρη σ' ἄ-λή-θεια ὕ-στερ' ἄ-πὸ τῆ βρο-χῆ ἄ-να-

-σαί-νου-νε τὰ στή-θαι καὶ δρο-σί-ζετ' ἡ ψυ-χή, παίρνον

ἄλ-λη ὁ-ψιοὶ κάμ-ποι, τὰ λει-βά-δια, τὸ δου-νὸ, ὡς κι' αὐ-

τή ἡ σε-λή-νη λάμ-πει πρὸ ψη-λά στον οὐ-ρα-νὸ.

Π. ΦΡΕΥΖΑΣ.

62. Φεγγάρι.

Στίχοι και Μουσική

Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ.

Έπιξεργασία Ι. ΜΑΡΓΑΖΙΩΤΗ.

Andantino (Valse lento)

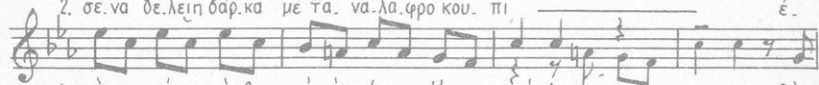
SOLO.

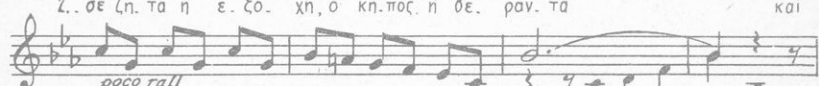
1. Φεγ- γά-ρι μου, σ'άν δλέπω τή μορ-φή σου νά προ-βάλ- λη και
2. 'Ε- σύ μιὰ χά-ρι-έ- ζω-τι- κή δέ νά σκορπι-ζής πάν- τα έ-

1. νά σκορ-πῆ τὸ φῶς της μέ-σ'σὴν ἡ- συ- χη δρα- δυὰ και
2. σέ-να δε-λειῆ δάρ-κα μέ τ'ά- νά-λα-φρο κου- πί έ-

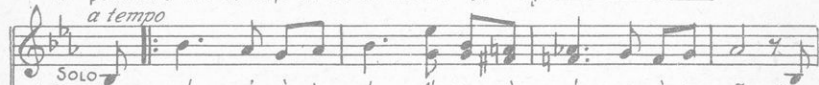
1. νά χρυ-σῶ-νῃ τὰ- σου- νά- τὸν κάμ-πο, τ'ά-κρο- γιά- λι δέν
2. σέ-ζη- τῆ ἡ- έ- ζο- χή, ὁ- κῆ-πος ἡ- θε- ράν- τα και

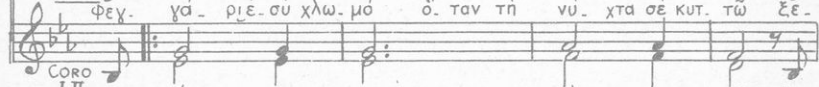
poco rall.

1. ζέ-ρεις τί-εἶν'αὐ- τὸ- πού νοιά-θω μέ-σα στήν καρ- διά.
2. μυ-σι-κά- κά- δε καρ- διά σέ- σέ- κά- τι δά- πῃ.

a tempo

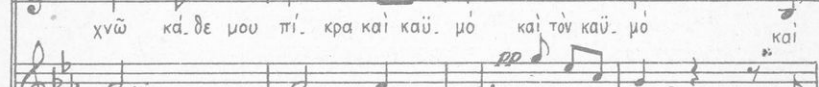
Φεγ- γά- ρι-έ- σύ χλω- μό- ὁ- ταν τῆ- νύ- χτα σέ- κυτ- τῶ- ζέ-

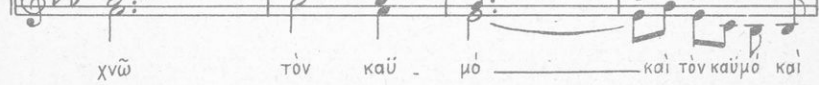
Φεγ- γά- ρι- μου- σέ- κυτ- τῶ- ζέ-

χνῶ- κά- δε μου- πί- κρα- και- καῦ- μό- και- τὸν καῦ- μό- και

χνῶ- τὸν- καῦ- μό- και- τὸν καῦ- μό- και

Σημ. Τὸ 8' μέρος ἐκτελεῖται ὡς ἑξῆς: Στὴν 1^η στροφή, τὴν μὲν 1^η φορά ἐκτελεῖται ὡς ἔχει δηλ. Solo μετὴν συνοδείαν τῆς χορῶδιος, τὴν δὲ 2^η φορά, δηλ. στὴν ἐπανάληψι, ἐκτελεῖται ἡ μελωδία τοῦ Solo ὑπὸ τῆς χορῶδιος, ἡ ὁποία εἶται γίνεται τριφῶνος.
Στὴ 2^η στροφή, τὴν μὲν 1^η φορά δά ἐκτελεσθῆ ὅλο Solo και ἡ χορῶδιὰ δά συνοδεύη *bouche fermée* (κλειστὸ στόμα) τὸ μισό και τὸ ἄλλο μισό μέ λόγια [και μέσ'σὴ σιγαλιά], τὴν δὲ 2^η φορά, δηλ. στὴν ἐπανάληψι, δά ἐκτελεσθῆ πάλι ολόκληρον ὑπὸ τῆς χορῶδιος (τριφῶνος) τὸ μὲν μισό *bouche fermée*, τὸ δὲ ἄλλο μισό μέ λόγια και δά τελειώση *rallentando*, *piano* και *diminuendo*.

μέσ' στή σι-γα. λιά και στής έρ. μιās τήν ό. μορ. φιά έ-
 μέ - - σα στήν ό - - μορ- φιά έ-
 -σύ.εϊ. σαι μιá ού- ρά- για συντρο. φιά. — φεχ. - φιά. —
 -σύ 'σαι συν - τρο- φιά. — φεχ. - φιά. — D.C.

63. Έθνικός "Υμνος.

N. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ.

Σέ γνω-ρί. ζωάπο τήν κό. ψι του̃ σπα.διοῦ τήν τρο.με. ρή, — σέ γνω.
 -ρί. ζωάπο τήν ό. ψι, πού μέ διά μετράει τή γῆ. — 'Απ' τὰ κόκ. κα.λα θαλ.
 -μέ. νη τῶν Έλ. λή. των τὰ ιε. ρά — και σ'αν πῶ.τ'άν. δρει. ω. μέ. νη, χαϊρ' ὦ,
 χαϊ. ρε 'Ε. λευ. δε. ριά — και σ'αν πῶ.τ'άν. δρει. ω. μέ. νη χαϊρ' ὦ χαϊρ' Ε. λευ. δε.
 -ριά. — και σ'αν πῶ.τ'άν. δρει. ω. μέ. νη χαϊρ' ὦ χαϊρ' Ε. λευ. δε. ριά.
 Διον. Σολωμός.

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 53 καὶ 54 ἀνέκδοτα σχολικὰ τραγούδια τοῦ ἀειμνήστου μουσικοσυνθέτου καὶ καθηγητοῦ Ξενοφῶντος Ἀστεριάδη εἶχον χορηγηθῆ εἰς ἡμᾶς παρὰ τοῦ ἴδιου, λαμβάνουν δὲ τὸ πρῶτον τῶρα τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, εὐγενεῖ συγκαταθέσει τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κ. Ἰωάννου Ἀστεριάδη.

Ὁ Ξενοφῶν Ἀστεριάδης μαζί με τὸν Ἀθανάσιον Ἀργυρόπουλον τὸν καθηγητὴν τοῦ Ἀρσακείου, τὸν ἄριστον καὶ ἰδεολόγον παιδαγωγόν — μουσικόν, ὑπῆρξαν οἱ πρωτοπόροι τῆς σχολικῆς μουσικῆς κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας.

Ἐτροφοδότησαν τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν μετὰ πολλὰ σχολικὰ τραγούδια καὶ ἐδεμελίωσαν τὴν μουσικὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. Ἐχάραξαν τὸν ὄρθον δρόμον εἰς τὸ παιδαγωγικὸ τραγούδι συνεχίζοντες τὸ ἔργον τῶν Γεωργίου Λαμπелέτ — Ζαχαρία Παπαντωνίου καὶ ἔδωσαν τὰς δεούσας κατευθύνσεις εἰς τοὺς μεταγενεστέρους σχολικοὺς μουσικοὺς

Οὕτω διὰ τοῦ ἐν γένει μουσικοπαιδαγωγικοῦ τῶν ἔργου καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τὸν Νικόλαον Λάβδαν τὸν μετέπειτα πρῶτον γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς σχολικῆς μουσικῆς καὶ τὸν **Κων)τίνον Παπαδημητρίου** τὸν καθηγητὴν τῆς Ῥιζαρείου Ἐσχολῆς καὶ μουσικολόγον, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐπιβληθῆ καὶ νὰ εἰσαχθῆ τὸ μάθημα τῆς μουσικῆς εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ νὰ περιληφθῆ εἰς τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

Προσέφεραν διὰ τοῦτο ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸν κλάδον τῆς σχολικῆς μουσικῆς καὶ ἔδωσαν στερεὰς τὰς βάσεις διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ ἐξέλιξιν αὐτῆς, γενόμενοι οὕτω ἄξιοι τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν Ἑλλήνων μουσικῶν, τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως.

Τ Ρ Α Γ Ο Υ Δ Ι Α

α)α	Σελίς	Συνθέτης
ΕΚΚΛΗΣ. ΜΕΛΩΔΙΑΙ		
1 'Απολυτίκιον Σταυροῦ	73	Μεταφορά Ι. Μαργαζιώτη
2 » 'Αγ. Δημητρίου	74	» »
3 » Τριῶν Ἱεραρχῶν	»	» »
4 » Εὐαγγελισμοῦ	76	» »
5 Τῆ Ὑπερμάχῳ	»	» »
6 'Απολυτίκιον Πεντηκοστῆς	77	» »
7 Σέ Ὑμνοῦμεν	78	Ι. Μαργαζιώτη

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

8 Πρωϊνὴ προσευχὴ	78	Ι. Νούσια
9 Στὸν οὐράνιο πατέρα	79	»
10 Τὰ σύμπαντα ψάλλον	»	Α. Μποτεζιάγια
11 Στὴν Παναγία	80	Ι. Σακελλαρίδη
12 Εὐχαριστῶ	»	Ι. Μαργαζιώτη
13 Καίρε Μαρία	82	Β. Θεοφάνους

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ

14 Ἅγια Νύχτα	82	F. Gruber
15 Χαρμόσυνα Χριστούγεννα	83	»
16 Κοντὰ στὸ θεῖο βρέφος	»	Κ. Παπαδημητρίου
17 Νύχτα Χριστουγέννων	84	Ι. Νούσια
18 Κοντὰ στὴ φάτνη	85	Ὁρ. Κοντογιάννη
19 Τὸ ἔλατο	86	Γερμαν. μελωδία

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ

20 Ἡ 25ῃ Μαρτίου	87-88	Ι. Μαργαζιώτη
21 Στὴν Πατρίδα	90	»
22 Ἡ σημαία	92	»
23 Γιὰ σέ γλυκεῖα πατρίδα	93	»
24 Κύπρος	94	»
25 Ἐμπρός παιδιὰ	95	Ἄμερικαν. μελωδία
26 Ἡ φωνὴ τοῦ Γένους	96	Μ. Καλομοίρη
27 Τὸ χορτάρι	97	Γ. Λαμπελὲτ
28 Ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου	98	Α. Παναγιωτοπούλου
29 Στὴ Γυμναστικὴ	100	»

α)α	Σελίς	Συνθέτης
ΔΗΜΩΔΗ		
30 Ὁ Γκούρας	100	Ι. Μαργαζιώτη
31 Ἀρχιδιανὴ	101	Κ. Παπαδημητρίου
32 Διαμάντω	102	»
33 Ἄς τραγουδήσω	»	»
34 Χορταράκι	104	Κ. Ψάχου
35 Νὰ εἶχα νεράντζι	»	»
36 Ἡ λεβεντιά	105	Συλ. Φιδείου Ἀθηνῶν
37 Ἡ καμάρα	»	Ι. Μαργαζιώτη
38 Τσοπανάκος	106	Ν. Λάβδα

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΦΥΣΙΣ - ΖΩΗ

39 Ὕμνος τοῦ φυσιολόγου	107	Ἀθ. Κοκκίνου
40 Γλυκὸ μου σπιτάκι	108	Payne
41 Κοιμῶνται τὰ λουλούδια	108	Zuccalmaglio
42 Νανούρισμα	109	Schubert
43 Πασχαλιὰ	109	Ι. Νούσια
44 Στῆς ἐρημιᾶς τὰ μονοπάτια	110	Δ. Λαυράγκα
45 Τὸ δειλινὸ	110	Ξ. Ἀστεριάδη
46 Ὁ τζιτζίκας	111	Γ. Λαμπελὲτ
47 Ὁ κόκορας	112	Χ. Καλομοίρη
48 Κόρακας καὶ ἀλεποῦ	112	Ι. Μαργαζιώτη
49 Ὁ καϊμένος *	113	Γ. Λαμπελὲτ
50 Οἱ βάρταχοι	114	Ξ. Ἀστεριάδη
51 Ἄνοιξη	115	Ι. Νούσια
52 Ὁ Μᾶης	115	Ν. Κοκκίνου
53 Ἄνοιξη	116	Ξ. Ἀστεριάδη
54 Ἄνοιξιμάτικη αὐγὴ	117	»
55 Ἡ βαρκοῦλα	118	Ὁρ. Κοντογιάννη
56 Στὴ φουτουάνα	119	Νορβηγικόν
57 Τρεχαντήρα	119	Ν. Λάβδα
58 Βαρκοῦλα	120	Weber
59 Τὰ παιδικὰ χρόνια	121	Schumann
60 Τὸ χελιδόνι	122	Θ. Σακελλαρίδη
61 Τὸ ἀπόβροχο	124	»
62 Τὸ φεγγάρι	125	»
63 Ἐθνικὸς ὕμνος	126	Ν. Μαντζόρου

